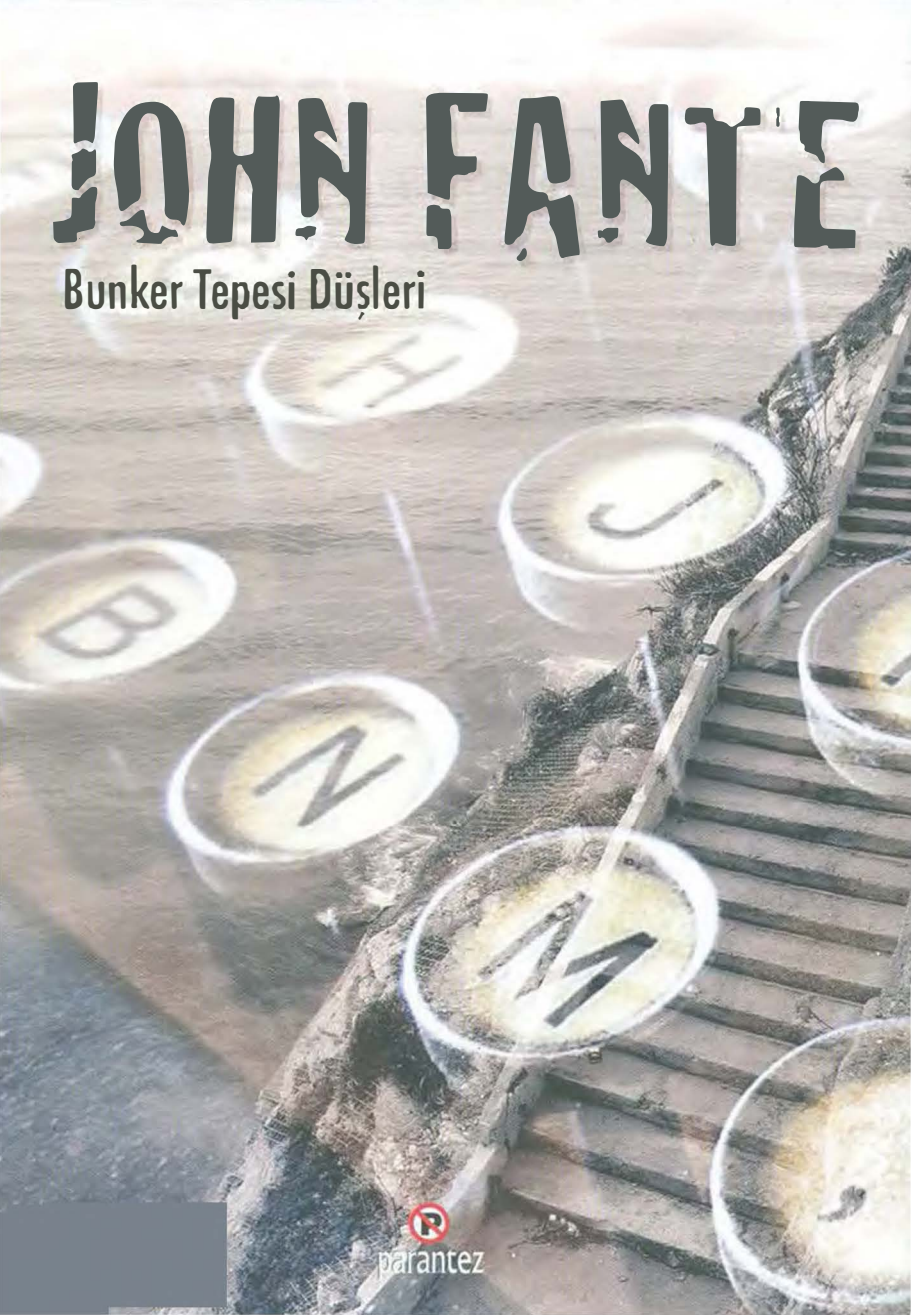
JOHN FANTE

Bunker Tepesi Düşleri

parantez

John Fante

BUNKER TEPESİ DÜŞLERİ

Parantez Gazetecilik ve Yayıncılık Ltd.
Asmalı Mescid Mah. Tünel Meydanı, Tünel Geçiti İş Hanı, C Blok, Kat 4 D. 424,
Beyoğlu - İSTANBUL
Tel/ Fax: (0212) 252 65 16 E Posta: parantez@yahoo.com
web: www.parantez.net
Yayıncı Sertifika No. 10858
Üçüncü Baskı: Aralık 2016
Yayın Yönetmeni: Metin Celâl
Çeviri: Avi Pardo
Kapak Düzeni: Nevruz Kıran Öksüz
Baskı: Umut Matbaacılık ve Kağıtçılık Ltd. Fatih cad. Yüksek sok. No.11, Başak Han, Merter, İstanbul (0212 637 04 11), Sertifika No. 22826
Kitabın Orjinal Adı: "Dreams From Bunker Hill",
Copyright: © 1982 by John Fante. published by
arrangement of Ecco, an imprint of Harper Collins Publishers and ONK Agency Ltd. All rights reserved.
Türkçe Yayın Hakları: © Parantez,
ISBN 978 - 975 - 8441 - 49 - 5

John Fante

BUNKER TEPESİ DÜŞLERİ

Çeviri: Avi Pardo

parantez

Birinci Bölüm

Şöhretle ilk tanışmamın hafızalarda yer ettiği söylenemezdi. Max Deli'de komi olarak çalışıyordum. Yıl 1934. Mekan, Üçüncü Cadde ile Hill kavşağı, Los Angeles. Batısı Bunker Tepesi, doğusu Los Angeles Caddesi, güneyi Pershing Meydanı, kuzeyi ise Civic Center ile sınırlanmış bir dünyada yaşayan yirmi bir yaşında bir gençtim. Şevkle çalışan, kendine has bir tarzı olan eşsiz bir komiydim ve çok az bir ücretle çalışmama rağmen (günde bir dolar artı yemek) elimde dengelediğim tepsi ile masaların etrafında fır dönerken hayli dikkat çeker, müşterilerin gülücüklerine mazhar olurdum. Müşterilerime komilik yeteneğimin dışında sunabileceğim bir şey daha vardı, çünkü aynı zamanda bir yazardım. Bu fenomen bir gün Los Angeles Time'dan sarhoş bir kadın gazeteci bara oturup servisimi hayranlık dolu gözlerle seyrederken birkaç fotoğrafımı çekince ortaya çıktı. Ertesi gün Times'daki fotoğrafın altına bir tanıtım yazısı eklenmişti. İlk öyküsünü, editörlüğünü Amerikan Edebiyatı'nın en önde gelen şahsiyetlerinden Heinrich Muller'in yaptığı The American Phoenix dergisine satarak dergi dünyasının kalın du-

varlarını kırmayı başaran, Colorado kökenli, hırslı ve tuttuğunu koparan genç Arturo Bandini'nin verdiği savaştan ve kazandığı başarıdan söz ediyordu. Hey gidi koca Muller! Nasıl seviyordum o adamı! İlk edebi gayretlerim de ona yazdığım mektuplardı zaten, önceleri ondan öğüt istemiş, yazmayı düşündüğüm öykülerin temalarına dair bilgi vermiştim; sonra öyküleri yollamaya başladım, haftada bir tane, ta ki Heinrich Muller, edebiyat dünyasının tamahkar adamı, inindeki kaplan, pes edip bana iki satırlık bir mektup yazma alçak gönüllülüğünü gösterinceye dek. Ardından yirmi dört satırdan oluşmuş iki sayfalık bir mektup daha, ve sonra, harikalar harikası, basmayı kabul ettiği ilk öyküm̈ün karşılığı olarak 150 dolarlık bir çek.

Halim haraptı çekin geldiği gün. Üstümdeki tanımlaması güç Colorado giysilerim eprimişti, aklımdan geçen ilk düşünce giysi oldu. Sade, ama zevkli giyinmeliydim. Bunker Tepesi'nden inip İkinci Cadde ile Broadway kavşağındaki Goodwill Mağazası'na girdim. Erkek reyonunda tam aradığım gibi, ince beyaz çizgili lacivert bir takım elbise buldum. Pantolonun boyu ve ceketin kolları uzun gelmişti, fiyatı ise on dolardı. Bir dolara elbiseyi üstüme göre yapacaklarını söylediler, onlar gerekli düzeltmeleri yaparken gömlek reyonuna daldım. Elli sentti gömlekler, iyi kalite ve değişik modeller. Sonra bir çift ayakkabı satın aldım –tabanları kösele hakiki deri oxford, beni Los Angeles sokaklarında aylarca taşıyacak cinsten. Başka şeyler de aldım, birkaç şort ve tişört, bir düzine çorap, birkaç kravat ve nihayet dayanılmaz güzellikte bir fötr şapka. Şapkayı fütursuzca yana devirdikten sonra kasaya gidip faturamı ödedim. Yirmi papel. Hayatımda ilk kez kendime giysi alıyordum. Aynadaki görüntümü incelerken ailemin bütün o Colorado yılları boyunca bana bir kez olsun bir takım elbise alamayacak kadar yoksul olduğunu düşünmeden edemedim, lise mezuniyet balosunun provaları için bile alamamışlardı. Ama şimdi tırmanıyordum, kimse durduramazdı beni. Heinrich Muller. Edebiyat dünyasının kükreyen kaplanı beni zirveye çıkaracaktı. Goodwill'den çıkıp yepyeni bir adam olarak Üçüncü Cadde'ye saptım. Patronum, Abe Marx, restoranın kapısı-

nın önünde duruyordu.

"Aman Allahım, Bandini!" dedi hayretle, "Goodwill'e filan mı gittin?"

"Goodwill'e sen gidersin," diye güldüm. "Bu Bullock's'dan, cahil."

İki gün sonra Abe Marx bir kartvizit tutuşturdu elime. Şöyle yazıyordu kartvizitte:

Gustave Du Mont, Ph D.
Edebiyat Ajanı
Kitap, oyun, senaryo ve öykülerinizin tashihi yapılır
Üçüncü cadde, 513 numara, LosAngeles.

Kartviziti yeni takım elbisemin cebine soktum. Asansöre binip beşinci kata çıktım. Du Mont'un bürosu holün sonundaydı. Girdim.

Deprem oluyormuşçasına sallanıyordu resepsiyon odası. Derin bir nefes alıp etrafıma bakındım. Kediden geçilmiyordu oda. Koltuklarda, perdelerin saçaklarında, daktilonun üstünde. Kitaplığın üstünde, kitaplığın içinde. Koku dayanılmazdı. Kediler yerlerinden kalkıp etrafımda dolandılar, bacaklarıma sürtündüler, ayakkabılarımın üstünde oyunbaz oyunbaz yuvarlandılar.

Döşemenin ve mobilyaların üstünü anaforlu su birikintisini çağrıştıran bir tüy tabakası kaplamıştı. Açık pencerelerden birine gidip yangın merdiveninden aşağı baktım. Yoğun bir kedi trafiği vardı, kimi iniyor kimi çıkıyordu. Devasa gri bir yaratık ağzındaki balık başı ile bana doğru tırmandı, bana sürtünüp içeri sıçradı.

Her yeri kaplamış olan tüy tabakası birden havalandı. İç kapılardan biri açılmıştı. Gustave Du Mont karşımdaydı; gözleri vişneyi andıran ufak tefek, yaşlı bir adam. Kollarını sallayarak kedilerin arasına daldı ve bağırmaya başladı:

"Dışarı! Dışarı! Hepiniz, dışarı! Eve gitme vakti geldi."

Kediler hiç istiflerini bozmadılar, kimi patisini yalıyordu, kimi kuyruğunu. Efendileriydiler. Du Mont ellerini çaresizlik içinde sallayıp, "Sizin için ne yapabilirim?" diye sordu.

"Aşağıdaki restorandan geliyorum. Kartınızı bırakmışsınız."

"Gir."

Bürosuna girdim, kapıyı kapattı. Kitaplığın üstüne uzanmış üç kedi ile küçük bir odadaydık. Cins kedilerdi bunlar, devasa İran kedileri, büyük özgüvenle yalıyorlardı patilerini. Bakakaldım onlara. Du Mont anlamıştı.

"Gözdelerim," diye gülümsedi. Masasının çekmecelerinden birini açıp bir şişe viski çıkardı.

"Öğle yemeğine ne dersin, evlat?"

"Hayır, teşekkür ederim, Bay Du Mont. Benimle hangi konuda görüşmek istemiştiniz?"

Du Mont şişeyi açtı, bir yudum aldı ve bir an için soluğu kesildi.

"Öykünü okudum. İyi bir yazarsın. Sana garsonluğu yakıştıramıyorum. Daha uysal ortamlarda çalışmalısın." Bir yudum daha aldı Du Mont. "İş ister misin?"

Kedilere baktım. "Belki. Önerdiğiniz işe bağlı."

"Editöre ihtiyacım var."

Keskin kedi kokusu doldu burnuma. "Katlanabileceğimi sanmıyorum."

"Kedileri mi kastediyorsun? Ben onun çaresine bakarım."

Düşündüm bir an. "Şey... Ne tür metinler üzerinde çalışacağım?"

Şişeye yumuldu yine. "Roman, öykü, ne gelirse."

Tereddüt ettim. "Bakabilir miyim?"

Yumruğunu dosya yığınının üstüne indirdi. "Buyur."

Üstteki dosyayı aldım. Bir öyküydü, yazarı Jennifer Lovelace, başlığı ise "Şafakta Tutku". İnledim.

Du Mont bir yudum daha aldı şişeden. "Berbattır," dedi. "Hepsi berbat. Okuyamıyorum artık onları. Midem bulanıyor. Ama miden kaldırabilirse bu işte para var. Ne kadar kötüyse o kadar çok para istersin."

Yeni takım elbisemin önü tamamen kedi tüyü kaplıydı. Burnum kaşınıyordu, aksırmak üzereydim. Tuttum.

"Ne ödüyorsunuz?"

"Haftada beş dolar."

"Ne? Gündeliği bir dolara gelir."

"İş basit ama."

Şişeyi elinden kapıp bir fırt aldım. Gırtlağımı yaktı. Kedi sidiği gibiydi tadı.

"Haftada on dolara anlaşırız."

Du Mont yumruğunu uzattı. "Anlaştık," dedi. "Pazartesi başlıyorsun."

Pazartesi sabahı saat dokuzda oradaydım. Kediler gitmişlerdi. Pencere kapalıydı. Resepsiyon odası yeniden düzenlenmişti. Pencerenin yanına benim için bir masa yerleştirilmişti. Herşey temizdi, odanın tozu alınmıştı. Parmağımı pencerenin eşiğinde gezdirdiğimde tek bir kedi tüyü bile yapışmadı parmağıma. Havayı kokladım. İdrar kokuyordu hâlâ, ama güçlü bir parfüm kokusu ile maskelenmişti. Bir koku daha vardı –kedi defedici. Masaya oturup daktiloyu kendime çektim. Eski bir Underwood. Makineye kağıt takıp klavyeyi denedim. Paslı bir çimbiçer gibi çalışıyordu. Keyfim kaçtı birden. Beni endişelendiren bir şey vardı bu işte. Başkalarının saçmalıkları üstünde çalışmanın alemi var mıydı? Neden kendi odamda kendi öykülerimi yazmıyordum? Heinrich Muller böyle bir durumda ne yapardı? Budalanın tekiydim.

Kapı açıldı ve Du Mont girdi içeri. Onu melon şapkası, redingotunun altındaki gri yeleği ve bastonu ile görünce şaşırdım. Paris'e hiç gitmemiştim ama bu iki dirhem bir çekirdek ufak tefek adam bana Paris'i düşündürmüştü. Deli miydi? Birden deli olduğuna karar verdim.

"Günaydın," dedi. "Odanı beğendin mi?"

"Kedilere ne oldu?"

"Kedi defedici," dedi. "İşe yarıyor. Tasalanma. Kedileri iyi tanırım. Dönmezler." Şapkası ile bastonunu kapının üstündeki çengellerin ikisine astı. Sonra kendine bir iskemle çekti ve yanyana masaya oturduk. Üstteki dosyayı çekti. "Şafakta Tutku", Jennifer Lovelace ve bana tashih sanatını öğretmeye başladı. Acımasızdı, çünkü

işin kendisi acımasız olmayı gerektiriyordu. Elindeki kurşun kalemle bazı sözcükleri karalıyor, zaman zaman bütün bir cümleyi, paragrafı, hatta sayfayı iptal ediyordu. Kanıyordu metin kesilip biçilmekten. Bir süre sonra işi kavradım, günün sonunda ben de acımasızca kesip biçiyordum.

Hava kararırken penceremde sesler duydum. Yaralı yüzlü moruk bir kedi duruyordu penceremde. Pencerenin arkasından bana bakıyor, burnunu cama sürtüp beklenti içinde yalanıyordu. Dikkatimi işime verdim, birkaç dakika sonra başımı kaldırdığımda ona iki kedi daha katılmıştı, sadaka dilenen öksüz çocuklardan farkları yoktu. Dayanamadım. Asansöre binip kafeteryaya indim, çöp tenekesinde birkaç dilim salam buldum. Salam dilimlerini bir peçeteye sarıp yukarı çıktım. Pencereyi açtığımda içeri daldılar, büyük bir açlıkla elimden yediler.

Du Mont'un kahkahasını duydum. Bürosunun kapısının önünde duruyordu, kollarında İran kedilerinden biri.

"Kedici olduğunu anlamıştım," dedi. "Gözlerden belli olur."

İkinci Bölüm

Jennifer Lovelace'in öyküsünü tashih etmek üç günümü aldı. Öykünün aslı otuz sayfa uzunluğundaydı. Ben tashihi bitirdiğimde yarıya inmişti. Çok da kötü değildi öykü aslında; yapı ve ifade zayıflığı vardı; altı öğretmenin kapalı bir vagonla ovalardan geçişi, Kızılderililer ve kanunsuzlarla çatışmaları ve nihayet Stockton'a varışları anlatılıyordu. Yaptığım çalışmadan memnundum, metni Du Mont'a götürdüm. Eline alıp tarttıktan sonra kaşlarını çattı.

"On sayfa daha ilave edemez misin?" diye sordu.

"Yeterince uzun," diye ısrar ettim. "Bir satır bile ilave etmem. Jennifer Lovelace'in memnun kalacağını sanıyorum."

Telefona uzandı. "Senaryosunun hazır olduğunu söyleyeceğim."

Ertesi akşamüstü Jennifer Lovelace içeri girdiğinde kedileri besliyordum. Güzelliği sarsıcıydı. Beyaz ketenden bir tayyör vardı üstünde, siyah şeffaf çorapla topuklu ayakkabı giymişti, kolunda siyah bir çanta sallanıyordu. Kıvırcık siyah saçları pırıl pırıl, siyah gözlerinin aydınlattığı yüzü son derece zarifti. Bakmaya doyamıyordu insan, gözlerim vücuduna kaydı, belinin ve kalçalarının

şehveti büyüleyici, inanılmaz ve meydan okuyan cinstendi. Los Angeles'a geldiğimden beri binlerce harikulade kadın görmüştüm ama Jennifer Lovelace'in güzelliği soluğumu kesmişti.

"Merhaba," dedim ayağa kalkarak.

"İyi akşamlar," diye gülümsedi. "Adım Jennifer Lovelace. Doktor Du Mont burada mı?"

"Şimdi bakarım. Oturun lütfen."

Saten bir yastık gibi bıraktı kendini iskemleye; dizlerini, baldırlarını ve kalçalarını inceledim. Zarif ellerini kucağında kenetledi, şeytanca bir haz duydum. Du Mont'un kapısını çaldım, girmemi söyledi. Odasına girdim, kapıyı dikkatli bir şekilde kapattıktan sonra, "Burada!" diye fısıldadım.

"Şşş!" dedi Du Mont parmağını dudaklarına bastırarak. "Beklesin biraz. Çok zengin."

"Zengin görünüyor."

Du Mont yelek cebinden altın bir saat çıkarıp uzunca bir süre saatine baktı. Sonra parmaklarını şaklattı. "Şimdi! Onu içeri al!"

Kapıyı açtığımda kendinden emin bir şekilde iskemlede oturuyordu, bir kraliçe gibi.

"İçeri buyrun lütfen," dedim.

"Teşekkür ederim," dedi kalkarak. Du Mont'un odasına doğru yürüdüğünde tayyörünün arkasının kedi tüyü kaplı olduğunu gördüm.

"Durun!" dedim. Durup şaşkınlıkla baktı bana. Beklediğim fırsat. Arkasına geçip diz çöktüm ve o enfes kıçından kedi tüylerini fırçalamaya başladım, kaslı bacaklarını, o muhteşem kıçın yuvarlaklığını hissettim. Dönüp benden uzaklaştı.

"Ne yapıyorsun?" diye sordu. "Aklını mı kaçırdın?"

"Kediler," dedim elimdeki kedi tüylerini göstererek.

Arkasına yapışmış kedi tüylerini görmek için arkasına doğru dönüp eliyle eteğini fırçaladı. Sürünerek yardımına gittim, beni eliyle itti.

"Lütfen!" diye rica etti. "Beni rahat bırak." Bu arada Bay Du Mont odasından çıkmış yanında duruyordu, görkemli ve sakin.

"Gel, hayatım," diyerek onu yatıştırdı, koluna girdi kapıdan içeri soktu ve kapıyı kapattı.

Zihnim karışmıştı, mahcubiyet içinde dizlerimin üstüne çöktüm. Kediler beslenme beklentisi ile miyavlayarak etrafımda dolanmaya başladılar.

Ses gelmiyordu Bay Du Mont'un odasından. Dizlerimin üstünde emekleyerek kapıya gittim ve anahtar deliğinden Bay Du Mont'un masasının karşısına oturmuş olan Jennifer'ı seyrettim. Öyküsünün düzeltilmiş halini okurken öfkeli bir şaşkınlık vardı yüzünde.

"Öyküm!" dedi soluk soluğa. "Ne hale gelmiş?" Çantasını karıştırdı. "Bir sigara verin bana, lütfen."

Du Mont bir sigara ikram etti.

"Öyküme ne yaptınız, Bay Du Mont? Mahvetmişsiniz -harikulade öykümü mahvetmişsiniz! Nasıl yaparsınız bunu bana?"

Du Mont yatıştırıcı bir şekilde avuçlarını açtı. "Ben bir şey yapmadım, hayatım," diye yalan söyledi. "Ne yaptığının farkında değildim."

Jennifer Lovelace kasıldı. "Kimin? Kimden söz ediyorsunuz?"

Du Mont tek kelime etmedi. Suçlu bir şekilde resepsiyon odasını göstermekle yetindi. Jennifer Jones ayağa fırladığında ben de fırlayıp topukladım –holden merdivene, merdivenden kafeteryaya, kafeteryanın arka kapısından da arka sokağa. Orada bir koli buldum, üstüne oturup titreyen ellerle bir sigara yaktım. Etrafımda kediler dolanıyordu, büroda ziyaretime gelenler. şaşkın şaşkın bakıyorlardı bana, kendi bölgelerinde ne aradığımı merak ediyor olmalıydılar.

Başımı kaldırıp büromun penceresine baktım. Oraya dönemezdim. Dönmeyecektim. İhanete uğramış gibi hissediyordum kendimi. Du Mont oyuna getirmişti beni. Jennifer'in öyküsüne bu kadar acımasız davrandığım için şimdi kendimden utanıyordum. Biri benim öyküme aynı şeyi yapsa yumruğumu suratının ortasına yapıştırırdım. Heinrich Muller dürüstlüğümle ilgili olarak ne derdi acaba? Dürüstlükmüş! Güldüm. Dürüstlük –hikaye. Koca bir sıfırdan başka bir şey değildim. Canı cehenneme. Gidip yeni bir pantolon alma-

ya karar verdim. Hâlâ yüz dolardan fazla param vardı. Paramı savuracak, hovardalık edip dertlerimi unutacaktım.

Üçüncü Cadde ile Hill kavşağında karşıya geçtim, Angel's Flight'a yürüdüm, tramvaya binip oturdum. Benden başka tek bir yolcu vardı, koridorun öbür yanında karşımdaki koltuğa oturmuş kitap okuyan bir kız. Üstünde sıradan bir elbise vardı ve çorapsızdı. Oldukça çekici olduğu söylenebilirdi ama tipim değildi. Tramvay hareket ettiğinde başka bir koltuğa geçti. Kıçı tahta gibi, diye geçirdim içimden. Nerede Jennifer Lovelace'in o yuvarlak kıçı nerede bu kıç. Bu öylesine bir kıçtı işte, sıradan. Benim günüm değildi.

Angel Flight'ın tepesinde tramvaydan inip Üçüncü Cadde'de otelime doğru yürümeye başladım. Sonra birkaç blok ötedeki Japon lokantasında kahve ile bir sigara içmeye karar verdim. Kahve kasvetimi sildi, otelime döndüm. Otel sahibesi lobideki masanın arkasına oturmuştu. İlk dikkatimi çeken The American Phoenix dergisinin bir nüshası oldu. Üç hafta önce bıraktığım yerde duruyordu. Sinir oldum, bütün küstahlığımla masaya gittim.

"Okumadınız, değil mi?"

Buruk bir gülümseme belirdi yüzünde. "Hayır, okumadım."

"Neden?" diye sordum.

"Sıkıldım. İlk paragrafı okudum, bana yetti."

Dergiyi koltuğumun altına sıkıştırdım.

"Yakında buradan taşınıyorum," dedim.

"Keyfin bilir."

Hole girip odama yürüdüm. Anahtarımı kilide soktuğumda holün karşı tarafından gelen bir klik sesi duydum. Karşı kapı açıldı, tramvaydaki kız hole çıktı. Kitap elindeydi hâlâ. Zola'nın Nana'sı. Beni bir gülümseme ile selamladı.

"Merhaba!" dedim. "Burada yaşadığını bilmiyordum."

"Yeni taşındım."

"Bu civarda mı çalışıyorsun?"

"Öyle de denebilir." Şehvetli bir bakış attı bana. "Beni görmek ister misin?"

"Ne zaman?"

"Mesela şimdi."

Arzulamıyordum onu. Hiçbir şekilde cezbetmiyordu beni, ama erkeksi davranmak zorundaydım. Bu durumlarda ancak bir şekilde karar verilebiliyordu.

"Elbette," dedim.

Gözlerindeki o minik şehvet alevini yaktı ve kapıyı itti.

"Ne bekliyorsun?" diye sordu.

Tereddüt ettim. Tanrım, bana yardım et, diye geçirdim içimden odasına girerken.

Peşimden içeri girip kapıyı kapattı.

"Adın ne, hayatım?"

"Arturo," dedim. "Arturo Bandini."

Yanıma gelip ceketimi çıkardı.

"Ne kadar?" diye sordum.

"Bir beşlik," dedi.

Beni kendine doğru çevirip gömleğimin düğmelerini çözmeye başladı. Gömleğimi iskemlenin arkalığına astıktan sonra banyoya doğru gitti.

"Hemen döneceğim."

Banyoya girip kapıyı kapattı. Yatağa oturup üstümdekileri çıkardım. Banyodan çıktığında çıplaktım. Memnuniyetsizliğimi gizlemeye çalıştım. Banyo yapmıştı, temizdi ama yine de kirliydi. Kıçı öksüz bir çocuğun yüzü gibi sarkmıştı. Bu işi asla kıvıramayacaktık. Orada olmam bile delilikti. Kamışımdan kavrayıp banyoya götürdü beni. Kasıklarımı ve kamışımı sabunladı, bir yandan da azimle kamışımı yoğuruyor ama karşılık alamıyordu. Jennifer Lovelace'in dolgun kalçalarından başka bir şey düşünemiyordum. Beni havlu ile kuruladıktan sonra banyodan çıkıp yatağa uzandık.

"Hadi," dedi. Parmağımı önündeki kıllarda gezdirdim.

"Kitap okursam kusuruma bakmazsın, değil mi?" dedi. "Kitabımı verebilir misin?"

Kitabını verdim, bir yerinden açıp okumaya başladı. Orada öylece uzanmış düşünüyordum. Ya annem içeri girerse? Ya da babam? Ya da Heinrich Muller? Nereye varacaktı bu işin sonu? Yata-

ğın yanında duran içi elma dolu çanağı işaret etti.

"Elma ister misin?"

"Hayır, teşekkür ederim."

"Bana bir tane verir misin lütfen?"

Verdim. Bir yandan yiyor bir yandan da okuyordu.

"Hadi, şekerim," dedi gönlümü yapmaya çalışarak. "Zevkini al."

Kalktım yataktan.

"Neyin var?" diye sordu ekşi bir sesle.

"Paranı ödeyeceğim. Merak etme."

"Ağzıma almamı ister misin?"

"Hayır," dedim.

Kitabı sert bir hareketle kapattı.

"Derdinin ne olduğunu ben sana söyleyim mi, canım. İbnesin sen. Derdin bu. İbnesin. İyi bilirim senin gibileri."

Ceketimi, pantolonumu, çamaşırlarımı, ayakkabılarımı ve çoraplarımı toplayıp hızla kapıya gitti ve herşeyi hole fırlattı. Hole çıkıp giysilerimi yerden toplamaya başladım.

"Sana beş dolar borçluyum," dedim.

"Hayır, değilsin. Bana borcun filan yok."

Kapının anahtarını almak için elimi ceketimin cebine attım. Bayan Brownell, otelin sahibesi, holün sonunda kollarını kavuşturmuş beni seyrediyordu. Anahtarı çevirdim ve kendimi odama attım. Kurtarılmış hissediyordum kendimi, bağışlanmış. Pencereye gidip karşıma sere serpe uzanmış devasa kente baktım. Dünyaya bakıyordum sanki. Güneybatıda güneş okyanusu ilahi ışık hüzmeleri ile yıkıyordu. Tanrıdan bir işaret. Yemlikteki Bebek İsa, Betlehem Yıldızı'ndan gelen ışık. Dizlerimin üstüne çöktüm.

"Kutsal Bebek İsa," diye duaya başladım. "Bugün beni kurtardığın için sana minnettarım. Aniden içime dolup beni o günah odasından çıkaran Tanrı'nın engin iyiliği için sana şükran borçluyum. Şimdi sana söz veriyorum –bundan böyle asla günah işlemeyeceğim. Muhteşem müdahaleni hayatımın sonuna dek hatırlayacağım. Teşekkür ederim, Tanrının küçük Oğlu. Şu andan itibaren senin sadık hizmetkarınım."

İstavroz çıkarıp ayağa kalktım. Ne kadar iyi hissediyordum kendimi. İlk çocukluğumun hatıraları ile ne kadar yenilenmiş. Jennifer Lovelace ile konuşmalıydım.

Giyinip lobiye indim. Paralı telefondan Du Mont'u aradım.

"Nereye kayboldun sen?" diye sordu.

"Otelimdeyim. Jennifer Lovelace'in telefon numarasını verir misin?"

Numarayı söyledi, not ettim.

Odama gidip daktilonun başına oturdum. On beş dakika kadar yazdım –iki sayfalık bir hayalkırıklığı. Kağıdı katladım, bu sefer otelden çıkıp karşı kaldırımdaki telefon kulübesine girdim ve Jennifer'ı aradım. Elimdeki katlanmış sayfaları açarken telefonun çaldığını duydum.

"Alo?" Onun sesiydi.

"Jennifer, Arturo Bandini ben."

Sessizlik. Ter basmıştı beni. Sesim titriyordu.

"Jennifer, senden beni bağışlamanı diliyorum. Harikulade öyküni neden mahvettiğimi bilmiyorum. Deneyim eksikliğinden başka bir nedeni olamaz. Ben iyi bir yazarım, Jennifer. Bunu sana kanıtlayabilirim. Yazdığım öykülerden birkaçını getireceğim sana. Ne kadar iyi bir yazar olduğumu göreceksin. Öyküne zarar vermek istememiştim. Eleştirmen değilim ben, Jennifer. Du Mont'un talimatlarını yerine getirdim sadece. Korkunç bir hata işledim. Seni görmeme izin verir misin? Ne büyük bir yetenek olduğumu sana anlatmak istiyorum. Lütfen, Jennifer. Bana kendimi açıklamam için bir fırsat..."

Sözümü bitirmemiştim, ama beni kesti.

"Pazar gününe ne dersin?"

"Sen ne zaman dersen o zaman."

Santa Monica'daki adresini verdi, not ettim.

"Teşekkür ederim, Jennifer. Pişman olmayacaksın."

Kapattı.

Üçüncü Bölüm

Güneş altından devasa bir göz gibi yüzüme çarpıp beni uyandırdı. Berrak ve harikulade bir günü müjdeleyen bir Pazar sabahı. Fırladım yataktan, pencereyi sonuna kadar açtım ve "Herkese selam!" diye seslendim dünyaya. "Herkese bol şans!" İyi bir gün, yeni bir gün. Colorado'nun güneşli bahar sabahlarında mutfak lavabosunda sakal traşını olurken mutluluk içinde şarkı söyleyen babamı hatırladım. O Sole Mio. Ben de banyo aynasının karşısına geçip şarkı söylemeye başladım. Tanrım, ne kadar iyi hissediyordum kendimi! Nasıl olabiliyordu? İki portakal soyup kahvaltı niyetine yedim.

Çizgili yeni Goodwill takımımı ve yana kayık fötr şapkamı giydim, koltuğumun altına The American Phoenix dergisinin bir nüshasını sıkıştırdım ve bir kadını fethetmek üzere sokağa çıktım. Olive Caddesinden aşağı marş marş bu güneşli Pazar sabahında. Kent terkedilmişti sanki, kimse yoktu caddelerde. Durup kulak kabarttım. Bir ses duydum. Mutluluğun sesiydi. Yüreğimin hafif ve ritmik çarpışı. Bir saattim, evet, bir saat, küçük bir mutluluk makinesi. Beşinci Cadde'ye girip Biltmore Oteli'nin önünden geçtim. Şık giyim-

li insanlar döner kapıdan girip çıkıyorlardı. Benim gibi insanlar, iyi giyimli, yüksek sınıftan. Kapının önünde üniformalı bir kapıcı duruyordu. Üç metre boyunda göründü bana selam verirken. Selamına karşılık verdim.

"Saatin kaç olduğunu biliyor musunuz, efendim?" diye sordum.

"Evet, efendim" Saatine baktı. "On bir, efendim."

"Teşekkür ederim, efendim."

Kaldırıma çıkıp uzun taksi kuyruğuna baktım, herbirinin içinde şoförü vardı. Bir fikir çaktı kafamda. Taksi çekecektim Jennifer'e. Bütün hayatım boyunca bir taksi çekmek istemiş, ama hepsi maddi bazı nedenlerden ötürü hiç yapamamıştım. Şimdi yapabilirdim. Havalı gidecektim oraya. Taksiyi evinin önüne yanaştıracak, şoförün kapımı açmasını bekleyecek ve bir prens gibi inecektim arabadan. Kapıcı yanıma geldi.

"Taksi mi, efendim?"

"Evet, efendim." İlk taksinin kapısını açtı, bindim. Şoför arkaya dönüp bana baktı.

"Nereye, efendim?"

"Santa Monica, On sekizinci sokak, 1724 numara."

"Yol hayli uzun," dedi.

"Önemli değil," diye cevap verdim. "Hiç önemli değil."

Taksi kaldırımdan ayrıldı ve Yedinci Cadde'de sağa saptı, sonra yine sağa, Hope Sokağı'na, oradan da Wilshire Bulvarı'na. Caddelere ve dükkanlara baktım ve bir yumru oluştu boğazımda. Ne harikulade bir kent! Kiliselerinden çıkmış en güzel elbiseleri ile dükkan vitrinlerine bakan şu güzel insanlara bak. Hiç şüphe yok, bugün benim günüm, benim kentim.

Şoför haklıydı. Hayli uzundu yol –yedi dolar yirmi sent uzunluğunda. Taksimetreyi durdurdu, rakamlara baktım. Taksiden inip şoföre bir yirmilik uzattım. Üstünü tam verdi, saydım. Sonra taksi şoförüne bahşiş vermenin adetten olduğu geldi aklıma. Bana bakıyordu. Beş sent verdim.

Dudakları kıvrıldı. "Çok cömertsin."

Dönüp Jennifer'in evine baktım. İkinci katın iki köşesinde sarı-

beyaz kubbeli Viktoryen bir fantezi. Kubbeler kenarlarına karmaşık sarmal motifler oyulmuş tahta panellerle süslenmişti. Bir düğün pastasıydı, gelinle damat eksikti sadece. Devasa köknar ağaçlarının arasında gururla duruyordu, oraya değil de Oz Ülkesi'ne aitti sanki. Jennifer'in evi. Verandadaki rahat koltukları gördüm, onun muhteşem kıçının hepsini şereflendirdiğini düşünerek gülümsedim.

Ben verandanın basamaklarını çıkarken o kapıda göründü.

"Merhaba," diye gülümsedi. "Gelebildiğinize sevindim. İçeri girin lütfen."

Tel kapıyı açtı, içeri girdim. Oda göz kamaştırıcıydı. Kuyruklu bir piyano, geniş koltuklar, devasa aşk merdivenleri, Tiffany abajurlar ve şöminenin üstünde kocaman bir yağlı boya tablo –uzun bukleli bir çocuğun portresi. Portrenin kendisine ait olduğunu söylemeden önce tabloyu incelememe yetecek kadar zaman tanıdı.

"Oturun lütfen," dedi. "Annem ile Babam ayine gittiler. Birazdan gelirler."

"Siz de ayine gittiniz mi bu sabah?" diye sordum.

"Evet, tabii. Siz katolik misiniz?"

"Başka ne olabilirim ki?" diye gülümsedim. "Kilise kuşaklardan beri ailemin bir parçası olmuştur."

"Öyleyse siz de bu sabah ayine gittiniz?"

"Doğal olarak. Pazar ayinini kaçırmak büyük günahtır. Bunu biliyorsunuz şüphesiz."

Gülümsedi. "Elbette."

Oturdum. "Hatta günah çıkarttığım rahiple teolojik diyebileceğim bir tartışmaya girdim bu sabah."

Oturmadan önce sarı tayyörünün arkasını eliyle düzeltti. Yuvanın ortasında duran harikulade bir yumurta gibi doldurdu kıçı koltuğu.

"Hangi kiliseye gidiyorsunuz?" diye sordu.

Los Angeles'ın bir yerinde bir St. Mary kilisesi olacağını biliyordum. "Guadalupe'lu St Mary Kilisesi," diye cevap verdim.

"Ne kadar güzel bir kilise, değil mi?" dedi. "Bayılırım o kiliseye."

"Genellikle orada dua ederim."

"Rahiple aranızda bir tartışma geçtiğini söylediğinizde ne demek istediniz?"

"Bunu size ancak aramızda kalması koşulu ile söyleyebilirim. Günah çıkartmanın kutsal mührü, biliyorsunuz."

Soluğunu tutup elini göğsüne götürdü. "Söylemeseniz daha iyi olur belki de?"

"Söylemek zorundayım," dedim. Bir an için ellerimi kucağımda kenetledikten sonra devam ettim.

"Öykünüzün başına gelenleri hatırlıyor musunuz? Duygularınızı hiçe sayarak öykünüzü nasıl mahvettiğimi unuttunuz mu? Öfkenizi unuttunuz mu?"

İstekli bir şekilde başını salladı.

"Günah çıkartma hücresine girip rahibimle yüzleştiğimde aklımda sadece bir soru vardı –eserinize zarar vererek işlediğim günahın büyüklüğü. Tanrı'nın kanunlarına karşı gelmiş miydim? Beni bağışlayacak mıydı? Rahip bölmenin arkasından bana baktı ve biraz düşündükten sonra, 'Bir sanat eserine saygısızlık Tanrı'nın gözünde büyük günahtır,' dedi.

Çok etkilenmiş gibiydi, ayağa kalktı.

"Bir kola içer misiniz, Bay Bandini?"

"Evet, teşekkür ederim."

Çabuk adımlarla mutfağa doğru yürüdü, muhteşem kıçı ayinsel bir kadansla izledi onu.

Ben de kalkıp peşinden gittim, buzdolabından iki kola çıkarıp birini bana verdi. Şişeleri açıp içtik. Masanın üstünde kapaklı bir piknik sepeti duruyordu. Kapağını açıp içine baktım.

"Bizim için," dedi.

"Bir yere mi gidiyoruz?"

"Sahile."

"Okyanusa mı

"Elbette?"

"Yüzebilir miyiz?"

"Yüzmek için gideceğiz zaten."

"Mayom yanımda değil."

"Kardeşimin mayolarından birini ödünç alırız."

Kolalarımızı bitirdik.

"Gidelim," dedi.

Piknik sepetini koluma takıp peşinden iki kapılı bir Chevy'nin durduğu garaja indim. Sepeti arka koltuğa koyup yanına süzüldüm. Motoru çalıştırdı, garajdan çıkıp trafiğe girdi.

Santa Monica rıhtımının bir kilometre kadar kuzeyinde, Pasifik Karayolu kenarında bir dizi bungalov vardı; iklimden yıpranmış, eski. Kaldırıma yanaştı, arabadan indik. Tahta patika boyunca yürüyüp tel örgüyü geçtikten sonra kendimizi bungalovların önünde bulduk. Çantasından bir anahtar çıkarıp ilk bungalovun kapısını açtı. Bungalov ailesine aitti. İddialı döşenmemişti –bir ocak, buzdolabı, masa ve birkaç iskemle. Mutfaktan girilen iki de yatak odası. Jennifer yatak odalarından birine girdi, üstünde siyah bir mayo ile çıktı ve bana bir şort mayo fırlattı. Ben soyunurken dışarı çıkıp dalgalara doğru koştu. Elbiselerimi çıkardım, süt gibi beyaz tenim yüzünden keyfim biraz kaçmıştı. Pembe bir domuzdan farkım yoktu, beni mayoyla gördüğünde yüzünde belirebilecek nahoş ifadeyi düşünmek bile istemiyordum. Ama sıcak kuma uzanmış siyah güneş gözlükleri ile The American Phoenix'ı okurken nahoş bir ifade belirmedi yüzünde.

Okyanus soluk kesiciydi. Güneş görmemiş bembeyaz vücudumu unutup hayretle dalgaları seyrettim. Tenhaydı kumsal. Bir grup çocuk geldi koşarak. Durup bana baktılar, kıkırdadılar ve koşmaya devam ettiler. Dalgaların önce parmaklarımı hafifçe örtmelerine özen göstererek yavaşça suya girdim. Derine yürüyüp yüzmeye başladım, sert ve soğuk dalgalar beni diriltmişti. Colorado sonsuz denecek kadar uzaktı sanki. O anda annemin ayinden dönmüş öğle yemeği hazırlıyor olacağını düşündüm. Ben onu düşünürken o da beni düşünüyordu muhtemelen.

Jennifer'e bakıp duruyordum. Kendini tamamen dergiye vermişti, benimle hiç ilgilenmiyordu. Sudan çıkıp önünde durdum, ilgilendi.

"Bak!"

Bir perende attım, sonra bir tane daha, sonra bir daha. Hafifçe gülümseyip dergiye döndü. Başka numaralarım da vardı, Colorado Üniversitesi'ndeyken atletizm takımındaydım.

"Şuna bak!"

Arka arkaya iki salto attım. Başını kaldırıp dikkatsiz bir şekilde gülümsedi.

"Şuna bak!"

Ellerimin üstünde amuda kalkıp omuzlarım suyun altında kalıncaya kadar yürüdüm. Sonra bir takla atıp ayaklarımın üstüne kondum. Kumsala baktım. Jennifer yerinde değildi. Kumların üstünde yürürken gördüm, sonra bungalova girdi. Peşinden gittim.

Piknik sepetini boşaltıyordu –marul, soğan, domates- lavaboda herşeyi yıkayıp tahta bir çanağın içine doğramaya başladı. Mayosunun üstüne önlük bağlamıştı. Şehvetli, kışkırtıcı, dayanılmaz bir vücudu vardı. Bir sigara yaktım, ellerim titredi. Ya şimdi ya da hiçbir zaman, diye geçirdim içimden. Aptal olma. Davran. Bir daha eline böyle bir fırsat geçmeyebilir. Cesur ol. Yitirilecek hiçbir şey yok. Kazanılacaksa çok şey. Ayağa kalkıp kendimi üstüne attım, dizlerine kapanıp kollarımı beline doladım.

"Seni seviyorum," dedim. "Seni istiyorum."

Kollarımdan kurtulmak için o muhteşem kalçalarını kıvırdı. Kaplan gibi yapışmıştım ama. Salata çanağını kaldırdığı gibi başımdan aşağı geçirdi. Onu da üstüme çekerek yere yattığımda mayonez, zeytinyağı ve domates tadı geldi ağzıma.

"Aptal!" diye bağırdı. "Bırak beni! Budala!"

Bir çeşit açıklanamaz şiddete kapılmıştık; güreşiyor, yerde yuvarlanıyor, anlamsızca mücadele ediyorduk. Kıçını ısırdığımda bir çığlık attı. Ellerinin ve ayaklarının üstünde emekleyerek yatak odasına kaçtı, kapıyı tekmeleyerek kapattı.

Salata sosuna bulanmış bir vaziyette ve soluk soluğa yattım orada. Ne yapmıştım? Yerdeki pisliğin ortasında The American Phoenix dergim duruyordu, zeytinyağlı ve mayonezli. Şimdi ne olacak, diye sordum kendime. Git, diye bir ses geldi. Kaç. Çık bur-

adan. Kalkıp koltuklardan birine çöktüm, bacaklarımda ve göğsümde tırmık izleri vardı. Dünyanın sonu. Benim sonum. Yatak odasının kapısı açıldı, Jennifer dışarı çıktı. Elindeki havlu ile üstüne bulaşmış salata sosunu silmeye başladı. Tek kelime etmedi.

"Afedersin," dedim.

"Orospu çocuğu!" dedi. Masanın üstünden anahtarlarını aldı ve kapıya gitti. "Ve bir şey daha," diye tersledi, "Guadalupe'lu St. Mary Kilisesi'si diye bir kilise yok Los Angeles'ta!"

Dışarı çıktı. Ön kapıdan çıkıp karayoluna kadar peşinden gittim. Arabasına binip sürdü.

Ağlamak istedim, ama aptallığım beni kaplamıştı. Bungalova döndüm, mayoyu çıkarıp soğuk duşun altına girdim. Kurulandım, giyindim, bungalovun kapısını kapatıp karayoluna çıktım. Yolun öte yanında yüzmeye gelmiş bir grup insan kayalıklardan aşağı iniyorlardı. Karayolundan karşıya geçip yürümeye başladım. Ocean Bulvarı'ndaki tramvay durağında buldum kendimi. İlk gelen tramvaya atlayıp otelime döndüm.

Anahtarımı kilide sokmuştum ki holün karşı tarafından gelen radyo sesini duydum. Begin the Beguine çalıyordu. Odama girdim, soyundum, bornozumu giydim. Karanlık basmak üzereydi; loş, yalnız ve erotik. Odamdan çıktım, karşı kapıya gittim ve kapıyı çaldım. Radyo sustu.

"Girin."

Kapıyı açtım.

Pembe külotu ile yatağa uzanmış Nana'yı okuyordu hâlâ. Kaşlarını çattı.

"Ne istiyorsun?"

"S.kişelim," dedim

Dördüncü Bölüm

Günler geçip gitti. Ağustos ayı geldi, sıcak ve yapış yapış. Bir akşamüstü yağmur yağdı. İnsanlar otelden çıkıp sokağın ortasında elleriyle yağmuru yakaladılar. Tatlı bir koku yayıldı Bunker Tepesi'ne. Yağmur yüzlerimizi ıslattı. Sonra kesildi. Kendimi yazdığım öyküye kaptırmış deli gibi çalışıyordum. Öyküyü işe götürdüm, Du Mont'un bürosuna. Birkaç kez gelip omuzumun üstünden ne yazdığıma baktı. Birden sayfayı daktilodan çekip yırttı.

"Kovuldun," dedi. Titriyordu. "Öykünü al ve defol."

Çıktım. Sinemaya gittim. Main sokağında aylak aylak dolandım, bir striptiz kulübüne girdim, ışıklı tabelada Ginger Britton yazıyordu. İçeri girdiğimde gösterinin ortasındaydı Ginger. perdelere tutunmuş ileri geri sallanıyordu, kıçı mükkemmel bir Rubens. İlk sırada bir yer buldum. O genç tay kıçıyla harikuladeydi; topuklu ayakkabıları ile sahnede tepiniyor, seyirciye sırtını dönüyor, eğilip bacaklarının arasından bize bakıyordu. Tartışmasız dünya şampiyonu bir kıçtı, akıl almaz, teni ise bal kavununun eti gibi parlak. Uzun kızıl saçları kalçalarına kadar iniyor. Valkyrie göğüsleri çılgın da-

ireler çiziyordu. Seyirciler bağırıyor, ıslık çalıyorlardı. Sinir ettiler beni. Bu kadar bayağı olmak zorunda mıydılar? Bir sanat gösterisini boks maçı izler gibi izliyorlardı. Saygısızlıktı yaptıkları. Ginger sahneyi terkettiğinde müthiş bir alkış koptu, olacak iş değildi. Dayanamadım, hışımla çıktım salondan. Burnumdan soluyarak otele döndüm. Daktilomun başına oturup Ginger Britton'a bir mektup yazdım:

Sevgili Ginger Britton:

Sizi seviyorum. Bugün sizi seyrettim ve size aşık oldum. Tapıyorum size. Sizi tanımak, sizinle konuşmak, elinizi tutmak ve öpücüklere boğmak istiyorum. Dansınızı seyretmek bir ateş yaktı içimde. Sizi pahalı bir restorana götürmek için neler vermezdim, kızıl saçlarınız yüzümde, şarapla ıslanmış dudaklarınız dudaklarımda! Bana cömert davranın ve sizi bir gece gösteriden sonra soyunma odasında ziyaret etmeme izin verin, striptiz kraliçesi. Titriyorum aşkımdan.

Arturo Bandini

Mektubu imzaladım, zarfa koyup lobiye indim. Bayan Brownell masanın arkasındaydı. Ondan pul istedim. Sonra masanın öbür tarafındaki dairesinin açık kapısından baş döndürücü bir koku geldi burnuma.

"Nedir bu koku?" dedim havayı koklayarak.

"Elmalı turta," dedi. "Şimdi çıkardım fırından."

"Nefis kokuyor."

"Bir parça ister misin?"

İlk kez dostane bir söz duyuyordum ondan. Berrak mavi gözlerine bakıp değişikliğin nedenini merak ettim. Kanıksadığım o kancık gitmiş, yerine canayakın bir kadın gelmişti.

"Teşekkür ederim, Bayan Brownell. Çok isterim."

Beni dairesine davet etti. İçeri girip etrafıma bakındım; bir ocak, buzdolabı, kahvaltı masası, iki koltuk, bir kanepe.

"Oturun, Bay Bandini."

Masaya oturup turtadan bir dilim kesişini seyrettim. Genç değildi. Elli beşinde belki. Dikkatle baktığında vücudunun ince ve biçimli olduğunu farkediyordun. Hoş bir kızı olduğuna dair bazı ipuçları bile vardı. Turta dilimini çukur bir tabağa koyup üstüne konyak döktü.

"Tuhaf," dedi. "Bu sıcak günde sabahtan beri elmalı turta çekti canım. Şimdi nedenini biliyorum." Mükemmel takma dişlerini göstererek gülümsedikten sonra tabağı önüme koydu. Bir kaşık uzattı, turtanın tadına baktım. Çok hızlı yemiş olmalıydım, bir dilim daha koydu tabağıma. Koyu olmuştu turta, ama çok sevdim. Konyağı da çorba içer gibi içtim, midemi ısıttı. Sonra herşey bulanıklaştı, sarhoş olmuştum. Bayan Brownell Kansas'tan ve Topeka'da bir çiftlikte verilen Şükran Günü yemeğinden söz ediyordu; kardeşlerinden ve babasının Wichita'lı bir kadınla nasıl kaçtığından.

Yatakta uyandım. Kendi yatağımda değil, Bayan Brownell'ın yatağında. Bayan Brownell yanımda yatıyordu. Üstünde beyaz bir gecelik, başında bone. Yüzü bana dönüktü, müzikal bir şekilde horlarken eliyle kolumu kavramıştı. Yatağın yanındaki saat sabahın üçünü gösteriyordu. Gözlerimi kapatıp uykuya döndüm.

İyiydik birbirimiz için, Helen Brownell ile ben. Her gece onu dairesinde ziyaret ediyordum. Oturup ayakkabılarımı çıkardığımda gülümsüyordu bazen. Bazen başka bir şeyle meşgul oluyordu, geleceğimi biliyormuş gibi. Onun küçük şampiyonuydum, öyle diyordu, çünkü bir zamanlar muhasebecilik yapan ve beş yıl önce kaybettiği kocası gibi ufak tefektim. İşi bittiğinde soyunmak için banyoya gidiyor, muslin bir gecelik ve bone ile dönüyordu. Yatak odasının ışığını söndürüp yanıma uzanıyordu. Karanlığı paylaşıyorduk, yani bazen. Bazen onu okşardım o da karşılık verirdi. Bazen birlikte yattığım bir akrabam gibiydi, hiç evlenmemiş bir teyze, çocukluğumda bizimle yaşayan ve çocuklardan nefret eden Cornelia teyzem gibi. Sabah jambonlu yumurta kokusuna uyanıyor, baktığımda onu ocağın başında kahvaltını hazırlarken görüyordum.

"Günaydın," derdim, cevap verirdi.

"Kahvaltı hazır, küçük şampiyon."

Bazen üstüme eğilip alnımdan öperdi beni. Parasız olduğumu biliyor olmalıydı, çünkü hergün cebimde bir-iki dolar buluyordum. Bulaşıkları yıkamaya yeltenirdim, dünyada izin vermezdi. İyi beslenmiş ve dinlenmiş olarak odama iner, açık ağzı ile bana bakan o korkunç canavarla, daktilomla yüzleşirdim. Bazen on sayfa yazardım, ama memnun kalmazdım, çünkü fazla üretken olmak kötü yazmak demekti. Genellikle kötü yazıyordum zaten. Sabırlı olmak zorundaydım. Bir gün geleceğini biliyordum. Sabır! Erdemlerimin sonuncusuydu sabır.

Bir gün postadan bir sürpriz çıktı. Parlıyordu mektup elimde. Hemen tanıdım. Gardenya kokulu bir zarf, Ginger Britton'dan. Odama gidip yatağa oturdum ve zarfı açtım, zarif elyazısı ile kaleme alınmış görkemli bir mektuptu. Ginger Britton mektubum için teşekkür ediyordu, çok sevinmişti. Benimle akşam yemeğine çıkamayacağı için müteesirdi, kocasının buna asla izin vermeyeceğinden emindi, ama gösterisini seyretmem için kulübe gelmemde ısrar ediyordu. Mektubumu çok sevmişti. Çok duygulanmıştı. Onun için çok değerliydi. Ömrünün sona kadar saklayacaktı.

Mektubu katlayıp yüzüme bastırdım, gardenya kokusunu içime çektim. Dudaklarıma bastırıp şükran duygusu ile, ah Ginger Britton, çok aşığım sana, diye mırıldandım.

Follies sahnesinin perdesi kalkıp striptiz gösterisi başladığında en ön sırada oturuyordum. Ginger bütün görkemi ile sahneye girdi ve ben minnet duygusu ile koltuğuma gömüldüm. Planlarla gelmiştim; fısıldayacaktım ona, el sallayacaktım, öpücük yollayacaktım, ama etrafıma baktığımda gördüğüm her yüz kocasının yüzüydü sanki, cesaretimi yitirdim. Sonra başımı kaldırıp yüzüne baktım. Gülümsüyordu bana. Tanımıştı beni. Anlamıştım tanıdığını, beni çok heyecanlandıran bir samimiyet vardı gülümseyişinde, iki parmağımı korkakça sallayarak karşılık verdim. Sonra özel numarasına girdi, şu seyirciye arkasını dönüp eğildikten sonra bacakların arasından bakma numarası. O pozisyonda bana bakıp şüpheye yer bırakmayacak bir şekilde gülümsedi. Tedirginlikle etrafımı kolaçan

ettim. Bir kişi hariç kimse benimle ilgilenmedi. İki sıra geride oturan haşin ifadeli bir zenci gözlerini üzerime dikmişti. Bela sezdim, kalkıp dışarı çıktım. O zenci ya kocasıydı ya da ona mektup yazan bir başka hayranı.

Beşinci Bölüm

Bunker Tepesi'ne dönerken Pershing Meydanı'ndan geçtim. Ilık bir geceydi, park sokak lambalarının ışığı altında pırılpırıldı. İnsanlar sıcak bir günün ardından oturmuş serinliğin tadını çıkarıyorlardı. Parkın ortasında satranç oyuncularının işgal ettiği bir bank vardı. Uzun masanın iki yanında dörder oyuncu, herbirinin önünde satranç tahtası. Hızlı satranç oynuyorlardı –sekiz oyuncu yaşlı bir adama karşı; yaşlı, yüksek sesle konuşan, kısa kollu gömlek giymiş son derece zeki bir adam. Bir oyuncudan diğerine dans hareketleri ile geçiyor, hamlesini yapıyor, hakaret ediyor ve diğerine geçiyordu. Birkaç dakika içinde sekiz rakibini de mat etmiş herbirinden yirmi beş sent almıştı. Bozguna uğramış oyuncular masadan uzaklaşırken adı Mose Moss olan yaşlı adam bağırdı;

"Sırada kim var? Var mı satranç bildiğini iddia eden? Herkesi yenerim, iki kişiye karşı oynarım, on kişiye karşı." Dönüp bana baktı.

"Ne duruyorsun orada?" diye bağırdı. "Ne sanıyorsun kendini? Yirmi beş sentin var mı? Otur, ukala çocuk. Anandan doğduğuna

pişman edeyim seni."

Uzaklaştım.

"Tabii!" diye bağırdı küçümseyerek. "Bir ödlek! Seni görür görmez ödleğin teki olduğunu anlamıştım!"

Yeni bir grup oyuncu masanın etrafındaki yerlerini almışlardı. Yedi kişiydiler. İki yıldan beri satranç oynamamıştım, ama Colorado'da iyi bir satranç oyuncusu olarak bilinirdim, satranç kulübünde bir turnuva kazanmışlığım bile vardı. Bu geveze ve aşağılayıcı ihtiyara direnebileceğimi biliyordum, ama hakaretlerine katlanabileceğimden emin değildim. Sırtımı sıvazladı.

"Otur, evlat. Satranç hakkında bir şeyler öğren."

Kararımı verdim. Cebimden yirmi beş sent çıkarıp sert bir şekilde masaya koydum ve oturdum.

On hamlede beni ve diğerlerini mat etti. O paraları toplayıp cebine koyarken biz kurbanlar masadan kalktık.

"Bitti mi?" diye sordu. "Yine mi kazandım?"

Bir yirmi beşlik daha çıkardım, ama diğer oyuncular pes etmişlerdi. Mose Moss karşıma geçti ve oynamaya başladık. Sigara yaktı.

"Kim öğretti bu oyunu sana, evlat? Annen mi?"

"Senin hamlen," dedim. "Orospu çocuğu!"

"Şimdi gerçek bir satranç oyuncusu gibi konuşmaya başladın," dedi piyonunu sürerek. On iki hamlede mat etti beni. Bir yirmi beşlik daha çarptım masaya. Süratle mat etti yine, kararlı bir biçimde. Bu ihtiyarı yenmem olanaksızdı. Sonra dalga geçmeye başladı benimle. Zalimce. Merhametsizce. Sadistçe. Vezirsiz oynamayı önerdi, kaybettim. Sonra vezirsiz, filsiz ve atsız oynadı, yine kaybettim. Sonunda sadece piyonlarla oynadı. Kalabalık birikmişti başımıza, piyonları ile beni mahvedip mat ettiğinde kahkaha ile gülüyorlardı. Son bir yirmi beşlik kalmıştı cebimde. Masaya koydum. Mose Moss ellerini ovuşturdu ve çarpık bir zafer gülümsemesi belirdi yüzünde.

"Bak şimdi ne yapacağım, evlat. Seni kazandıracağım. Beni mat edeceksin."

Kalabalık alkışladı, biraz daha sokuldular. Kırk kişi kadar vardılar. Yirmi hamle sürdü işimi bitirmesi, onu mat etmemi kaçınılmaz kılacak şekilde oynamıştı. Yorgundum, öfkeliydim, ruhum hastalanmıştı. Midem ağrıyor, gözlerim yanıyordu.

"Benden bu kadar, Moss. Son yirmi beşliğimdi."

"Kredin var," dedi. "Dürüst bir çocuğa benziyorsun. Budalanın tekisin, ama dürüst görünüyorsun."

Uyuşmuş bir şekilde oynamaya başladım, kafam bırakmayı akıl edemeyecek kadar karışıktı, ayağa kalkıp gitmeye utanıyordum. Birden bir gürültü koptu. Seyirciler dağıldı. Polisler girdi sahneye. Moss'u, beni ve iki kişiyi daha tutup minibüse soktular. Karakola götürülüp komiserin karşısına çıkarıldık. Tutuklandıktan sonra nezarethaneye konduk. Moss'un peşinden gittim, deneyimliydi. Bir banka oturduk, Moss'a sırada ne olduğunu sordum.

"On dolar ya da on gün," dedi. "Siktir et. Satranç oynayalım." Cebinden minyatür bir satranç takımı çıkarınca dünyam başıma yıkıldı. Taşları dizdik ve oynamaya başladık. Yorulmak bilmiyordu. Gözlerimi açık tutamıyordum. Başım göğsümde uyuklamaya başladım. Moss beni sarsıyor, hamlemi yapıyordum. Astronomik rakamlar için oynuyorduk şimdi. On beş bin dolar içerdeydim. İki katına oynadık. Yine kaybettim. Moss beni uyandırmaya çalıştı, banktan kayıp yere düştüm. Son sözlerini duydum.

"Orospu çocuğu, on beş bin dolar borçlusun bana."

"Borcum borç," dedim.

Uyudum. Belli belirsiz etrafımdan gelen gece seslerini duydum -horultular, osuruklar, inlemeler, kusmalar, uykuda homurdanmalar. Soğuktu koğuşun içi. Gri şafak sızdı pencereden içeri. Sonra giderek aydınlandı ortalık. Saat altıda gardiyan elindeki copu parmaklıklara sürtüp herkesi uyandırdı.

"Herkes yargıcın huzuruna çıkmaya hazır olsun," diye bağırdı. "Bir telefon etmek için beş dakikanız var."

Moss'un peşinden duvarlarında telefonlar olan bir bekleme odasına girdim. Telefonlar paralıydı. Ceplerimde bozuk para aradım.

Yoktu. Moss önümdeydi, telefonda biri ile konuşuyordu. Telefonu kapattığında yakasına yapıştım.

"Beş sent borç ver," dedim.

Kaşlarını çattı. "İyi de, evlat, bana otuz bin dolar borçlusun zaten."

"Öderim, Mose," diye yalvardım. "Son kuruşuna kadar. İnan bana."

Elini cebine sokup bir avuç dolusu bozuk para çıkardı. "Al bir tane."

Beş sent alıp telefonlardan birine gittim. Otelimin numarasını çevirdim. Bayan Brownell açtı telefonu.

"Sunrise Adliye'sindeyim," dedim ona. "Kefaletimi ödeyebilir misin? On dolar."

Sessizlik oldu. "Başın belada mı?"

"Hayır, meteliksizim."

Tutuklular salona alındığında Bayan Brownell de salondaydı. Adım okundu, kürsüye çıktım. Yargıç beni hiç görmedi, bakmadı bile.

"Aylaklıkla suçlanıyorsun. On dolar ya da beş gün. Suçunu kabul ediyor musun?"

"Ediyorum."

"Kefalet bedelini icra memuruna öde," dedi. "Sıradaki."

İcra memurunun masasına doğru giderken Bayan Brownell yerinden kalkıp yanıma geldi. Çantasını açtı, icra memuruna on dolar verdi. Masaya eğilip kefalet makbuzunu imzaladım. Bayan Brownell hole çıkıp hızlı hızlı yürümeye başladı. Koşmak zorunda kaldım ona yetişmek için.

"Teşekkür ederim," dedim. Daha da hızlandı, ön kapıdan çıktı, basamakları indi ve arabasına bindi. Yanına oturdum, vitese taktığı gibi gazladı.

"Sana minnettarım," dedim. Sert bir bakış attı.

"Hapishane kuşu!" dedi. Temple Caddesini geçip Bunker Tepesi'ne saptı. Tek kelime etmemiştik. Arabayı otelin yanındaki boş arsaya park etti.

"Suç işlemedim," diye izah ettim, "satranç oynadığım için tutuklandım, hepsi bu."

Öfkeli görünüyordu. "Ama şimdi sabıkan var."

"Lanet olsun," dedim.

Arabadan inip otele yürüdük. Bürodan geçip dairesine girdik. Banyoya girdi ve sıcak suyu açtı. Buhar doldu odaya.

"Banyo yapacaksın," dedi. "Hapishanenin kokusundan ve pisliğinden arınacaksın. Bit, pire, tahtakurusu."

Elbiselerimi çıkarıp ayağımın dibine koydum, onları yerden hayvan leşi kaldırır gibi kaldırıp çamaşır sepetine attı. Su sıcak ve sabunluydu, boynuma kadar girip sıcaklığın şefkatine bıraktım kendimi. Bayan Brownell elindeki sabunlu bezle eğilip beni keselemeye başladı. Bağırtana kadar kulaklarımı yıkadı.

"Kir," dedi, "şu kire bak! Utanmıyor musun?"

Sabunlu bezi hayalarıma daldırdı bir çığlık attım.

"Çık dışarı," dedim. "Yalnız bırak beni."

Sabunlu bezi yüzüme fırlattı. "Hapishane kuşu!" dedi. "Sabıkalı!"

Dönüp çıktı. Kurulandım, şortumu giydim ve mutfağa girdim. Ocağın başındaydı, sırtı bana dönük yemek pişiriyordu. Kıç müptelası olduğum için kalçalarındaki kasılmayı hemen fark ettim –kadınlarda öfkenin kesin belirtisi. Deneyim bana kadının kıçında bu denli dramatik bir değişim saptandığında son derece dikkatli olmayı öğrettiği için sessizce oturdum. Kıvrılmış bir yılanla aynı odada olmak gibiydi. Jambonlu yumurtayı masaya getirdi, tabağı önüme çarptı. Telefon çaldı. Gidip telefonu açtı.

"Senin için," dedi.

Ahizeyi elinden aldım. Harry Schinder arıyordu, film yönetmeni. H.L. Muller'in eski dostuydu. Adresimi Muller'den almıştı, benimle görüşmek için sabırsızlanıyordu.

"Hangi konuda?" dedim.

"Hiç sinema için yazdın mı?"

"Hayır."

"Önemi yok," dedi. "İş ister misin?"

"Ne tür bir iş?"

"Senaryo yazacaksın."

"Nasıl yazıldığını bilmiyorum."

"Basittir," dedi. "Ben sana gösteririm. Yarın sabah saat onda Columbia Pictures'da buluşalım."

Bayan Brownell'in salonuna dönüp oturdum. Telefon konuşmasını duymuş olmalıydı.

"Sinema için çalışmaya başlayabilirim."

"Temizliğine dikkat edersin en azından," dedi. Kıçına baktım. Gevşememişti henüz. Yemeği çabucak yiyip odama çıktım.

Altıncı bölüm

Ertesi sabah Bayan Brownell bana oraya nasıl gideceğimi anlattı, Sunset'ten Grower otobüsüne bindim. Stüdyo yarım blok ötedeydi. Asansöre binip dördüncü kata çıktım, Schindler'in bürosunu buldum. Sekreteri masasında oturmuş roman okuyordu. Sarışındı, fena halde kuaför elinden çıkmış saçları ensesinde toplanmıştı. Kaşları altın sarısı, gözleri saf safir rengindeydi; saldırgan ama, dostane değil.

"Evet?" dedi.

Adımı verdim. Yerinden kalkıp Schindler'in odasının kapısına doğru yürüdü. Yeşil kadifeden bir elbise vardı üstünde. Olağanüstü güzellikteki kıçı hemen dikkatimi çekti, Hollywood kusursuzluğu. Yılan gibi hareket ediyordu, iri ve şehvetli bir boa yılanı gibi. Çok hoşnuttum. Schindler'in kapısını çaldı ve açtı.

"Bay Bandini," dedi.

Schindler masasından kalktı, el sıkıştık.

"Otur," dedi, "rahatına bak."

Kısa boylu, saçları kısacık kesilmiş mermi biçiminde bir adamdı. Ağzında yakılmamış bir puro duruyordu.

"Yayımlanmış bütün öykülerini okudum," dedi. "Kendine özgü bir tarzın var, evlat. Tam da senin gibi birine ihtiyacımız var. H.L. Muller hedefi bir kez daha on ikiden vurmuş!" dedi gülerek. "Eski dostlarız, H.L. Muller ve ben. Baltimore Sun'da çalıştık birlikte. Yirmi yıllık mazimiz var."

"Size daha önce senaryo yazmadığımı söyledim. Fazla bir şey beklemeyin."

"Sen o işi bana bırak," dedi Schindler.

"Nasıl bir şey var kafanızda?"

"Şu anda bir şey yok. Önce buraya alış. İntibak et. Havayı solu. Senaryolarımı oku, filmlerimi seyret. Bu katta çalışan diğer yazarlarla tanış –Benchley, Ben Hecht, Dalton Trumbo, Nat West. İyi insanlar hepsi."

"Sinclair Lewis de burada çalışmıyor mu?" diye sordum.

"Keşke çalışsaydı. Neden sordun? Lewis'i tanıyor musun?"

"En sevdiğim Amerikan yazarıdır."

"H.L. Muller'in de yakın arkadaşı," diye gülümsedi Schindler. Bir düğmeye bastı, sekreter içeri girdi.

"Bay Bandini'yi diğer büroya yerleştir," dedi Schindler. "Filmlerimi seyretmesini, senaryolarımı okumasını sağla."

El sıkıştık.

"Başarılar dilerim, Bandini. Büyük işler yapacağız birlikte."

"Umarım."

"Bu arada, siz tanıştınız mı?" diye sordu.

Ben hayır dedim, kız bir şey demedi.

"Arturo," dedi Schindler, "sekreterinle tanış, Thelma Farber."

Gülümsedim. "Memnun oldum."

Emin değildim ama dudağını büktü gibi geldi bana. Döndü, dışarı çıktı ve boa yılanının yeşil kadife elbisenin içindeki dalgalanmalarını izledim. Resepsiyon odasını geçip bitişik odaya girdik. Etrafa bakındım. Bir masa, iki koltuk, bir kanepe, bir daktilo ve birkaç boş kitap rafı.

"Güzel," dedim. "Şimdi ne yapıyorum?"

"Keyfin bilir," dedi, hızla dışarı çıkıp kapıyı kapattı. Derdi ney-

di? Kapıyı açtım. Masasında romanını okuyordu.

"Hey," dedim. Başını kaldırdı. "Herkese bu kadar sıcak mı davranırsın?"

Tatlı tatlı gülümsedi. "Herkese değil."

Yedinci bölüm

Harry Schindler'in beni işe alış nedeni sırdı. Günlerimi senaryolarını okuyarak geçiriyordum; bir düzine senaryo, hergün bir tane, hepsi kötü kanımca. Gangster filmlerinde uzmanlaşmıştı, yakından inceleyince hepsinin aslında aynı olduğunu görüyordun; aynı konu, aynı karakterler, aynı ahlak. Okuyor ve masanın üstüne fırlatıyordum. Bazen odamdan çıkıp koridorlarda dolaşıyordum. Her kapının üstünde ünlü birinin adı yazılıydı –Ben Hetch, Tess Slessinger, Dalton Trumbo, Nat West, Horace McCoy, Abem Candel, Frank Edgington. Bazen odalarına girerken ya da odalarından çıkarken görüyordum bu yazarları. Birbirlerinden farkları yoktu benim için. Ben onları tanımıyordum, onlar da beni. Bir gün öğle paydosunda elit kesimin özel yemek salonuna çıktım, yazarların ve yönetmenlerin buluşma yeriydi. Uzun masada boş bir iskemleye oturdum ve kendimi John Garfield ile yönetmen Rowland Browne'ın arasında buldum. Buzu kırmak için, "Tuzluğu verir misiniz?" dedim Garfield'e.

Tek kelime etmeden tuzluğu verdi. Browne'a döndüm. "Uzun zamandan beri mi burada çalışıyorsunuz?" diye sordum.

"Tanrım, evet," dedi, bu kadar. Onların suçu olmadığına karar

verdim. Suç bendeydi, uyumsuzdum, özgüvenim yoktu. İlk ve son gidişim oldu oraya.

Bir gün dördüncü katın koridorunda yürürken Frank Edgington'ın odasında daktilonun başında oturan bir adam gördüm. Uzun boylu bir İngiliz, ağzında piposu.

"Frank Edgington siz misiniz?" diye sordum.

"Tam üstüne bastın."

Masasına gidip elimi uzattım.

"Adım Arturo Bandini. Ben de bir yazarım. Harry Schindler için çalışıyorum."

"Tımarhaneye hoş geldin," dedi Edgington.

"Ne üstünde çalışıyorsun." diye sordum.

"Beş para etmez bir şey. Mikado oynamayı bilir misin?"

"Elbette," dedim.

"Oynar mısın?"

"Neden olmasın?"

Çekmecesinden mikadoyu çıkardı, oynamaya başladık. Edgington'ın iri ve kemikli elleri o denli hassas bir oyun için hiç de uygun değildi. Ben de iyi sayılmazdım. Öğle saatlerini mikado oynayarak geçirdik, maksat vakit öldürmekti. Batı'lı bir yazardı Edgington. Öyküleri New Yorker ve Scribner'da yayımlanmıştı. Nefret ediyordu Hollywood'dan. Elli yıldan beri sinema için çalışıyordu, her dakikasından nefret ederek.

"Neden istifa etmiyorsun?" diye sordum. "Bu kadar nefret ediyorsan neden New York'a dönmüyorsun?"

"Para için. Parayı çok severim."

Alt kattaki kafeteryaya inip birer kola söyledik.

"Hiç evlendin mi, Edgington?"

"Üç kez." dedi.

"Kadınlara düşkünsün öyleyse."

"Artık değilim. Sen evli misin?"

"Hayır."

"Zeki adamsın. Oyuna dönelim."

Odasına dönüp saat beşe kadar mikado oynadık.

"Seni akşam yemeğine davet ediyorum," dedi.

Uzun siyah bir Cadillac kullanıyordu Edgington. Musso ile Frank'in Yeri'ne gittik. Herkesi tanıyordu, çoğu yazardı içerdekilerin. Yemekten önce epey içtik. Edgington skoç içiyordu, ben şarap. Yemekten sonra da iki saat kadar içtik ve sarhoş olduk. Edgington'ın gri gözleri kayıyordu bana baktığında.

"Gidip kadın bulalım," dedi.

"Hayır, ihtiyacım yok."

Birden öfkelenip yumruğunu masaya indirdi.

"Herkesin ihtiyacı vardır," diye bağırdı etrafımızdaki masalarda oturanlara. "Hepimiz düzüşelim!"

Birden üç garson masamızı sardı, bizi arka kapıdan çıkarıp otoparka götürdüler. Edgington yılgınlıkla kaldırıma çöktü, yanma oturup bir sigara yaktım. Ağzını buruşturdu.

"Tanrım, nasıl nefret ediyorum bu kentten," dedi. "Gidelim buradan. New York'a gidelim."

"Ben New York'a gitmek istemiyorum, Frank. Beni eve bırak."

Güçlükle ayağa kalkıp arabaya doğru sendeledi. Durumu hiç de iç açıcı görünmüyordu.

"Araba sürebilecek kadar ayık mısın?"

"Atla," dedi, "bana güven."

O direksiyona geçti, ben dolanıp yanına oturdum. Öne eğilip başını direksiyona yasladı. Bir süre baktım ona. Horlamaya başladı. Derin uykudaydı. Sessizce arabadan indim, Hollywood Bulvarı'na yürüyüp Bunker Tepesi tramvayına bindim.

Frank Edgington ile dost olduk. Hollywood'un öteki yüzünü seviyordu; barları, Hollywood Bulvarı'nın güneyindeki ara sokakları. El Centro, McCadden Place, Wilcox ve Las Palmas barlarına onunla takılmak hoşuma gidiyordu. Bira içiyor, tilt oynuyorduk. Tilt bağımlısıydı Edgington; yorulmak bilmiyor, birasını yudumlayıp toplara çakıyordu. Bazen sinemaya gidiyorduk. Bütün kaliteli restoranları biliyordu; iyi yiyor, iyi içiyorduk. Hafta sonları Los Angeles havzasını geziyorduk; çöller, tepeler, çevre kasabalar, körfez. Bir

Cumartesi Terminal Adası'na gittik, körfezde beyaz bir kum şeridi. Balıkhaneleri, Filipinliler'in ve Japonlar'ın oturdukları eski evleri gördük. Büyüleyici bir yerdi, ıssız, yıpranmış, pitoresk. O kulübelerden birinde daktilomla hayal ettim kendimi. Kumun sokakları kapladığı o ıssız ve terkedilmiş yerde çalışmak ne güzel olurdu. Frank'e orada yaşayıp yazmak istediğimi söyledim.

"Aklını kaçırmışsın," dedi. "Sefil bir yer burası."

"Çok güzel," dedim. "İçimi ısıtıyor."

Stüdyoya döndüğümüzde Frank Edgington'ın bir başka saplantısına takıldık –çocuk oyunları. Pişti, kaptı kaçtı, papaz kaçtı ve Çin daması. Küçük oynuyorduk –partisi beş sent. Yalnızken New Yorker için yazdığı bir öykünün üstünde çalışıyordu Frank. Ben yalnızken odamda oturup Thelma Farber'ı arzuluyordum. Kale gibiydi. Bazen bir selamı bile çok görüyordu bana, çaresizdim. Harry Schindler eski filmlerini seyretmemi emrediyordu, Thelma ile projeksiyon odasında oturup film seyrediyorduk. Ne zaman yanına otursam iki koltuk öteye kaçıyordu. Kancığın tekiydi, aşırı derecede düşmanca davranıyordu bana. Sıçan gibi hissediyordum kendimi.

İki haftadan sonra ilk çekimi aldım, 600 dolar. Baş döndürücü bir para. Hiçbir şey yapmamak için haftada üç yüz dolar! Schindler'in kapısını çalıp çek için teşekkür ettim.

"Bir şey değil," diye sırıttı. "Mutlu olmanı istiyoruz. Ana fikir bu."

"İyi de, hiçbir şey yapmıyorum. Aklımı kaçıracağım. Bana bir şey yazdır,"

"Gayet iyi gidiyorsun. Sen bana acil durumlar için lazımsın. Yedek bir yazar bulundurmak zorundayım, yetenekli biri olmalı. Hiç kafanı takma. Son derece başarılısın. Devam et. Çekini bozdur ve güle güle harca."

"Bir western yazayım, ne dersin?"

"Henüz değil," dedi Schindler. "Yaptığını yapmaya devam et, gerisini bana bırak."

Tıkandım birden. Ağlamak istiyordum. Dışarı çıktım, Thel-

ma'nın yanından geçip odama girdim. Masama oturup ağlamaya başladım. Sadaka istemiyordum. Kağıt üzerinde harikalar yaratmak, mükemmel cümleler kurup Schindler'e duygu elmasları sunmak istiyordum. Hıçkırıklarımı boğup hızla Edgington'ın odasına gittim, kendimi koltuklarından birine bıraktım.

"Neyin var senin?" diye sordu Edgington.

Anlattım. "Yazmama izin vermiyorlar," dedim. "Schindler hiçbir iş vermiyor bana. Aklımı kaçıracağım."

Edgington tiksinti ile kalemini karşı duvara fırlattı.

"Neyin var senin? Bu stüdyoda aylarca tek satır bile yazmadan oturan yazarlar var. Senin kazandığının on katını kazanıyorlar, bankaya giderken görmelisin onları. Senin sorunun s.ktirici bir köylü olman. Bu kentte olmaktan memnun değilsen otuzbir çekmeyi bırak ve köyüne dön. Yoruyorsun beni!"

Minnetle baktım ona. Sonra gülmeye başladım.

"Frank," dedim, "harikulade bir adamsın."

"Git ve günah işlemeye devam et."

Gower Caddesine indim, Sunset'e saptım, karşıya geçip Amerikan Bankası'na girdim ve çekimi tahsil ettim. Yepyeni bir duygu ile çıktım bankadan, buruk bir coşku ile. Sunset Bulvarı'nda ikinci el araba satan bir yer vardı. 300 dolara bir Plymouth çektim altıma. Yeni bir insandım, tek satır bile yazmamış başarılı bir Hollywood yazarı. Gelecek sınırsızdı.

Sekizinci bölüm

Birkaç gece sonra Edgington beni akşam yemeğine davet etti. "Kentin en iyi restoranı," dedi. Arabamı stüdyonun otoparkında bıraktım, Frank'in Cadillağına bindik. Beverly Bulvarı'ndan yukarı çıkıp Doheny'ye saptı ve restorana bitişik otoparka park etti. Restoranın adı Chasen's idi. İçeri girmeden önce Frank kravatını düzeltti.

"Çok lüks bir yerdir burası," dedi, "beni küçük düşürmeni istemem."

İçeri girdik. Girişte küçük bir bar, barın arkasında da yemek salonu vardı. Bara oturup birer içki söyledik. Frank herkesi tanıyordu yine. Dave Chasen ile el sıkışıp beni tanıştırdı.

"Memnun oldum," dedi Chasen gülümseyerek. Sonra dönüp telaşlı bir şekilde iki kadın eşliğinde içeri giren adamı karşılamaya gitti.

Frank beni dirseği ile dürttü. "Kim burada tahmin et?"

Dönüp iki kadının arasındaki adama baktım.

"Kim bu?" diye fısıldadım üçlü yanımızdan geçip yemek salonuna girerken.

"Sinclair Lewis," dedi Frank.

Şaşkınlıktan içkimi öksürdüm.

"Emin misin?" diye sordum soluklanmaya çalışırken.

"Elbette eminim." Chasen'e işaret etti, Chasen yanımıza geldi. "İki kadınla gelen adam kim?" diye sordu Frank.

"Sinclair Lewis," dedi Chasen.

"Aman Allahım," dedim, "Amerika'nın en büyük yazarı!" Tabu-remden sıçradığım gibi yemek salonunu ayıran perdeye yürüdüm. Perdeyi açtığımda garsonlardan birinin Lewis ve arkadaşlarını localardan birine oturttuğunu gördüm.

Kendime hakim olamadım. Masaların arasından geçmiş Amerika'nın en büyük yazarına doğru yürüyordum. Kör ve çılgınca bir isteğin etkisi altındaydım. Birden Lewis'in locasının önünde durdum. Kadınlarla konuşmaya kaptırmıştı kendini, beni görmedi. İncelmekte olan kızıl saçlarına, çilli yüzüne, uzun ve zarif ellerine gülümsedim.

"Sinclair Lewis," dedim.

O ve arkadaşları başlarını kaldırıp baktılar.

"Bu ülkenin bugüne dek yetiştirdiği en büyük romancısınız," dedim bir çırpıda. "Tek istediğim elinizi sıkmak. Adım Arturo Bandini. Yakın dostunuz H.L. Muller için yazıyorum." Elimi uzattım. "Sizi tanımak büyük onur, Bay Lewis."

Şaşkınlıkla baktı bana, mavi gözleri buz gibi. Elim havada kaldı. Sıkmadı elimi. Bakıyordu sadece, kadınlar da öyle. Yavaşça elimi geri çektim.

"Sizinle tanıştığıma memnun oldum, Bay Lewis. Rahatsız ettiğim için özür dilerim." Dehşet içinde masaların arasından hızla bara, Frank Edgington'ın yanma dönerken omuzlarım sarkmıştı. Kuduruyordum öfkeden, midem bulanıyordu, aşağılanıştım, rezil olmuştum. Frank'in viskisini aldığım gibi dipledim. Barmen ile Frank gözgöze geldiler.

"Bana kağıt kalem verin lütfen."

Barmen bir bloknotla kalem koydu önüme. Soluk soluğa, ellerim titreyerek yazmaya başladım:

Sevgili Sinclair Lewis,

Bir zamanlar tanrıydın, şimdi ise bir domuz. Bir zamanlar sana hayrandım, sana tapıyordum, oysa şimdi bir hiçsin. Hayranlığımın ifadesi olarak elini sıkmaya geldim ve sen, Lewis, Amerikan yazarlarının arasında bir dev, elimi sıkmayı reddettin. Bundan böyle yazdığın tek bir satırı bile okumayacağıma yemin ederim. Kaba ve görgüsüzsün. Bana ihanet ettin. H.L Muller'e senin hakkında yazıp beni nasıl küçük düşürdüğünü anlatacağım. Dünyaya anlatacağım.

Arturo Bandini

Hamiş: Yediğin biftek boğazında kalır inşallah.

Kağıdı katlayıp garsonu çağırdım. Yanıma geldi. Notu eline tutuşturdum.

"Bunu Sinclair Lewis'e verir misin, lütfen."

Bahşişini verdim, yemek salonuna girdi. Kapının eşiğinde durup Lewis'in masasına gidişini seyrettim. Notu Lewis'e verdi. Lewis bir süre nota baktı, sonra ayağa sıçradı, etrafına bakındı ve garsonu çağırdı. Lewis locasından çıktı, garson beni işaret etti. Elinde peçetesi ile fuleli adımlar atarak bana doğru gelmeye başladı. Tabanları yağladım, ön kapıdan çıktığım gibi otoparka girdim, Frank'in Cadillağının arka koltuğuna attım kendimi. Caddeyi görebiliyordum, bir dakika sonra Lewis kaldırımda göründü, peçetesi hâlâ elindeydi ve hâlâ kızgındı. Canı sıkkın bir şekilde etrafına bakındı.

"Bandini," diye bağırdı. "Neredesin? Ben Sinclair Lewis'im. Neredesin, Bandini?"

Kımıldamadım. Birkaç dakika bakındıktan sonra içeri girdi. Arkama yaslandım; tükenmiş, sersemlemiş, kendimden ve yeteneklerimden bihaber. Şüphe, utanç, ıstırap ve pişmanlık içinde. Bir sigara yakıp derin bir nefes çektim. Bir süre sonra Frank Edgington restorandan çıkıp arabaya geldi. İçeri eğilip bana baktı.

"İyi misin?"

"İyiyim," dedim.

"Ne oldu?"

"Bilmiyorum."

"Yazdığın not yüzünden mi?"
"Bilmiyorum."
"Delisin. Yemek yemek istiyor musun?"
"Burada değil. Başka bir yere gidelim."
"Sen bilirsin." Direksiyona geçip motoru çalıştırdı.

Dokuzuncu Bölüm

Kuzey Denver'de bir makarna fabrikasının bodrumunda dünyaya gelmişim. Babam üçüncü çocuğunun da erkek olduğunu öğrendiğinde diğer kardeşlerim doğduğunda yaptığını yapmış –üç gün üç gece sarhoş gezmiş. Annem onu evimizin bulunduğu sokağın köşesindeki barın arka odasında bulup sürükleye sürükleye getirmiş eve. Ondan sonra da babamın benimle fazla ilgilendiği söylenemez.

Bir gün çocukken teyzemin evinin banyo penceresinde durup kuzinim Catherine'in tuvalet aynasının karşısında uzun kızıl saçlarını tarayışını seyrettim. Annesinin topuklu ayakkabılarından başka bir şey yoktu üstünde, sekiz yaşında yetişkin bir kadın. İçimde kabaran esrimeyi, kuzenimin elektrik güzelliği içime aktığında hissettiğim heyecanı anlayamadım. Orada durup mastürbasyon yaptım. Beş yaşındaydım, dünya yeni ve şaşırtıcı bir boyut kazanmıştı.

Bir suçluydum aynı zamanda. Öyle hissediyordum kendimi, kuytularda dolanan, sümüklü ve çilli bir suçlu, dört yıl öyle yaşadım, çarmıhımın ağırlığı altında ezilip ilk itirafımda rahibe iğrenç hayatımı anlatıncaya dek. Bana günahlarımın affedildiğini söylemişti ve o ağır çarmıhı fırlatıp özgür bir ruh olarak gün ışığına çık-

mıştım.

Ailemiz ben yedi yaşındayken Boulder'a taşındı, ben ve iki kardeşim Kutsal Yürek İlkokulu'na yazıldık. O okulda geçirdiğim sekiz yıl boyunca kitap bile açmadan beysbol, basketbol ve futboldan yüksek notlar aldım.

İnşaat ustası olan babamın işleri bir ara iyi gitti ve beni Cizvit papazlarının yönettiği bir liseye yazdırdı. Çok mutsuz oldum o okulda. Notlarım fena değildi ama disipline tahammülüm yoktu. Yatılı okumaktan nefret ediyor, hep evde olma hayalleri kuruyordum. Dört yıl sonra mezun oldum ve Colorado Üniversitesi'ne yazıldım. İkinci yılımda bir giyim mağazasında çalışan bir kıza aşık oldum. Adı Agnes'di, onunla evlenmek istiyordum. Agnes daha iyi bir işte çalışmak için Nebraska'nın North Plathe kasabasına taşınınca ona daha yakın olmak için üniversiteyi bıraktım. Boulder'dan North Platte'e otostopla gittim, Agnes'ın kaldığı pansiyona vardığımda toz içinde, meteliksiz ve muzafferdim. Balkondaki salıncağa oturduk, beni gördüğüne sevinmemişti.

"Seninle evlenmek istemiyorum," dedi. "Artık seni görmek istemiyorum. Bu yüzden buradayım, birbirimizi görmeyelim diye."

"Bir iş bulurum," diye ısrar ettim. "Bir aile kurarız."

"Tanrı aşkına!"

"Bir aile kurmak istemiyor musun? Çocuk istemiyor musun?"

Ayağa fırladı. "Evine dön, Arturo. Lütfen evine dön. Beni unut. Üniversiteye dön. Tahsilini tamamla." Ağlıyordu.

"Duvar örmeyi biliyorum," dedim yanına giderek. Kollarını boynuma dolayıp yanağıma bir öpücük kondurduktan sonra itti beni.

"Evine dön, Arturo. Lütfen." İçeri girdi ve kapıyı kapattı.

Demiryoluna yürüyüp Denver'e giden bir yük trenine atladım. Denver'de başka bir yük trenine bindim ve Boulder'a ulaştım. Ertesi gün babamın çalıştığı inşaata gittim, duvar örüyordu.

"Seninle konuşmak istiyorum," dedim. Yapı iskelesinden inip kereste yığının yanma gitti.

"Ne var?" diye sordu.

"Okulu bıraktım."
"Neden?"
"Bana göre değil."
Yüzünü buruşturdu. "Peki ne yapacaksın?"
"Bilmiyorum."
"Aklını kaçırmışsın."

Kendi kasabamda berduş hayatı yaşamaya başladım. Aylak aylak dolanıyordum. Ot yolma işi buldum ama çok yorucuydu, bıraktım. Cam silme bulduğum bir başka işti. Sonunu zor getirdim. Boulder'da iş için bakmadığım yer kalmadı, ama sokaklar genç ve işsiz adamdan geçilmiyordu. Kasabadaki tek iş gazete dağıtıcılığıydı. Günde elli sent veriyorlardı. Kabul etmedim. Bilardo salonlarının duvarlarına yaslanarak geçiriyordum günlerimi. Evden uzak duruyordum. Babamın masaya koyduğu yiyeceklerden yemeye utanıyordum. Babam evden çıkmadan yiyeceklere elimi bile sürmüyordum. Annem beni neşelendirmeye çalışıyor, benim için cevizli kek ve ravioli pişiriyordu.

"Üzülme," diyordu. "Bir şeyler çıkacaktır, sabırlı ol."

Kütüphaneye gidiyordum. Dergi sayfalarını karıştırıyor, fotoğraflara bakıyordum. Birgün raftan bir kitap çektim. Winesburg, Ohio. Uzun maun masaya oturup okumaya başladım. Dünyam altüst oldu birden. Gökyüzü üstüme çöktü. Esir aldı kitap beni. Gözümden yaşlar aktı. Yüreğim deli gibi çarpıyordu. Gözlerim yanıncaya kadar okudum. Kitabı eve götürdüm. Bir Anderson daha aldım kütüphaneden. Elimden bırakmaksızın okudum, okudum, okudum, bütün kitaplarını okudum, içimde dayanılmaz bir yazma isteği duyana dek; kağıt kalem alıp masaya oturdum ve yazmaya çalıştım, ama Anderson'a geldiği gibi gelmiyordu sözcükler, kan damlalarıydılar sanki.

Onuncu bölüm

Annemden mektup almadığım tek bir hafta bile yoktu. Çizgili dosya kağıdına yazdığı mektupları korkularını, endişelerini ve dünyada olup bitenler hakkındaki tuhaf görüşlerini yansıtıyordu. Canımı sıkıyorlardı o mektuplar. Cümleler kafese tıkılmış kuşlar gibi en olmayacak zamanlarda kanat çırpmaya başlıyorlardı. Genellikle gülüp geçiyordum, ama bazen öfkeleniyor, zavallı anneme acıyordum:

Dikkatli ol, Arturo. Dualarını aksatma. Bakire Meryem'e ettiğin bir dua her istediğini elde etmeni sağlayabilir, bunu unutma. Kutsal madalyonunu takmayı unutma. Peder Agatha tarafından kutsanmıştır, çok kutsal bir adamdır Peder Agatha. Allaha şükür ki hepimizin bir madalyonu var...

Kapı komşumuzun oğlu, arkadaşım Joe Santucci, donanma ile ilk dünya turunu tamamlayıp Boulder'a dönmüştü. Annem onun hakkında şöyle yazmıştı:

Zavallı Bayan Santucci. Oğlu üç yıl sonra eve döndü, şimdi bir

komünist. Benden oğlu için dua etmemi istedi. O kadar da iyi bir çocuk ki. Bu sabah onunla biraz sohbet ettim, komünist olduğuna inanamıyorum. Hiç değişmemiş gibi...

İmkânın olursa bize biraz para yolla lütfen. Bakkala borcumuz 390 doları buldu. Artık nakit ödemek zorundayım, baban iki haftadır çalışmıyor...

Seni çok özlüyorum. Bir çift delik çorabını buldum, delikleri örerken ağlamaya başladım. Dualarını aksatma. Bu sabah ayine gittim, senin için dua ettim...

Joe Santucci babana Los Angeles'dan bahsetti. Söylediğine göre kadınlar kötüymüş, her yer bar doluymuş. Madalyonunu takmayı ihmal etme. Ayine git, Katolik kızlarla görüş...

Restoranda çalıştığına memnun oldum, öteki editörlük işin de iyi. Bana biraz para yolla. Baban elini incitti, bir süre çalışamayacak...

Stüdyodan aldığım ilk çekten ona 200 dolar yolladım. Daha sonra da bakkala olan borcunu ödedim.

On birinci Bölüm

Bayan Brownell ile fırtınalı günlerden geçiyorduk. Stüdyoda çalışmamdan hoşnut değildi, bu konuda bana bir şey sormamaya özen gösteriyordu. Birlikteyken uzun süreler susuyor, havadan sudan konuşmakta da zorlanıyorduk. Radyonun önüne oturup yatma saati gelinceye kadar Jack Benny'yi, Fred Allen'ı, Bob Hope'u dinliyorduk. Karanlıkta uzanıp tavana bakarak uykunun gelmesini bekliyorduk. Kendimi ondan uzak hissetmeye başlamıştım, yabancılaşıyorduk. Sabah kalktığında soğuk ve suskundu, aramızdaki mesafe giderek açılıyordu. Geliyordu, biliyordum; ayrılık. Umursamadığımı söylüyordum kendime. Çalışıyordum, param vardı. O antika otelde kalmak zorunda değildim. Hollywood'a taşınabilirdim artık, Hollywood tepelerine. Kendi evimi kiralayabilir, hatta bir temizlikçi bile tutabilirdim. Sonsuza kadar Bunker Tepesi'nde yaşayacak değildim. İnsan ilerlemeliydi hayatta.

Bayan Brownell'ı düşünmek beni bunalıma sokuyordu. Büromda oturup ne kadar yaşlı olduğunu düşünüyordum, annemden beş yaş daha büyüktü, öğürüyordum, öksürüyordum içimdeki nahoş duyguyu atabilmek için. Yüzünü düşünüyordum, gözlerinin etrafın-

daki kırışıklıkları, boynundaki damarları, buruşuk kollarını, pörsümüş tenini, fazlası ile uzun eteklerini, dar kalçalarını, otururken dizkapaklarından çıkan çatırtıyı, takma dişlerini çıkardığında çöken avurtlarını, soğuk ayaklarını, modası geçmiş Kansas tavırlarını. Sırtımı dönmem yeterliydi ondan kurtulmam için. Kentteki genç yıldız adaylarından birini tavlayabilirdim, bir yıldızı hatta. Kendimi vermem yeterliydi. En iyi yıllarımı bana karşılığında yaşlı düşüncelerinden başka bir şey vermeyen yaşlı bir kadınla geçirmem bir hataydı. Sanatla haşır neşir, zeki ve güzel bir kız bulmalıydım kendime, edebiyat bilen, Keats, Rupert Brooke, Ernest Dowson seven. Gerçi iyi davranmıştı Bayan Brownell bana, kol kanat germişti, ama ben de ona iyi davranmıştım. Ona enerjimi vermiş, dostluğumu sunmuştum. İlerlemenin zamanıydı.

Büromda etrafıma bakınıp derin bir soluk aldım. Çok seviyordum bu hayatı. Bu hayatı yaşamak için doğmuştum. Tek cümle bile yazmıyor olabilirdim ama durağımı bulmuştum. İyi para kazanıyordum, gelecek sınırsız görünüyordu. O kadından uzaklaşmaktan başka çarem yoktu.

Öğleye kadar kasvet içinde oturdum, mizacım böyleydi, külleri karıştırır, kendimde kusur arar, umutsuzluğa kapılırdım. Öğleye doğru aradığında yüreğim yerinden hopladı, mutlu oldum.

"Hâlâ kızgın mısın?" diye sordu.

"Hayır. Ya sen?"

"Hayır," dedi. "Üzgünüm. Neden bu şekilde davrandığımı bilmiyorum."

"Senin suçun değil. Bütün suç bende. Nedenini bilmiyorum. Hiçbir zaman bilmem zaten. Beni bağışla."

"Bağışlıyorum. Bağışlıyorum. Sen çok tatlı bir çocuksun. Bana iyi davranıyorsun. Bir daha tartışmayalım."

"Asla. İyi vakit geçirelim. Kutlayalım."

"Çok isterim. Çılgınca bir şey yapalım."

"Önce bir akşam yemeğine ne dersin?"

"Yeni tayyörümü giyerim."

"Benim de yeni bir takımım var."

"Sen de onu giy."

"Seni seviyorum," dedim. "Benim için çok değerlisin. Çılgınca eğlenelim."

Saat altıda otele döndüğümde orada değildi. Masanın üstünde benim için bırakılmış bir not vardı. Birazdan döneceğim, diyordu. Odama gidip duş yaptım ve yeni takımımı giydim. İlk kez giyiyordum. Terziye diktirilmiş iki yüz dolarlık bir takım. Aynada kendimi seyrettim. Mükemmel görünüyordum: iyi kazanan bir yazar. Ceketin omuzları arzu ettiğimden daha vatkalıydı, ama kumaşı birinci sınıftı. Hole çıkıp lobiye indim, resepsiyon masasının arkasında beni bekliyordu, parladı onu öptüğümde. Saçına eşarp bağlamıştı. Eşarbı çıkarıp ciddi bir ifade takındı.

"Beğendin mi?" diye sordu.

Kırlaşmış saçları uçlardan içeri doğru kıvrılmıştı. Bir süre baktım ama karar veremedim.

"Çok güzel," dedim. "Çok yakışmış."

Yanaklarına biraz allık sürdüğünü fark ettim. Gereksiz duruyordu.

"Nereye gidiyoruz?" diye sordu.

"Önce Rene ve Jean'in Yeri'ne."

"Harika," dedi. "Birer kokteyl içelim."

Dairesine girdik, iki martini duruyordu masanın üzerinde. Martinilerden birini kaldırdım:

"Dünyanın en müşfik, en tatlı kızının şerefine."

Gülümseyip içkisinden bir yudum aldı. Martini onu öksürtünce güldü. O giyinirken oturup iki martini daha içtim. Uzunca bir süre banyodan çıkmadı. Çıktığında manken gibi poz verip geniş omuzlu, dar etekli Joan Crawford tayyörünü sergiledi. Bilekten askılı topuklu ayakkabıları ile daha uzun boyluydu. Şehvetle ürperip öptüm onu. Kırmızı ruj sürmüştü. Biraz fazlaydı belki. Emin değildim. Kafama takılmıştı.

Arabama binip Wilshire'dan Vermont'a çıktık, Rene ile Jean'in Yeri'nin otoparkına girdik. Sık sık gittiğimiz bir restorandı, ihtiyar Jean tarafından karşılanmak gururumuzu okşadı. Şarap içtik, tıka

basa yedik. Gitme vakti geldiğinde, "Şimdi nereye?" diye sordu.

Hazırdım. "Bana bırak."

Arabaya bindik, tekrar Wilshire'a girip Ambassador Otel'ine doğru sürdüm. Suskundu, gülümsüyordu, hafif şapşal bir hali vardı. Koltukta arkasına yaslanırken terzi elinden çıkma tayyörünün geniş omuzları zerafetini yitirmiş, onu rüküşleştirmişti. Ambassador'a geldiğimizde park yerine girip park ettim ve arabadan indik. Şaşkınlıkla etrafına bakındı. Koluna girdim.

"Gidelim," dedim onu otele doğru götürerek.

"Nereye gidiyoruz?" diye sordu.

"Coconut Grove ve Anson Weeks'in müziğine."

Tiz bir çığlık atıp kolumu memnuniyetle sıktı. "Ünlü bir yazarla birlikte olmak ne kadar güzel!"

"Ünlü değilim, ama para kazanıyorum."

Otelin giriş kapısına doğru yürüdük.

"Ayaklarım ağrıyor," diye fısıldadı.

Lobiye girdiğimizde dans salonundan Anson Weeks'in tiz sesi dalgalandı. "Where the Blue of the Night Meets the Gold of the Day" şarkısını söylüyordu. Kolunu tuttuğumda yüreğinin atışını hissettim.

"Öyle mutluyum ki," dedi. "Coconut Grove'a gelmeyi hep istemişimdir ve şimdi buradayım."

Şef garson bizi eğilerek selamladı. "İyi akşamlar."

Başımı salladım. "Bir masa istiyoruz."

Bizi rengarenk ışıklar ve hindistan cevizi ağaçları ile süslü görkemli salona aldı. Çiftler pistte müzik eşliğinde kayıyor, spot lambalar duvarda ve tavanda ışık oyunları yapıyorlardı. Masamız ikinci sıradaydı. Oturduk.

"Kokteyl mi istersiniz?" diye sordu garson.

"Ben bir konyak rica edeyim," dedim.

Bayan Brownell elini uzatıp elimin üstüne koydu. "Ben de konyak istiyorum," dedi.

Garson kayboldu. Dans eden çiftleri seyrettik.

"Ben dans etmeyi bilmem," dedim.

Elimi sıktı. "Ben sana öğretirim."

Kalkmaya yeltendim. "Deneyelim öyleyse."

"Şimdi değil," dedi. "Biraz sonra."

Garson içkilerimizi getirdi. Konyağımı önüme koydu ve Bayan Brownell'inkini verirken, "Bu da anneye," diye gülümsedi.

Sözleri Bayan Brownell'ı bıçak gibi kesmişti. Şaşkın gözleri gözlerime kilitlendi. Suçluluk, utanç ve yılgı okunuyordu gözlerinde. Yüzünü önüne eğdiğinde ağlayacak sandım. Ağlamadı ama. Yüzünü kaldırıp cesaretle gülümsedi. Garson mahcubiyet içinde uzaklaştı.

"Konyağını iç," dedim.

Konyağından özenle bir yudum aldı, gözlerimizi dans eden çiftlere çevirdik yine.

Ondan sonra olanlar benim onu güldürme ve garsonun kırdığı potu hafifletme gayretkeşliğimin bir sonucu. Orkestra Strauss'un valslarından birini çalmaya başlamıştı. Ağzımdan çıkıverdi.

"Dans edelim mi, anneciğim?"

Korku belirdi yüzünde, dudağını ısırıp bana çaresizce baktı ve yaşlar boşaldı gözlerinden. Hıçkırıklara boğulup ayağa fırladığında az kalsın masayı devirecekti. Lobiye doğru koşmaya başladı. Konyağımı dikip peşinden koştum. Ne lobideydi ne de merdivende, dışarı çıktığımda arka koltuğunda Bayan Brownell'ın oturduğu bir taksinin kaldırımdan uzaklaştığını gördüm. Peşinden koşup bağırdım, ama taksi uzaklaşmıştı. Grove'a döndüm, hesabı ödedim ve otelden çıkıp arabama yürüdüm.

Herşeyi yüzüme gözüme bulaştırmıştım. Gönülsüzce otele sürdüm. Onunla, onun gözyaşları ile yüzleşmeyi hiç istemiyordum, ama kaçış yoktu. Anahtarımla dairenin kapısını açıp içeri girdim. Banyodan duşun sesi geliyordu. Joan Crawford tayyörü yere fırlatılmıştı. Bluzu iskemlenin arkalığındaydı, ayakkabılarını ve çoraplarını da fırlatmıştı.

Şortuma kadar soyunup yatağa girdim, kollarımı enseme kenetleyip banyodan çıkmasını bekledim. Söyleyecek sözüm yoktu. Onun konuşmasını bekleyecektim. Üstünde geceliği ile banyodan

çıktı sonunda, sevinmedi beni gördüğüne. Saçını yıkamıştı, berberin elinden çıkma saçtan eser kalmamıştı. Yüzü temiz ve buruşuktu.

"Lütfen git," dedi.

"Üzgünüm."

Pencereye gidip öfkeli bir şekilde açtı. Gecenin serinliği doldu içeri. Tek kelime etmeden giysilerimi toplamaya başladı; ceketimi, pantolonumu, gömleğimi, ayakkabılarımı. Önce ortalığa çekidüzen veriyor sandım, ama pencereye gidip herşeyi geceye fırlattı. Yataktan fırlayıp pencereye koştum. Giysilerim aşağıdaki çalılarla kaplı mıntıkaya yayılmışlardı. Yüzey hayli sarptı. Sağa sola saçılmış cesetleri andırıyordu giysilerim. Pantolonum ağaçlardan birinin dalından sarkıyordu. Ters ters baktım ona.

"Tatmin oldun mu?"

"Sen buradan çıkınca ancak."

Onun giysilerini toplamaya başladım –Crawford tayyörü, bluzu, kombinezonu. Engellemek için üstüme yürüdü, itip kaktık birbirimizi. Ben daha güçlüydüm ama, kollarından sıyrılıp giysilerini pencereden fırlattım. Sonra da gülümseyerek, "Artık gidebilirim," dedim.

"Sakın dönme," dedi soluk soluğa. Hole çıkıp odama gittim, bornozumu ve terliklerimi giyip otelin arka bahçesine açılan kapıya indim. Yamaçta giysilerime doğru tırmanırken Bayan Brownell'ın da kendi giysilerinin peşinde tepeden aşağı indiğini gördüm. Birbirimize ters ters baktıktan sonra giysilerimizi toplamaya başladık. Pantolonumu almak için ağaca tırmanmak zorunda kaldım. Ağaçtan indiğimde Bayan Brownell otelin ön tarafına doğru sürünüyordu. Ayağımın dibinde ayakkabılarından biri duruyordu. Yerden kaldırıp ona doğru fırlattım. Gerisine isabet etti. Ayakkabıyı hiddetle yerden kaldırıp bana fırlattı. Başımın üstünden uçtu.

Odama döndüğümde hüzün kapladı içimi. Kadınlar! Hiçbir şey bilmiyordum kadınlar hakkında. Mümkün değildi onları anlamak. Bavulumu açıp eşyalarımı içine fırlatmaya başladım. Oda benimle konuşuyor, kalmam için yalvarıyordu –duvardaki Maxfield Parrish

tablosu, masanın üstündeki daktilo, yatağım, harikulade yatağım, tepeye bakan pencere, düşlerimin, düşüncelerimin, sözcüklerimin kaynağı; kendimin yankısı yalvarıyordu bana kalmam için. Gitmek istemiyordum ama kabullenmekten başka çarem yoktu, kırdığım potla kendimi tekmeleyip kapı dışarı etmiştim, geri dönüş yoktu. Elveda Bunker Tepesi.

On ikinci Bölüm

Evsiz barksız kaldığımı öğrenince Frank Edgington, Beachwood Drive'ın arkasındaki tepede bulunan evinde kalmaya davet etti beni. Okaliptüs ağaçlarının arasında iki yatak odalı bir evdi. Frank yatak odamı gösterdi ve bavulumu çıplak döşemenin üstüne bıraktım. Odada yatak yoktu -duvara bitiştirilmiş iki kişilik bir şilte sadece.

Edgington ile yaşamak tuhaf bir deneyimdi. Yaşam tarzı çocukluğundan kaynaklanıyordu, evindeki oyunların yanında bürosunda oynadığımız oyunların lafı bile edilmezdi. Garajda üç setlik bir pingpong maçı yaparak Hollywood'un debdebeli, romantik ve büyüleyici hayatına daldık. Sonra mutfağa gidip bardaklarımıza şarap doldurduk. Oradan salona, parkenin üstünde bozuk paralarla heyecanlı bir futbol maçı. İçtikçe daha çok kaptırdık kendimizi oyunlara. Dart oyunlarımız kıran kırana geçiyordu. Bazen tombala oynarken uyuya kalıyorduk. Saftı, temizdi. Yağmur yağdığında şömineyi yakıyor, kamp ateşinin yanında geçirilen çocukluk günlerimize dönüyorduk.

Patronum Harry Schindler'ı seyrek görüyordum. Asansörde ya da holde karşılaştığımızda sevgi ile koluma girip muhabbet açıyordu.

"Nasıl gidiyor?"

"İyi," diyordum, "gayet iyi."

"İşini mükemmel yapıyorsun. Devam."

"Tek satır bile yazmadım henüz, Harry. Yazmak istiyorum."

"Sabırlı ol. Acele etme. Herşeyi bana bırak."

Ortak kullandığımız resepsiyon odası hergün onu görmeye gelen tuhaf insanlarla dolup taşıyordu. Yazarlar, yönetmenler, yapımcılar. Sekreterime kim olduklarını sorduğumda yanıt vermiyordu. Zaman geçtikçe kendimi öksüz gibi hisseder olmuştum; bir parya, üretmeyen, unutulmuş, sürgün edilmiş. Paraydı beni orada tutan, yoksulluğun yokluğu, bir gün dönebileceği korkusu. Garsonluğa dönme düşüncesi beni ürpertmeye yetiyordu. Küçük banka cüzdanımı çıkarıp bakiyeme baktım. 1.800 dolarım vardı ve eve sürekli para yolluyordum. Şikayet etmeye hakkım yoktu.

Bir sabah Thelma kapımı çaldı ve açtı.

"Harry seni görmek istiyor."

Odasına girdiğimde Schindler yeni bir puro yakmakla meşguldu.

"Yakında senin için bir şey olabilir," dedi. Heyecanlandım.

"Senaryo mu?"

"Belki. Görüşme aşamasındayız."

"Nedir?"

"Theodore Dreiser'ın bir romanı. Dahi."

"Tanrım! Ne zaman belli olur?"

"İki hafta sonra."

Düşteydim odasından çıktığımda. Thelma yüzümü inceledi. Eğilip ağzına bir öpücük kondurdum.

"Theodore Dreiser'ın Dahi romanının bir nüshasını tedarik et benim için." Kitap bir saat sonra stüdyonun kütüphanesinden geldi ve okumaya başladım. Çok uzun bir romandı, hafta sonu geldiğinde iki kez okumuş, nasıl senaryolaştıracağıma dair bir defter dolusu not tutmuştum.

İki ay sonra Dahi'yi onuncu kez okumuş, dört defter dolusu da not tutmuştum. Her telefon çaldığında Schindler diye yerimden sıçrıyordum. Onu görebilmek için kapımı açık tutuyor, resepsiyon

odasını gözetliyordum. Bürosunun hole açılan ikinci bir kapısı daha vardı. O kapının açıldığını duyar duymaz hole fırlıyordum. İki kez ondan önce çıkıp holde dikildim. Beni görmemiş gibi yanımdan geçip gitti. Odama dönüp derin düşüncelere daldım yine.

Neden yapıyordu bunu bana? Neydi bu başıma gelenler. Birileri bana karşı komplo mu kurmuştu? Onu gücendirecek bir şey mi yapmıştım? Beni işe o almamış mıydı? Tanrı tarafından lanetlenmiş miydim? Annem haklıydı belki de. İnancını yitirince herşeyi yitiriyordun. Tanrı'nın yolları konusunda benden daha mı bilgiliydi? Tanrı'dan özür dilemek için çok mu geçti? Otoparka indim, arabama binip Sunset Bulvarı'ndaki Katolik kilisesine sürdüm. Ön sırada diz çöküp dua ettim:

"Lütfen, Tanrım, şu senaryo konusunda bir şeyler yap. Yıllardan beridir senden bir şey istemedim. Benim için bunu yaparsan hayatımın sonuna kadar kiliseye bağlı yaşayacağım."

Bir süre sonra rahip göründü ve günah çıkartma hücresine girdi. Birkaç yaşlı kadın hücrenin yakınına diz çöktü. Ben de yanlarına gidip diz çöktüm. Sonra sıra bana geldi, kalkıp hücreye girdim. Tahta örgülü pencerede rahibin beyaz yüzünü gördüm. Söyleyecek bir şey gelmedi aklıma. Geçmişte işlediğim günahlar için pişmanlık duymuyordum. Utanç içinde öylece diz çöktüm. Dakikalar geçti. Rahip kıpırdandı. Gözleri pencereden gözlerimi aradı.

"Evet?" diye sordu.

"Üzgünüm," diye fısıldadım, "kendimi hazırlamamışım." Kalkıp hücreden çıktım, sıraların arasından geçtim ve o ağır ön kapıyı açıp sokağa çıktım. Her zamankinden daha umutsuzdum çünkü o güne kadar kilisenin son kozum olduğunu düşünmüştüm. İfade etmemekle birlikte hep inanmıştım buna. Şimdi bu kozumu da yitirmiştim ve saldırgan bir dünya ile karşı karşıyaydım. Arabama bindim. Birden, umutsuzca, arabadan indim, hızla kiliseye girip diz çöktüm ve dua etmeye çalıştım.

Meryem Ana'ya dua ederken Thelma Farber girdi araya. Bir yanda bütün zarafeti ile Meryem Ana, öte yanda kollarımda çırılçıplak Thelma Farber. Kutsal Bakire, Meryem Ana diye başlıyor

ve Thelma Farber'ın göğüslerini öpüyor, vücudunu elliyor, kalçalarını okşuyordum. Şimdi ve ölüm saatinde biz günahkarlardan dualarını eksik etme ve dudaklarım Thelma'nın kasıklarına kayıyordu, kendimden geçmiş bir halde kasıklarını öpüyordum. Çaresizlik içinde kıvranıyordum. Diz çökmüş vücudumu hissettim, bacaklarımın arasındaki sertliği, saçmalığını, çıldırtıcı bölünmeyi. Kalkıp kendimi dışarı attım, arabama koştum, bindim ve korku içinde, titreyerek sürdüm.

Büroma döndüğümde rahatladım. Beni teselli eden bir yuvadan farksızdı. Thelma yoktu. Kapıyı kapattım, masama oturup bir sigara yaktım. Tedirgin edici anlaşılmaz şeyler oluyordu bana. Bildiğim dünyanın dışına çıkmıştım, dönüş yolunu bulamıyordum. Holün sonundaki Frank Edgington'ı düşündüm. Onunla dertleşebilirdim belki. Yararı olmazdı ama. Fazlasıyla müstehziydi Edgington, fazlasıyla sabırsız. Yüzüme gülüp sorunun taşralılığımdan kaynaklandığını söyleyecekti.

Kapı çalındı. Thelma içeri girdi. Birkaç dakika önce kilisede diz çökmüş kasıklarını öpüyordum, şimdi yine karşımdaydı. Bir şeyler hissetmiş olmalıydı.

"İyi misin?" diye sordu.

"İyiyim."

"Harry seni görmek istiyor."

"Hangi konuda?"

"Nereden bileyim?"

Resepsiyon odasını geçip Harry'nin kapısını çaldım.

"Girin."

Kapıyı açıp içeri girdim.

"Beni görmek istemişsin?"

"Haberler kötü."

Yanına gittim.

"Dreiser'in romanının film haklarını satın alamıyoruz," dedi.

"Neden?"

"Satılık değilmiş."

Çok da umursamadım.

"Şimdi ne olacak?" diye sordum.

"Yaptığını yapmaya devam et."

"Dreiser'ın romanı üstüne defterler dolusu not tuttum. Görmek ister misin?"

"Hayır," dedi. "Unut gitsin."

"Yazmak istiyorum."

"Elimde sana verebileceğim bir şey yok."

Öfkelendim. "Bul bir şeyler, orospu çocuğu!"

Bana sert bir bakış attıktan sonra yavaşça ayağa kalktı.

"Çık dışarı."

Döndüm, odasından çıkıp odama girdim. Derin bir elem kapladı içimi, uzakta ve yitik olmanın yalnızlığını hissettim, ağlamaya başladım. Kanepeye uzandım, hıçkıra hıçkıra ağlıyordum. Thelma geldi kapıya. Sesi yumuşaktı.

"Arturo, neyin var?"

Doğrulup Schindler'in söylediklerini aktardım ve ağlamaya başladım yine.

"Zavallı Arturo!" Gelip kanepenin kenarına oturdu. Vücudunun kanepeye gömüldüğünü hissettim. Hoşuma gitti. Cesaret alıp hıçkırdım yine. Uzun ve yumuşak kolunu omuzuma dolayıp mendili ile gözlerimi sildi. Kokusu sinmişti mendiline. Ona doğru dönüp başımı omuzuna koydum. Hafifçe sarıldı.

"Bana yardım et, Thelma," dedim. "Çok mutsuzum."

Islak gözlerimi mendili ile bir kez daha sildi ve beni kendine çekti, göğüslerini hissettim.

"Ah, Thelma, yardım et bana!"

"Tamam canım, tamam," dedi saçımı okşayarak.

"Öp beni, Thelma!"

Kalkıp kapıyı kapattı, sonra gelip yanıma oturdu yine.

"Ah, Thelma. Seni ne kadar arzuladığımı, kollarıma alıp öpmeyi ne kadar istediğimi bir bilsen."

"Tahmin ettim," dedi. "Bakışlarından belliydi."

Kanepeye uzanıp onu kendime çektim, ağzı ağzımdaydı: yumuşak, serin ve dolgun. Birden elimi fermuarıma götürüp indirmeye

çalıştım, o da ayağa kalkıp eteğini kaldırdı, beyaz külotunu indirdi. Yere uzanıp bacaklarını açtı.

"Hadi," dedi soluk soluğa.

Kanepeden inip uzun ve pürüzsüz bacaklarının arasına yerleştim, fermuarımla başım beladaydı ama, deli gibi indirmeye çalışıyordum. Ellerini kemerime götürdü ve tek harekette pantolonumu indirdi. Kamışım hazırdı, ancak üç kez deneyip ıskalayınca bir kızgınlık çığlığı atıp beni yönlendirmek için kamışımı tuttu ve o anda kapı açıldı. Gözlerimi kapıya çevirdiğimde Harry Schindler kapıda durmuş bize bakıyordu. Thelma inmiş kamışımı elinde tutarken ben donup kalmıştım.

"Pekala, Thelma," dedi Schindler yumuşak bir sesle. "O mantarı elinden bırak ve dışarı çık."

Kalktı, elbisesini düzeltti, Schindler'e meydan okuyan bir bakış atıp elinde külotu dışarı çıktı.

"Seninle sonra görüşürüz," dedi Schindler tehditkar bir tonla. Thelma gururlu bir şekilde başını geriye attı.

Ayağa kalkıp pantolonumu çektim.

"Konuşalım," dedi Schindler. Döndü ve odadan çıktı.

Beni beklerken buldum onu, ayakları masanın üstünde, ağzında puro. Pis pis sırıttı.

"İnanamıyorum," dedi. "Olacak şey değil."

"Üzgünüm, Harry," dedim.

"Neden? Senin suçun değil ki."

"Ama onu baştan çıkardım."

Ayaklarını masadan indirip öne doğru eğildi.

"Bak, evlat. Bu kadın yazarları çiğ çiğ yer. Büyük yazarlardan söz ediyorum. Pulitzer ödüllü, Nobel ödüllü, haftada 3.000 dolar kazanan yazarlardan. Anlayamadığım da bu zaten. Sen! Senarist bile değilsin henüz!"

İltifat mı ediyordu yoksa hakaret mi emin olamadım.

"Oldu bir kere," dedim. "Ben de beklemiyordum. Ama onun suçu yok. Onu kovma."

"Seni kovuyorum," dedi Schindler. "Burada çalışmıyorsun artık"

"Ya Thelma? Onu da kovacak mısın?"

"Onu kovamam. Hiçbir zaman kovmayacağım. Burada gözümün önünde hiç olmazsa. Ama sana şu kadarını söyleyeyim –bir daha yaparsa kesin boşayacağım."

"Aman Allahım, Schindler," dedim ve sersemlemiş bir halde dışarı çıktım.

On üçüncü bölüm

Bir menajerle çalışmak zorundaydın. Menajerin yoksa hiçtin. Menajer iş getirmese bile itibar kazandırıyordu. Bir yazar sana, "Menajerin kim?" diye sorduğunda, "Yok," cevabını alınca hemen yeteneğin olmadığına hükmediyordu. Edgington'ın menajeri Cyril Korn'du.

"Ondan hoşlanmayacaksın," diye uyardı Edgington, "ama üstüne yoktur."

Korn'un Beverly Hills'deki bürosuna dergilerde yayımlanmış üç öykümü yolladım ve beni aramasını bekledim.

Aramadı. Sonunda Edgington onu arayıp benim için randevu aldı. Korn'un bürosu Beverly Drive'daki yeni binaların birindeydi. Sekreteri geldiğimi haber verdi, oturup beklemeye başladım. İki saat sonra büyük adamın odasına kabul edildim.

Duvardan duvara halı kaplı odanın ortasında durmuş bir bardağın içine golf topu yuvarlamakla meşguldu. Selam bile vermedi. Bütün dikkatini toplayarak başarılı bir vuruş yaptıktan sonra bana bakmadan konuştu.

"Öykülerini okudum."

"Beğendiniz mi?"

"Nefret ettim. Böyle öyküleri sinemaya pazarlayabileceğini düşünüyorsan yanılıyorsun."

"Onları sinemaya pazarlamak gibi bir niyetim yok. Yazabildiğimi kanıtlamak istedim sadece."

Golf sopasını kaldırdı ve ilk kez olarak yüzüme baktı. "Yazabildiğini sanmıyorum."

"Beni kabul edemeyeceğinizi mi söylüyorsunuz?"

"Hiç senaryo yazdın mı?"

"Hayır, ama Harry Schindler için bir ön çalışma yaptım. Dreiser'ın Dahi'si."

"Ve seni kovdu. Hiç başkası ile birlikte yazdın mı?."

"Hayır."

"Yardıma ihtiyacı olan bir müşterim var –genç, bilgili ve şımarmamış birini arıyor. Müşterimin adı Velda van der Zee. Daha önce duydun mu bu adı?"

"Hayır."

"Hangi dünyada yaşıyorsun? Velda van der Zee senin üç hayatta yazacağından daha çok senaryo yazmıştır."

"Uyumlu bir ikili olur muyuz sizce?"

"Senin için büyük fırsat. Jenerikte adın geçer belki."

"Denemek isterim."

"Sana haber veririm." Telefon çaldı. Korn ahizeyi kaldırdı ve elini bana doğru salladı. Çık, diyordu. Tiksinti ile çıktım odasından. Beni aşağılamış, hakaret etmiş, içimi acıtmıştı, cehenneme kadar yolu vardı. Eve giderken kırmızı kadife yeleği ile golf toplarına vuruşu gözümün önüne geliyor, dişlerimi sıkıyordum. Onun gibi bir menajerle çalışmaktansa mesleği bırakırdım. Abe Marx'ın kafeteryasında garsonluk yapmayı onun gibi birinin beni temsil etmesine yeğlerdim. Edgington'a görüşmenin nasıl geçtiğini anlattığımda sessizce gülümsedi.

"Tuhaftır, ama iyi menajerdir. Bekle ve gör, yapabileceğin başka bir şey yok zaten."

"Bir daha konuşmam o orospu çocuğuyla."

Ertesi sabah Cyril Korn'un sekreteri aradı. "Bay Korn bugün saat ikide sizi görmek istiyor," dedi ve kapattı.

Saat ikide Korn'un bürosunda oturmuş bekliyordum. Saat dörtte kabul edildiğimde bir paket sigara içmiştim.

Cyril kırmızı yeleği ile masasının arkasındaydı ve karşısında oturan kadınla konuşuyordu. İri ve rüküştü kadın, topatan kavunu gibi göğüsleri vardı; başında kocaman bir şapka, kulaklarında hoplayıp duran uzun küpeler. Makyajı ağır, ruju fazla kırmızıydı. Gülümsedi bana.

"Velda," dedi Korn, "Arturo Bandini ile tanışmanı istiyorum. Yazar olduğunu iddia ediyor."

Velda mücevherle donatılmış elini uzattı, elini sıktım. "Memnun oldum," dedim.

"Ben de," diye karşılık verdi.

Korn ayağa kalktı. "Bir süre için sizi baş başa bırakıyorum," dedi. "Okumanızı istediğim bir şey var." Masanın üstünden iki metin alıp birini bana, birini kadına verdi. "Bunu okuyun ve bana ne düşündüğünüzü söyleyin. Bir saat sonra dönerim." Bürodan çıkıp kapıyı kapattı.

"Hayli gençsin sen, değil mi?"

"Genç olabilirim ama iyi bir yazarım."

Güldü. Dişleri takmaydı. "Sana bir şey söyleyim mi?" dedi. "Spencer Tracy'ye benziyorsun. Bu sabah Musso-Frank's'de gördüm Spencer'ı. Birlikte kahvaltı ettik. Loretta Young ile çalışmaktan ne büyük haz duyduğunu anlattı. Çok güzel kadın, değil mi? Loretta'yı, Sally'yi ve annelerini tanıyorum. Harika bir aile. Ben Metro için çalışırken onun da Metro ile sözleşmesi vardı. Birlikte öğle yemeği yerdik. Loretta, Carole Lombard, Joan Crawford ve ben. Joan Crawford'ı tanısan çok severdin. Ne endamlı kadın. Ve Robert Taylor. Yemin ederim Hollywood'un en yakışıklı erkeği, Clark Gable'ı saymazsak tabii. Clark ve ben eski dostuz. Mesleğe yeni başladığında tanıdım onu. Basamakları birer birer çıkışına tanık oldum, şimdi zirvede. Claudette Colbert'e aşık olduğunu söylüyorlar, ama ben ihtimal vermiyorum. Geçen gün Clark'la tenis kulübünde

karşılaştık, doğru olup olmadığını sordum. O erkeksi gülüşü ile güldükten sonra yanağıma bir öpücük kondurdu ve, "Gerçeği bilmek ister misin, Velda? Ben sana aşığım," dedi. Ne kadar ince adam, değil mi? John Barrymore da bana aynı şeyi söylerdi. Lionel'a ya da Ethel'e hiç benzemez, özgür bir ruhtur John, romantik bir şiir. Errol Flynn'ı daha yakışıklı bulanlar var, ama ben katılmıyorum. Ronald Coleman'a diyeceğim yok ama –gözleri pırıl pırıl, atak, gerçek bir prens. İki hafta önce Santa Barbara'da bir parti verdi. Hollywood tarihinde emsali yoktur. Norma Shearer oradaydı, Tallulah Bankhead, Alice Fay, Jean Harlow, Wallace Beery, Richard Barthelmes, Harold Lloyd, Douglas Fairbanks Jr. Harikulade bir geceydi –asla unutmayacağım bir gece!"

Soluklanmak için ara verdi. "Ama hep kendimden bahsediyorum yine. Hollywood'u seviyor musun?"

"Bazen seviyorum," dedim, "bazen de sevmiyorum."

"Ne tuhaf!" dedi. "Pat O'Brien geçen hafta Warner Brothers'da bana aynı şeyi söyledi. Yeşil Oda'da öğle yemeği yiyiyorduk -Pat, ben, Bette Davis ve Glenda Farrell. Hollywood konusu nasıl açıldı hatırlamıyorum ama Pat çok düşünceli görünüyordu ve aynen senin söylediğini söyledi."

Kapı açıldı, Cyril Korn daldı odaya. "Nasıl gidiyor?" diye sordu.

"Fevkalade," dedi Velda van der Zee. "Çok iyi bir ikili olacağız."

Cyril bana döndü. "Öyküyü sevdin mi?" diye sordu.

"Tabii ki sevdi," dedi Velda. "Bayıldı, değil mi Arturo?"

"Sanırım."

Korn ellerini çırptı. "Güzel. Jack Arthur'u arayıp herşeyin yolunda gittiğini söyleyebilirim öyleyse."

"Jack Arthur kim?" diye sordum. Cyril'e fırsat tanımadan Velda cevapladı.

"Jack Arthur, Hollywood'un en zevk sahibi yapımcılarından biridir. Benim on yıllık dostumdur. Nikah şahitliğini yaptım, iki çocuğunun vaftiz annesiyim. Onun hakkında bilmek istediğin başka bir şey var mı?"

"Hayır," dedim. "Bu kadarı yeterli."

Cyril Korn hakkında size şunu söylebilirim: Gitmenizi istediğinde lafı hiç uzatmıyordu. Masanın arkasına geçip koltuğuna oturdu. "Bu kadar çocuklar. Sizi ararım."

Velda ile dışarı çıktık. Asansöre binip aşağı indik, otoparka yürüdük.

"Kızılderili güreşi hakkında bir şey biliyor musun?" diye sordu.

"Bildiğimi söyleyemem."

"Dün gece Jeanette McDonalds'ın evinde Lewis Stone ile Frank Morgan Kızılderili güreşine tutuştular. İnanılmazdı. İkisi de ter içinde kaldı. Kimin kazandığını biliyor musun?"

"Kim kazandı?"

"Lewis Stone!" dedi. "O kibar ve yaşlı beyefendi Frank Morgan'ı Kızılderili güreşinde yendi. Herkes çılgınca tezahürat yapıp alkışladı."

Bir göz attım ona. Yuvarlak yüzü heyecandan kızarmıştı. Sözcükler durmaksızın yuvarlanıyordu ağzından, susturmak mümkün değildi kadını. Palavra sıktığına şüphe yoktu. Adlardan oluşmuş bir dünyada yaşıyordu; bedenlerden değil, insanlardan değil, ünlülerin adlarından oluşmuş bir dünya. Anlattıklarının hiçbirinin doğru olması mümkün değildi. Gevezelik ederken uyduruyordu. Yalancıydı, sevimli bir yalancı, beyni akıl almaz hikayeler üretiyordu.

Beni arabasına götürdü –bronz bir Bentley.

"Vay canına!" dedim. Hatları son derece zarif arabasına gözleri parlayarak baktı.

"Çok pahalı bir araba olsa gerek," dedim. Memnun oldu.

"Wallace Beery'den satın aldım," dedi. "Wally bir Rolls Royce almaya karar verince bunu bana çok ucuza sattı."

Arka kapıyı açıp arabanın içine baktım. Koltuk döşemesi yeşil kadifedendi. Ortasında bir leke vardı, kahverengi bir leke. Lekeyi fark ettiğimi görünce gülümsedi.

"O kahverengi lekeye bakıyorsun, değil mi? Claire Dodd'un eseri. Jeannette McDonald'ın verdiği partiden sonra onu evine bıraktım, elindeki şarap bardağını devirdi. Zavallı Claire! Utancından

yerin dibine geçti! Temizleme parasını ödemek istedi, kabul etmedim tabii ki. Dostlar arasında olur böyle şeyler."

"Seni aramamı ister misin?" diye sordum. Telefon numarasını verdi, el sıkıştık.

"Seni gideceğin yere bırakayım mı?"

"Arabam var," dedim başımla Plymouth'u işaret ederek.

"Ford, değil mi?" diye sordu.

"Yakın," dedim. "Plymouth."

"Bir zamanlar benim de vardı. Çok rahatsız arabalar."

Vedalaştık ve rahatsız arabama doğru yürüdüm.

Cyril Korn'un bize verdiği senaryo Harry Browne'a aitti. Bir otlak savaşını anlatıyordu –sığır çobanları ile koyun çobanları arasındaki savaşı. Sığır çobanları kötü adamlardı, koyun çobanları iyi. Bir de filmin kadın kahramanı Julia'yı kaçırıp Kızılderili köyünde hapseden düşman bir Kızılderili kabilesi vardı. Koyun çobanları ile sığır çobanları Julia'nın tutsak düştüğünü öğrenince birleşip Kızılderili kabilesine saldırıyorlardı. Julia'nın kurtarıldığı çarpışma sonrasında sığır çobanları ile koyun çobanları el sıkışıyorlar ve otlak savaşı barışla bitiyordu. İki gün sonra Velda van der Zee ile yapımcı Jack Arthur'la görüşmek için Ventura üzerinden Liberty Stüdyoları'nın yolunu tuttuk. Velda o sessiz ve harikulade makineyi kullanırken ben de yanında oturuyordum. Senaryoyu sevdiğini söyledi. Klasik bir öyküydü, Oscar ödülüne aday olacağı kesindi. Başrollerde Gary Cooper ile Claire Trevor'u hayal edebiliyordu, Kızılderili reisi Magua rolü de Jack La Rue için biçilmiş kaftandı.

"Gary Cooper arkadaşımdır," dedi. "Senaryoyu kendisine iletirim. Görüşlerime saygı duyar."

"Mükemmel," dedim.

Liberty Stüdyoları'nın otoparkına park edip Jack Arthur'un bürosuna gittik. Pipo tutkunuydu Jack Arthur. Velda'yı yanağından öptükten sonra elimi sıktı.

"Pekala," dedi, "senaryo hakkında ne düşünüyorsunuz?"

"Paha biçilmez," dedi Velda. "Çok sevdik."

"Olanakları var," dedi Arthur. "İşe koyulmaya hazır mısınız?"

"Elbette," dedi Velda. "Çocuklar nasıl?"

"İyiler, iyiler."

"Jack'in çocuklarını tanımalısın, Arturo. Dünyanın en tatlı mahlukları."

Jack Arthur'un yüzü aydınlandı. "Bir büroya ihtiyacınız olacak," dedi telefona uzanarak.

"Gerek yok," dedi Velda, "Benim evimde çalışacağız." Bana dönüp gülümsedi. "Senin için sakıncası var mı, Arturo?"

"Hayır, hayır," dedim.

"İyi öyleyse," dedi Arthur. "Cyril Korn'u arayıp sözleşmeyi imzalayacağım. Bir şeye ihtiyacınız olursa aramanız yeterli." Elimi sıktı. "Göreyim seni, Bandini. Ödül getirecek bir senaryo bekliyorum senden."

"Elimden geleni yapacağım." Arthur'a veda edip stüdyodan çıktık.

Dönüş yolunda, "Sizin evinizde çalışacağımızı bilmiyordum," dedim.

"Ben her zaman evimde çalışırım," dedi.

"Nerede oturuyorsunuz?"

"Benedict Vadisi'nde. William Powell'm eski evi. Bayılacaksın eve." Irenne Dunne ile Myrna Loy'dan söz etmeye başladı, artık alıştığım için söyledikleri bir kulağımdan giriyor bir kulağımdan çıkıyordu. Sonra sıra Lew Ayres, Frederic March, Jean Harlow ve Mary Astor'a geldi. Frank Edgington'ın evinin önüne yanaştığında Franchot Tone ile anılarını yarılamıştı, oturup sabırla hikayenin sonunun gelmesini beklemek zorunda kaldım. Sonra arabadan indim ve gazladı.

Ertesi gün Velda van der Zee'nin Benedict Vadisi'ndeki Fransız şatosuna sürdüm. Huş ağaçlarının arasına gömülmüş, beyaz ve soylu bir şatoydu. Girişin bekçiliğini çatıları kayağantaşından iki ikiz kule yapıyordu ve iki Doric sütunun arasında meşe ağacından devasa bir kapı duruyordu. Aslan başı şeklindeki kapı tokmağının sesine bir hizmetçi cevap verdi. Hizmetçi kıyafeti giymiş orta yaşlı zen-

ci bir kadın.

"Ben Arturo Bandini'yim."

"Biliyorum," diye gülümsedi. "İçeri buyrun."

Peşinden hole, oradan da salona girdim. Korkunçtu içerisi, tıka basa Louis Quinze mobilyaları ve devasa abajurlarla doldurulmuştu. Şömine rafının üstüne beyaz sakallı ve bıyıklı yaşlı bir adamın kocaman bir portresi asılıydı.

"Kim bu?" diye sordum.

"Bay van der Zee," dedi hizmetçi.

"Onunla tanıştığımı sanmıyorum."

"Tanışamazsın," dedi hizmetçi. "Öldü."

"Çok zengindi herhalde," dedim.

Güldü. "Signal Tepesi'nin yarısı senin olsaydı sen de çok zengin olurdun."

"Oo."

Üstünde uçuşan şeffaf bir gecelikle Velda van der Zee indi merdivenden. Bana elini uzattığında egzotik bir parfüm bulutu sardı etrafımı.

"İşe koyulalım," dedim.

Koluma girdi. "Senin en çok sevdiğim yanın azmin genç adam." Ürkütücü bir odaya soktu beni.

"Burası benim inim," dedi.

Etrafıma bakındım. İndi gerçekten. Duvarların her santimetre karesi film yıldızlarının imzalı fotoğrafları ile kaplanmıştı. Harikulade insanlar. Neşeli gülümsemeler, pırıl pırıl dişler, zarif eller, pürüzsüz ciltler. Hüzün verici bir odaydı ama, canlıların ve ölülerin teşhir edildiği bir anıtmezar. Velda saygıyla baktı onlara.

"Sevgili dostlarım," dedi iç geçirerek.

Kocasını sormak istedim ama yeri değil diye hissettim. Bir Fransız taşra masasına doğru gitti, üstünde bir daktilo duruyordu.

"En gözde masam," dedi. "Maurice Chevalier'den Noel armağanı."

"Harikulade," dedim.

Velda kapının eşiğindeki kırmızı kadife kordonu çekti. Zil çaldı

ve hizmetçi içeri girdi. Velda kahve söyledi. Masaya gidip daktilonun önüne oturdum.

"Senaryoyu okudun mu?" diye sordum.

"Henüz değil. Bu sabah okumayı düşünüyorum."

Sedire gidip oturdu.

"Bu oda hakkında çok ilginç bir şey bilmek ister misin?"

"Lütfen."

"Louis B. Mayer ile ilk sözleşmemi bu odada imzaladım. Şu anda senin oturduğun koltuğa oturdu ve sözleşmeyi imzaladı. On yıl önce. Müthiş bir adamdır. Yakında bir parti vermeyi düşünüyorum, onunla tanışırsın. Senden hoşlanırsa istikbalin garanti altında demektir."

"Çok isterim onunla tanışmayı." Senaryoyu ceketimin cebinden çıkardım. "Başlayalım."

Hizmetçi tepsi ile içeri girdi. Velda kahveleri koyarken bir yandan da konuşuyordu. "Geçen yıllar zarfında pek çok ünlü bu odayı şereflendirmiştir. Vilme Banky ile Rod La Roque'u hatırlıyor musun?"

Yine başlamıştı. Vilme Banky, Rod La Roque, Clara Bow, Lilian Gish, Marian Davies, John Gilbert, Colleen Moore, Clive Brooke, Buster Keaton, Harold Loyd, Wesley Barry, Billie Dove, Corrine Griffith, Claire Windsor. Kahvesini yudumlayıp sigara üstüne sigara içerken hayaller denizine yelken açmıştı; kendini olmayacak yalanların büyüsüne kaptırmış, kendi yarattığı dünyada geziniyordu.

Çaresiz bir ümitsizlikle oturmuş dinlerken kaçmanın yollarını düşünüyor, arabama atlayıp Bunker Tepesi'nin gerçekliğine dönmeye can atıyordum. Bağırmak geldi içimden, havaya sıçrayıp bağırmak, susması için yalvarmak, ama ölümcül yaramla bir zamanlar Louis B.'nin kıçını yerleştirdiği koltuğa çökmekten başka bir şey gelmedi elimden.

Hiç çalışamadık, zerre kadar, kendini uykulu ve yorgun hissettiğini söyleyip kahveden martiniye geçtiğinde sabrım tükendi. Ayağa kalkıp elini tuttuğumda gözlerini açık tutmakta zorlanıyordu.

"Hoşçakal, Velda. Yarın yine deneriz." Ayrıldım.

Ertesi gün karakterler ve mekan dışında herşey aynıydı. Bu kez bahçedeki çardağa, biber ağacının altına oturduk. Kahve filan da yoktu bu kez, bir sürahi dolusu martini ile Velda'nın gür ve uyutucu sesi sadece: Jean Arthur, Gary Cooper, Tyrone Power, Errol Flynn, Lily Damita, Lupe Velez, Dolores del Rio, Merle Oberon, Claude Rains, Leslie Howard, Basil Rathbone, Nigel Bruce, Cesar Romeo, George Arliss, Henry Armetta, Gregory La Cava, Paulette Goddard, Walter Wanger, Norma Talmadge, Janet Gaynor, Frederic March, Nils Ashter, Norman Foster, Ann Harding ve Kay Francis.

On dördüncü Bölüm

Ertesi gün buluşmamız gerekiyordu, ama tahammül edemeyeceğimi hissettim. Akşamdan kalmak gibi bir şeydi, tek gördüğüm o sarkık yüzdeki nemli gözler, tek duyduğum susmak bilmeyen sesiydi. Onunla çalışamayacağımı, beni delirteceğini biliyordum artık. Sabah on sularında telefon ettim, hattı meşguldu tabii ki. Saat on birde, on ikide ve bütün öğleden sonra da meşguldu. Sonunda aramaktan vazgeçip ona bir not yazdım:

Sevgili Velda:

Sana karşı dürüst olmak zorundayım. Ekip çalışması yapmamız mümkün değil.

Seni suçlamıyorum, suç bende. Yarın senaryoyu yazmaya başlamayı planlıyorum.

Bitirince sana yollayacağım, üzerinde çalışıp istediğin gibi geliştirebilirsin. Senin için sakıncası yoktur umarım.

İçtenlikle,
Arturo Bandini

İki gün sonra aradı.

"Ne yaptığını bildiğinden emin misin, Arturo?"

"Kesinlikle."

"Pekala. İlk çalışmayı sen yap. Ben gerisini getiririm. Yardıma ihtiyaç duyarsan beni ara."

"Olur."

Hemen yazmaya koyuldum, ama ilerledikçe kötü bulmaya başladım yazdıklarımı. Yeniden başladım. Sonra yeniden. Derken taze ve güçlü bir fikir yakaladım. Yeni bir öykü. Sığır çobanlarının da koyun çobanlarının da canı cehenneme, geleneksel bir öykü, çocukluğumdan anımsadığım film sahnelerinden esinlenmiş. Mükemmel ilerliyordu. Sayfalar kümelendi. Kaptırmıştım. Bir oturuşta yirmi sayfa yazdım.

Ertesi gün keza. Yirmi sayfa. O gece daktilonun başına geçip sabahın birine kadar yazdım, on beş sayfa daha. Büyük haz duyuyor, kendime şaşıyordum. Ne sürat! Ne keskin zeka! Ne diyaloglar! Bir başyapıt yaratmak üzereydim. Başarısız olmam mümkün değildi. Bir kahraman olarak görüyordum kendimi, ünüm bir gecede ülkeyi saracaktı. Dere tepe gidiyordum: vadilerden yukarı, derelerden aşağı, altımdaki at yan yatmış, altı patlarımı ateşliyorum, Kızılderililer devriliyor, toza kan karışmış, kadınlar çığlık atıyor, binalar yanıyor, kötülüğün tehdidi, iyiliğin ve aşkın zaferi. Bang bang bang, her dakika yeni bir heyecan. Sonunda kahve ve sigara içmekten zehirlenmiş, gözlerim yanarak ve sırtım ağrıyarak bitirdim senaryoyu. Gururla büyük bir zarfa koyup Velda Van der Zee'ye postaladım. Mükemmel senaryomun tek sözcüğünü bile değiştirmeye kalkışmayacağından emin, oturup beklemeye başladım.

Günlerimi Hollywood Bulvarı'nda, Stanley Rose'un kitabevinde, küçük barlarda tilt oynayarak ve sinemaya giderek geçiriyordum. Sonra sabrım tükendi, Velda van der Zee'yi aradım. Hattı meşguldu. Bir saat sonra bir kez daha aradım, yine meşguldu. Akşama kadar meşguldu. Ertesi sabah dayanamadım, Plymouth'uma atlayıp Benedict Vadisi'ne sürdüm. Motor tekliyordu. Karbüratörün temizlenmeye ihtiyacı vardı. Velda'nın garajına park edip kapıyı

çaldım. Saat on ikiye geliyordu. Hizmetçi açtı kapıyı.

"Velda'yı görmeye geldim."

"Göremezsin," dedi. "Uyuyor."

"Beklerim."

Arabaya binip beklemeye başladım. Saat birde oradaydım, ikide oradaydım, üçte oradaydım, dörtte gazladım. Sunset Bulvarı'nın sonundaki otele sürdüm. Lobideki paralı telefondan Velda'nın numarasını çevirdim. Orada dururken beni neyin beklediğini çok iyi biliyordum, haklı çıktım. Meşguldu. Evin yolunu tuttuğumda sinirden titriyordum. Arabamda olmadığımı ancak iki blok yürüdükten sonra idrak edebildim.

Velda ile ortak bir proje üzerinde çalışmanın en iyi yanı parasıydı. Her haftası için üç yüz dolarlık bir çek aldığım on beş hafta sonra aradı. Senaryoyu bitirmişti. Kargo ile yolluyordu. Ertesi gün elimde olurdu. Yaptığı işten gurur duyuyordu. Beğeneceğimden emindi, bir başyapıt yaratmıştı.

"Çok mu değişti?" diye sordum.

"Yok, hayır. Küçük değişiklikler. Senin öykünün özü değişmedi ama."

"Bunu duyduğuma sevindim, Velda. Açık söylemek gerekirse, endişeliydim."

"Boşuna endişelenmişsin, Arturo. Benim yapacağım fazla bir şey yoktu."

Ertesi gün Edgington'un balkonuna oturup kargoyu bekledim. Öğleye doğru kargo kamyonu geldi, şoför zarfı teslim etti. Teslimat makbuzunu imzaladım, balkonun basamaklarına oturdum ve zarfı açtım.

Günah Kasabası yazıyordu ilk sayfada, Harry Browne'ın öyküsünden yola çıkarak, Velda van der Zee ve Arturo Bandini ortak çalışması. İlk sayfanın ortasına geldiğimde saçlarım dikilmeye başladı. İkinci sayfanın oratasına geldiğimde senaryoyu yere bırakıp balkonun tırabzanına tutunmak zorunda kaldım. Nefes almakta güçlük çekiyordum, bacaklarıma ve mideme ani kramplar giriyordu. Sen-

deleyerek mutfağa gidip bir bardak su içtim. Edgington mutfak masasına oturmuş kahvaltı ediyordu. Yüzüme baktı ve ayağa kalktı.

"Aman Allahım, neyin var?"

Konuşamıyordum. Senaryoyu işaret ettim. Edgington ön kapıya gidip dışarı baktı.

"Ne oluyor?" diye sordu. "Kim var orada?"

Balkona çıkıp senaryoyu işaret ettim. Yerden kaldırdı.

"Nedir bu?" İlk sayfaya baktı. "Nesi var?"

"Oku."

Balkondaki salıncağa oturdu.

"Oyuna geldim," dedim. "Bunu ben yazmadım. Üstünde adım var, ama ben yazmadım."

Okumaya başladı. Birden güldü, küçük bir kahkaha. "Komik," dedi. "Çok komik bir senaryo."

"Komedi mi demek istiyorsun?"

"Komik olan da bu zaten. Komedi değil." Senaryoya dönüp sessizce okumaya devam etti, on sayfa daha. Sonra dikkatli bir şekilde kapatıp bana baktı.

"Hâlâ komik buluyor musun?"

Senaryoyu yuvarlayıp balkonun yan tarafındaki sarmaşığa fırlattı.

"Korkunç," dedi.

Senaryoyu sarmaşığın üstünden aldım. On beş hafta önce benim senaryomu okumuştu. Beğenmiş, methetmişti.

"Ne yapacağım?" diye sordum.

"Colorado'ya dönüp babanla duvar örmeye ne dersin?"

"Çözüm değil."

"Tek çözüm adını senaryodan sildirmen. Reddetmek."

"Kurtarabilirim belki."

"Nesini kurtaracaksın. Bu senaryo ölmüş be adam! Katledilmiş. Menajerini arayıp adını senaryodan çıkarmasını söyle. Ya da kenti terket." Ayağa kalktı ve mutfağa döndü. Senaryoyu açıp baştan okumaya başladım.

Kızılderililerin kovaladığı posta arabası Wyoming ovasını katet-

mektedir. Posta arabası durdurulur. Kızılderililer arabaya saldırır. İki yolcu: Papaz Ezra Drew ve kızı Priscilla. Kızılderililerin reisi Priscilla'yı zorla arabadan çıkarıp atının üstüne fırlatır. Priscilla mücadele eder. Reis ata biner ve Priscilla ile birlikte uzaklaşır. Kızılderililer peşinden giderler.

Kızılderili köyü. Reis Priscilla ile köye girer, Priscilla'yı çadırlardan birine sokar. Kızılderililerin Reis'i Magua'dır, beyaz adamın düşmanı. Kıza hoyratça sarılır, kız mücadele ederken kızı öpmeye çalışır.

Tepeden aşağı Şerif Lawson'ın önderliğinde beyazlardan oluşmuş bir heyet iner. Şerif atından iner, kızın çığlıklarını duyar, çadıra girer, Magua ile boğuşur, Magua'yı yere serer, kızı çadırdan çıkarır, kendi atına bindirir ve sürer. Heyet onu izler.

Günah Kasabası. Heyet kasabaya varır, Şerif Priscilla'yı atından indirir. Heyet Papaz Drew'u getirir. Priscilla babasının kollarına atılır. Kasaba halkı toplanır. Şerif Lawson Priscilla'yı Günah Kasabası Oteli'ne götürür.

O gece kasaba halkı otelin önünde toplanır. Şerif, Priscilla ve Papaz Drew ile otelden çıkar. Kasaba halkı onlara kalmaları için yalvarır. Kasabanın kilisesi bir süre önce Reis Magua ve saldırgan adamları tarafından yakılmıştır. Halk papazdan kalıp kiliseyi baştan inşa etmesini ister. Papaz bu öneriyi düşünme sözü verir. Papaz banjosunu alıp "Seni Seviyorum, İsa," ilahisinde kızına eşlik eder. Büyük alkış. Priscilla elindeki tefle halkın arasında dolaşır, halk tefine para koyar. Papaz Drew otelin balkonuna çıkıp vaaz verir. Kızı ile birlikte Günah Kasabası'nde kalmaya ve kiliseyi yeniden inşa etmeye and içer. Kasaba halkı kasabanın barına doluşur. Papaz bir kez daha banjosunu alır ve Priscilla, "Bağrına bas beni, İsa," ilahisini söyler. İlahiyi bitirdikten sonra yine tefini dolaştırıp para toplar.

Kilise yeniden inşe edilmektedir. Kasaba halkı kereste ve inşaat malzemesi taşıyarak yardım eder. Şerif atıyla gelip Priscilla'yı atının terkisine alır. Şerif atını çam ormanına sürer, orada Priscilla'ya sarılır ve öpüşürler.

Akşam. Kasabanın barı. Priscilla "İsa Çobanımdır," ilahisini söylerken herkes genç ve güzel kadını hayranlıkla seyretmektedir. Priscilla ilahiyi bitirdikten sonra tefini dolaştırır. Barda oturan bir sarhoş ona sarılıp öpmeye kalkışır. Şerif Lawson araya girer, kavgaya tutuşurlar. Lawson adamı yere serer. Priscilla Şerif'e minnetle bakar.

Kasabanın karşısındaki tepede hain Magua atının üstünden kasabayı seyretmektedir. Atından iner, Priscilla bardaki insanlara küçük bir vaaz verirken barın penceresine yanaşır. Priscilla kasaba halkından bir ilahi korosu kurmalarını ve yeni kilise için yararlı işler yapmalarını ister. Kasaba halkı kabul eder ve alkışlar. Dışarda hain Magua Priscilla'nın sözlerini dinlerken pis pis sırıtır.

Günah Kasabası değişmektedir. Barda artık içki satılmaz.. Priscilla'nın liderliğinde kadınlardan oluşmuş koro ilahiler söylemektedir. Kilise inşaatı ilerlemektedir. Kilise binası bir gün tamamlanır ve kasaba halkı ilk ayin için kiliseye toplanır. Magua tepeden olup biteni izler ve atını sürer.

Akşam olur. Günah Kaşabası kadınları kilisenin önünde mangal yakmaya hazırlanıyorlardır. Rahip Drew ve banjosu eşliğinde bir dans başlar. Priscilla Şerif'in kollarında dönmektedir. Bu arada Kızılderili köyünde Magua adamlarını toparlamaktadır. Vücutları boyalı Kızılderililer atlarına atlayıp Magua'yı izlerler.

Dans. Şerif Priscilla'yı ormana doğru götürür. Priscilla bir öpücük için yüzünü kaldırır. Şerif Priscilla'ya evlilik teklif eder. Priscilla kabul eder. Birden nal sesleri ve Kızılderili çığlıkları duyulur. Tepeden aşağı Magua ve kana susamış Arapahoe'ları iner. Atlarını dört nala sürüp insanın kanını donduran çığlıklar atarak kiliseyi ve kasaba halkını çember içine alırlar. Kızılderililer silahlarını ateşlemeye başlayınca halk çığlıklar atarak kilisenin içine doluşur. Şerifile Priscilla da kiliseye sığınır. Kızılderililer giderek çoğalmakta, çemberi daraltmaktadırlar. Silah sesleri. Yaralıların iniltileri. Kızılderililer kilisenin çatısına meşale üstüne meşale fırlatırlar. Kasaba halkı kilisenin pencerelerine siperlenir. Kadınlar tüfekleri doldurmaktadırlar. Priscilla babasının tüfeğini doldurur. O an babası vuru-

lur. Priscilla babasını yaralayan kızılderiliyi vurur. Sonra dönüp babasını kollarına alır ve ağlar.

Bu arada hain Magua atından inmiş kilisenin kapısına doğru sürünmektedir. Kimseye görünmeden içeri girer, Priscilla'ya arkadan sarılıp eliyle ağzını örter ve onu dışarı sürükler. Priscilla'yı atının üstüne fırlatıp kendisi de ata atlar ve Şerif Lawson kapıya geldiğinde atını sürer. Magua tüfeğini Şerif'e doğrultur, bir el ateş eder, Şerif'i omuzundan vurur. Şerif sendeler, ama yıkılmaz. Priscilla ile uzaklaşmakta olan Magua'ya doğru koşar.

Yaralı ama yılmaz Şerif atını bulur, biner ve kovalamaca başlar. Dere tepe Kızılderiliyi ve sevgilisini izler. Bir tepenin yamacındaki dereye vardıklarında dururlar. Kan içinde ve zayıf düşmüş olan Şerif atını yanlarına sürer, sonra yere yığılır. Magua istekli bir şekilde dehşet verici baltası ile atından iner. Korkunç bir boğuşma, adamlar yerde yuvarlanırlarken Priscilla dehşet içinde izler. Dereye girerler. Magua zayıf düşmüş Şerif'in üstüne atlayıp onu boğmaya çalışır, ama Şerif kendini kurtarır.

Gücünün son damlasını da harcamış olan Şerif suya yığılır. Magua bir zafer çığlığı atıp baltasını havaya kaldırır. Silah sesi sessizliği yırtar. Magua suya yığılır. Priscilla elinde dumanı tüten tüfekle attan inip Şerif'in yanına koşar. Şerif'i sudan çıkarır. Şerif güçsüz ama hâlâ kendindedir, kollarını Priscilla'nın boynuna dolar. Ayağa kalkıp sendeleyerek uzaklaşırlar. Magua suda ölü yatmaktadır.

Günah Kasabası'nda kuşatma sürmektedir. Beyazlar yavaş yavaş hakimiyeti ele geçirirler. Göğüs göğüse mücadele. Kızılderililer geri çekilmeye başlarlar. Bazı Kızılderililer esir düşer, kasabanın hapishanesine kapatılırlar. Uzaktan Priscilla ile Şerif Lawson görünür. Şerifin atının üstüne Magua'nın cesedi bağlanmıştır. Kasaba halkı sevinç çığlıkları atar. Priscilla babasının kollarına atılır.

Epilog. Pırıl pırıl bir Pazar sabahı. Kiliseden ilahiler yükselmektedir. Priscilla "Şefkatli İsa" ilahisinde koronun başını çekmektedir. Kilise ilahiyi saygıyla dinleyen kasaba halkı ile doludur. Arka sıralarda, diğerlerinden ayrı olarak bir düzüne tövbekar Kızılderili başları öne eğik oturmaktadır. Şerif Priscilla'nın yanına gider. Priscil-

la başını kaldırıp Şerif'e hayranlıkla bakar. Ekran kararır.

Tek bir cümlem bile yoktu o iğrenç senaryoda, öykünün benim öykümle ilgisi kalmamıştı, istemiş olsaydım bile böyle bir şey yazamazdım. Güldüm. Bir şakaydı. Birileri bana oyun oynuyordu. Olacak iş değildi. Eve girip sigara içmeye başladım, birini söndürüyor birini yakıyordum. Sonra birden yağmurun farkına vardım; teneke çatıda çıkardığı tatlı ses, ön kapıdan içeri giren o tatlı koku. Edgington'ın haklılığı tartışılmazdı. Adımı senaryodan çıkartırmaktan başka çarem yoktu. Ahizeyi kaldırıp Cyril Korn'un numarasını çevirdim.

"Evet?" diye havladı.

"Merhaba, Korn. Bandini ben. Senaryoyu okudun mu?"

"Beğendim."

"Aklını kaçırmışsın sen."

"Harika bir western."

"Adımı çıkar."

"Ne?"

"Adımı o iğrenç senaryodan çıkar. Duyuyor musun beni? O senaryo ile ilgim kalmasın."

Uzun bir sessizlik oldu.

"Sen bilirsin, evlat," dedi sonra. "Velda bu işe çok sevinecek. Bütün kredi ona ait olacak."

"Tepe tepe kullansın." Kapattım.

Yağmur sicim gibi iniyordu şimdi, okaliptüs ağaçlarının yapraklarını dövüyor, küçük nehirler şeklinde gidere akıyordu. Bir bardak şarap içtim. Edgington çıktı mutfaktan. Korn ile yaptığım konuşmaya kulak misafiri olmuştu.

"Doğrusunu yaptın," dedi. "Kendini korudun. Başka çaren yoktu. Beni dinlemiş olsaydın bütün bunlar başına gelmezdi."

"Ne demek istiyorsun?"

"Sendikaya katılmalıydın. Aylardan beridir söyliiyorum bunu sana."

Ön kapıdan ıslak ve soğuk bir rüzgâr doldu odaya. Edgington şömineye gidip kütükleri tutuşturdu. Cebinden bir torba tütün çıkardı.

"Al," dedi, torbayı bana fırlattı.

Marihuanaydı torbadaki. Sigara kağıdı da vardı torbanın içinde. Daha önce bir kez içmişliğim vardı, Boulder'da. Hasta etmişti beni. Yine hasta olmanın zamanı gelmişti. Sardım bir tane. Karşılıklı oturup bakışarak içtik tek kağıtlıyı. Edgington güldü. Ben de güldüm.

"Bir boka yaramaz İngiliz orospu çocuğu kurbağanın tekisin," dedim.

Başını sallayarak onayladı beni. "Ve siz, efendim, sefil, huysuz bir dago köpeğinden başka bir şey değilsiniz."

Konuşmadan ot içmeyi sürdürdük. Senaryoyu kaldırdım.

"Bir şey yapalım şuna," dedim.

"Yakalım."

Senaryoyu şömineye götürüp alevlerin arasına attım. Ot etkisini göstermeye başlamıştı. Gömleğimi çıkardım.

"Kızılderili olalım," dedim. "Velda'yı yakalım."

"Harika," dedi Edgington gömleğini çıkararak.

"Pantolonlarımızı da çıkaralım," dedim. Güldük ve pantolonlarımızı çıkarıp fırlattık. Derken çırılçıplaktık, Kızılderili dansı yapıp Kızılderili naraları atıyorduk. Dışarda gök gürledi. Kahkahalar atarak yerlerde yuvarlandık. Edgington bir bira içti, ben bir bardak şarap. Yağmurun sesi sağır ediciydi. Dışarı fırladık, el ele tutuşup dönmeye başladık. Edgington içeri koşup birasından bir yudum aldı ve döndü. Çimlere uzanıp yağmurun altında yuvarlanmaya, gök gürültüsüne bağırıp çağırmaya başladık. Tiz bir kadın sesi gök gürültüsünü deldi. Yan komşuydu bağıran.

"Yazıklar olsun sana, Frank Edgington," diye bağırdı. "Üstüne bir şeyler giy, yoksa polis çağırırım."

Frank ayağa kalkıp kadına çıplak kıçını salladı.

"Bu senin için, Martha!"

İçeri kaçtık. Üstümüzden sular akarken şöminenin karşısında durup Velda'nın senaryosundan bacaya doğru sıçrayan kıvılcımları seyrettik. Birbirimize bakıp gülümsedik. Sonra çılgın ayine noktayı koyacak bir şey yaptık. Ateşe işedik.

Birden tuhaf bir şey oldu. Edgington'ın ıslak saçlarına ve vücu-

duna baktım ve ondan hoşlanmadım. Hiç hoşlanmadım. Çıplaklığımızda tiksindirici bir şey vardı; senaryoyu yakışımız, su içinde kalan döşeme, soğuktan titreyen bedenlerimiz ve Edgington'ın dudaklarındaki küstah gülümseme beni ondan iğrendirdi, herşey için onu suçladım. O değil miydi beni Cyril Korn'a gönderen? Cyril Korn da beni Velda ile tanıştırmamış mıydı? Ben senaryo üstüne çalışırken ortalıkta homurdana homurdana dolanan Edgington değil miydi? Sevmiyordum artık adamı. İğreniyordum ondan. Onun da kafasından benzer düşünceler geçiyor olmalıydı, keskin bir nefret vardı gözlerinde. Konuşmadık. Orada öylece durup birbirimize nefretle baktık. Yumruklarımızı konuşturmanın eşiğindeydik. Yerden giysilerimi aldım, yatak odasına girdim ve kapıyı çarptım.

On beşinci bölüm

O günden sonra kan davalı olduk. O stüdyoya çalışmaya gittiğinde ben evin içinde aylaklık edip şarap içiyor, radyo dinliyordum. Günlerce yağmur yağdı, dinmek bilmiyordu. Yatak odasındaki masaya oturup yazmaya çalıştım. Hiçbir şey gelmiyordu. Evdi nedeni, Frank Edgington'ın evi. Uzaklaşmalıydım o evden. O stüdyodan döner dönmez ben yatak odama kapanıp daktilomun başında oyalanıyordum. Genellikle kısa bir süre sonra yine dışarı çıkıyordu. Bir gün dergilerin arasında New Yorker'ın eski bir sayısını buldum. Edgington'ın öykülerinden birini basmışlardı. Yırttım dergiyi. Dışarı çıkmaya başladım, arabama binip yağmurda geziniyordum. Fırtına dinmek bilmiyordu. Sokaklar nehirlere dönmüştü. Ağaçlar devriliyordu. Wilshire'a kum torbalarından barikat yapılmıştı. Sokaklar terkedilmişti. Hollywood'a sürüp Wilcox barlarından birine giriyor, şarap içip tilt oynuyordum. Bazen Musso ile Frank'in otoparkına park edip yağmurun altında, çamurlara basarak restorana giriyordum. Kimseyi tanımıyordum orada. Tek başıma yemeğimi yiyiyor, kentten nefret ediyordum. Bazen restoranın hemen yanındaki Stanley Rose'un Kitapevi'ne giriyordum. Kimse tanımıyordu beni. Kı-

rıntı arayan bir kuş gibi takılıyordum orada. Bayan Brownell'ı. Abe Max'ı ve Du Mont'u özlüyordum. Jennifer Lovelace'ı düşündüğümde yüreğim göğsümden fırlayacak gibi oluyordu. Onları tanımış olmak kentte binlerce insan tanıyormuşum duygusu veriyordu bana. Bunker Tepesi'ne sürüp otelin önüne park ettim, ama arabadan inip içeri girecek cesareti bulamadım kendimde. Birden bir düş belirdi kafamda, harikulade bir romana dönüşebilecek bir düş. Helen Brownell ile benim öyküm. Tadını duyumsayabiliyordum. Kucaklayabiliyordum. İçimdeki zavallılık hissi kayboldu birden. Hayat sürüyordu, daktilo vardı, kağıt vardı, onları görmek için göz vardı, onlara hayat verecek düşünceler vardı. Bunker Tepesi'nin tepesindeki otelin önüne park edip arabanın içinde oturdum ve düşüm beni sardı. Biliyordum ne yapacağımı. Terminal Adası'na gidecek, kumsalda bir balıkçı kulübesi kiralayacak, oturup kendime ve Bayan Brownell'e dair romanı yazacaktım. Aylarımı geçirecektim o kulübede, sayfaları kümelerken lületaşından pipomu içip yeniden yazar kimliğime bürünecektim.

Edgington eve gelmeden eşyalarımı toplayıp çıkmayı ümit ediyordum, ama eve yaklaştığımda garajda arabasını gördüm. Arabadan inip yağmurun altında içeri koştum. Frank kanepeye uzanmış kitap okuyordu. "Selam," dedi bana. Yanından geçip yatak odama girdim ve bavulumu yapmaya başladım. Bir süre sonra kalkıp elindeki dergi ile yatak odasının kapısına geldi.

"Sana büyük mutluluk getirecek haberlerim var," diye gülümsedi dergiyi bana uzatarak. Daily Variety dergisinin bir sayısıydı. Dergiyi açtım ve ilk sayfadaki haber başlığının kırmızı kalemle daire içine alındığını gördüm. Haberi okudum.

Liberty Films için Günah Kasabası senaryosunu kaleme alan Valda van der Zee aynı zamanda filmi yönetecek. Oyuncu kadrosu bu hafta belirlenecek, çekimler Arizona'da.

Şaşkınlıktan küçük dilimi yutacaktım, Edgington'a belli etme-

dim ama. Dergiyi ona fırlattıktan sonra, "Bu seni çok mutlu ediyor, değil mi?" diye sordum. Gülümseyip omuz silkti.

"C'est la vie."

Bavulumu doldurdum, kapattım ve arabaya götürdüm. Diğer eşyalarım –daktilo, kitaplar ve giysilerim- arka koltuktaydı zaten. Artık gitmeye hazır olduğuma göre yapacak son bir şey kalmıştı. Arabanın yanında durup kararımı verdim. Edgington'la bir daha karşılaşmayacaktım muhtemelen. Bu yağmurlu günde ayrılışımı belleğine başka nasıl kazıyabilirdim? Eve girdim. Kanepede oturuyordu.

"Gidiyorum," dedim.

Ayağa kalkıp elini uzattı. "Şansın açık olsun, dago."

Suratının ortasına yumruğumu yerleştirdim, kanepeye yığıldı. Kanayan burnunu tutarak öylece oturdu orada. Arabaya dönüp gazladım. Hata etmiştim Edgington'a vurmakla. Misafirperverlik göstermiş, dostça ve cömertçe davranmıştı bana. Küstahlığına tahammül edememiştim ama. Fazla başarılıydı benim için. Haketmişti. Pişman değildim. Hayat böyleydi. Burnunu kanattığım için üzgündüm, ama haketmişti. Velda van der Zee'ye gelince; cehenneme kadar yolu vardı. Hollywood'da bir yönetmen daha olsa ne çıkardı. Kent yönetmen kaynıyordu.

On altıncı bölüm

Avalon Bulvarı üstünden güney istikametinde Wilmington'a saptım. Köprüyü geçip Terminal Adası'na girdiğimde güneş batmak üzereydi. Yağmur yoldaki kumu süpürüp götürmüştü, kaldırımın üstünden balıkhaneden bir buçuk kilometre uzaklıktaki balıkçı mahallesine sürdüm. Denizden elli metre içeride, su kanalının karşısına sıralanmış altı tane basit sayfiye evi vardı. Hepsi de boş görünüyordu. Ağır ağır yanlarından geçtim. Hepsinin önünde "Kiralık" levhaları vardı. Sonra son kulübede ışık gördüm. Diğerlerinden farkı yoktu, koyu yeşil ıslak bir bina. Açık ön kapıdan dışarı ışık sızıyordu. Arabadan inip yağmurun altında evin balkonuna koştum.

On dakika içinde evlerden birini kiralamış, eşyalarımı içeri taşımıştım. Ortadaki evi tutmuştum; yatak odası, oturma odası, mutfak ve banyo. Aylığı yirmi beş dolar. Hızlı bir hesap yaptıktan sonra orada on yıl yaşamaya yetecek kadar param olduğu sonucuna vardım. Daha ne isterdim?

Cennetteydim, Güney Pasifik, Bora Bora. Denizin sesini duyabiliyordum. Dalgakıran yüzünden gelgit güçlü olmadığı için bir fısıltıydı; şışşş şışşş... Geceler harikuladeydi. Karyolama uzanıp Vel-

da van der Zee'nin anısını üstümden yavaş yavaş siliyordum. Birkaç gün sonra tamamen silindi. Denizi dinliyor, yüreğimin yeniden canlandığını hissediyordum. Zaman zaman fok balıklarının havlamalarını duyuyordum. Kapının eşiğinde durup devasa yaratıkların sığ suda oynaşmalarını seyrediyor, çıkardıkları tuhaf sesleri dinliyordum. Kent uzaktaydı. Yazmak aklıma bile gelmiyordu. Zihnim o uzun kumsal kadar boştu. Dünyadan uzakta yitik bir Robenson Crusoe'ydum, kendimle barışık; temiz, tuzlu, tatmin edici havayı soluyordum.

Tan vakti ıslak kumlarda yalınayak bir buçuk kilometre uzaklıktaki balıkhaneye yürüyor, balıkçı teknelerini boşaltıp balığı depolara taşıyan işçilere el veriyordum; kadın erkek birlikte çalışıyorlardı. Çoğu San Pedro'lu Japon ve Meksikalı. İki restoran vardı. Yemekleri lezzetli ve ucuzdu. Bazen rıhtımın sonundaki San Pedro feribotlarının iskelesine yürürdüm. Gidiş geliş yirmi beş sentti. Bir çeyreği turnikeye atıp gemiye binerken milyoner gibi hissederdim kendimi. Bisiklet kiralayıp Palos Verdes tepelerinde dolaştım. Halk kütüphanesini bulup yığınla kitap aldım. Eve döndüğümde şömineyi yakıp ateşin karşısında Dostoyevski, Flaubert, Dickens okuyordum. Hiçbir eksiğim yoktu. Bir duaydı yaşantım, bir şükran duası. Yalnızlığım zenginlikti. Kendimi katlanılabilir, hoşgörülü, hatta iyi buluyordum. Bazen adaya gelen yazara ne oldu, diye geçiriyordum içimden. Kitabını yazıp adadan ayrılmış mıydı yoksa? Ellerimi daktilonun tuşlarının üzerinde gezdiriyordum. Başka bir hayattı bu. Daha önce yaşamadığım bir duyguydu. Asla vazgeçmeyecektim.

Ev sahibem Japon bir kadındı. Hamileydi. Soylu bir yürüyüşü vardı, küçük adımlar, çok sessiz, siyah saçları örgülü. Eğilerek selamlamayı ondan öğrendim. Sürekli eğiliyorduk. Sahilde birlikte yürüdüğümüz de oluyordu. Zaman zaman duruyor, ellerimizi önümüzde kavuşturup birbirimizi selamlıyorduk. Sonra o kendi yoluna gidiyordu, ben kendi yoluma. Bir gün sahilde çırpınıp duran bir kayık buldum. İçine binip kürek çekmeye başladım, zorlanıyordum, fazla tecrübeli değildim. Ama öğrendim, kanalı geçip San Pedro kıyısındaki kayalıklara ulaştım. Olta ve yem satın aldım, evimin

önünden iki yüz metre açılıp uskumru ve kolyoz tuttum, bir keresinde de kalkan. Balıkları eve getirip pişirdim, iğrençtiler, onları kumlara fırlattım, martıların dalıp onları alışlarını seyrettim. Bir gün, bir şeyler yazmalıyım, dedim kendi kendime. Anneme bir mektup yazdım, tarih atamadım ama. Tarihin ne olduğu konusunda en ufak bir fikrim yoktu. Japon ev sahibeme gidip ayın kaçı olduğunu sordum.

"Ocağın dördü," dedi.

Gülümsedim. Adaya geleli iki ay olmuştu ve bana iki hafta gibi gelmişti.

On yedinci Bölüm

Bir akşamüstü kestirirken dışarda bir araba sesi duydum. Kapının önüne çıktım, yan eve yanaşan uzun kırmızı bir Marmon gördüm. Arabanın kaputunun üstüne kraliyet nişanı işlenmişti –yere çömelmiş altın sarısı iki aslan. Altında da bir yazı: Sardinya Dük'ü. Şoförü motoru söndürüp arabadan indi. Tıknaz ve güçlü bir adamdı, siyah saçları kısacık kesilmiş. Öylesine kaslıydı ki lastiktenmiş gibi duruyordu; kolları kırmızı kanalizasyon boruları gibi, bacakları öyle kalın ki, aralık. Beni gördü ve gülümsedi.

"Nasıl sen?" diye sordu.

"İyi, iyi. Sen nasıl?"

"Çok iyi. Burada mı yaşıyor?"

"Evet.

"Biz komşu." Yanıma gelip elimi sıktı. Marmon'u işaret ettim başımla.

"Sardinya Dük'ü, ne anlama geliyor?"

"Sardinya Prensi'nin oğlu ben. Aynı zamanda dünya şampiyonu."

"Halterci misin?"

"Güreşçi. Dünya Şampiyonu. Buraya idman için geldi."

Arabanın arkasına bağlı yük arabasına gitti. İki tekerlekli bir arabaydı. Jimnastik aletleri, halter ve spor malzemeleri ile doluydu. Tekerlekli arabayı boşaltmaya başladı.

"Kim sen?" diye sordu.

Söyledim.

"İtalyano."

"Tabii."

Gülümsedi. "Bu iyi."

Bir süre orada durup vagonu boşaltışını seyrettim, sonra içeri girdim. Daktilonun başına geçmeyeli haftalar olmuştu. Anneme mektup yazmaya başladım. Bir süre sonra bir çift keskin gözün ensemi oyduğunu hissettim. Döndüm. Dük kapının eşiğinde durmuş beni seyrediyordu.

"Gir," dedim.

Girdi ve pür dikkat odayı inceledi, duvarları, lavaboyu, sonunda da daktiloyu.

"Daha yaz," dedi, eliyle işaret ederek. "Durma." Karşıma oturdu, mektuba devam etmeye çalıştım.

"Ne yazarsın?" diye sordu.

"Öykü. Film. Bazen şiir."

"Para kazanır mı?"

Güldüm. "Elbette. Büyük para."

Kuşkulu bir şekilde gülümseyip ayağa kalktı. "Ben giderim. İdman zamanı."

Yarım saat sonra yük arabasının tekerleklerinin kum üzerinde çıkardığı sesleri duyunca dışarı baktım. Sardinya Dük'ü kumsalda boş arabayı çekiyordu. Üstünde güreşçi mayosu vardı, ayakları çıplaktı, alnından ve belinden kayışlarla arabaya bağlanmıştı. Arabayı hiç zorlanmadan çekiyor, koca tekerler kumu eziyordu. Yüz metre kadar çektikten sonra durdu, vagondan bir kürek aldı ve vagona kum doldurmaya başladı. Dışarı çıkıp onu seyrettim. Sırtından ve boynundan ter boşalıyordu. Deli gibi çalışıyordu.

"Ne yapıyorsun?" diye sordum.

"İdman," dedi soluk soluğa, kürek sallamaya ara vermeden. Çok geçmeden araba dolmuştu. Küreği vagonun içine fırlattı, belindeki ve alnındaki koşumları düzeltti, heybetli bir homurtu çıkardıktan sonra çekmeye başladı. Tekerlekler kuma gömüldü ama araba hareket etmedi. Vargücüyle çekti, ayakları kaydı, düştü, kalktı ve bir kez daha denedi. Acıdım ona. Fırlayıp omuzumu arabaya yasladım. Araba hareket etti. Dük şaşkınlıkla arkasına baktı, beni gördü. Hiddetle üstüme geldi, koltuk altlarımdan tuttuğu gibi kuma savurdu beni. Sırtüstü düştüm, soluğum kesildi.

"Hayır," dedi yumruğunu sallayarak. "Git. Ben idman yapmak."

Soluk soluğa oracla oturarak koşumlarını kuşanıp bir kez daha deneyişini seyrettim. Sardinya Dük'ü! Delinin tekiydi. Eve girdim. Bir saat sonra balkona çıktığımda sahilin ucunda gördüm onu. Uzaktan görülen bir kaplumbağa gibi hiç hareket etmiyordu sanki. Arabayı eve geri çektiğinde iki saat geçmişti. Terden sırılsıklamdı. Üstündeki tere kum bulaşmıştı, çok yorgun görünüyordu. Denize doğru koşup suya atladı. Kısa ve küt bir balık gibi suda oynamaya başladı. Sudan çıkıp balkonuna geldiğinde hava kararmıştı. Havlu alıp kurulandı.

"Spaget sever misin?" diye sordu.

"Evet."

"Ben yapar."

Ertesi gün daktilomun sesini duydu, yine içeri girdi. Oturup tuşları örseleyişimi seyretti.

"Şimdi ne yazmak?"

"Mektup."

"Şiir de yazmak?"

"Her an yazabilirim."

"Bir şiir için kaç para?"

Baktım ona. Ondan hoşlandığımı söyleyemezdim. Bir gün önce çok kaba davranmıştı bana. Küstah gülümsemesi ve saçma sapan nişanı da cabasıydı. Aptaldı ve bunu ona karşı kullanacaktım.

"On dolar," dedim. "On dize için on dolar. Hangi konuda yazma-

mı istersin?"

"Lomboc'da kadınım var. Şiir sever."

"Aşk mı?"

"Evet."

Daktiloya döndüm, kendimi şiir havasına sokup yazmaya başladım.

Ey New Hebrides'li sevgili
Güveninle alay etmemem için yalvar bana.
Çiçek gibi açan yitik cennetlerin ortasında bir beyittir aşk.
Parçalanmış düşlerin oynaşını ve refahını getir bana.
On dokuzuncu yüzyıl sonunu arzuluyor yüreğim,
Muhasara günlerini.
Tasalanma, ey sevgili! Başını kaldır, kalenin burçlarına bak!
Hainden kaç, aşka merhamet et sadece,
Ve kelleme bedel konduğunda
Yüreğime inan.

Gırtlağımı temizleyip şiiri Dük'e okudum.

"Çok güzel," dedi. "Alırım. Kalem ver."

Kalemi uzattım. Sayfayı masının üstüne koyup son satırın altını imzaladı: "Mario, Sardinya Dük'ü."

"Zarf var?" diye sordu

Masanın üstünden bir zarf alıp daktiloya taktım. "Jenny Palladino, Celery Bulvarı 121, Lompoc," dedi.

Yazdım, zarfı aldı ve gitti.

Öğle saatinde bir kase spagetti ile döndü. Bir kaşık alıp tadına baktım. Korkunçtu –sarımsak, soğan ve biberle hazırlanmış bir sos. Şarap şişesine uzandım. Dük güldü.

"Seni güçlü yapmak," dedi. "Erkek ol."

Yiyemedim ama. Kaseyi elimden aldı ve düzenli bir şekilde yemeye başladı, tek makarna tanesi kalmayıncaya dek. Birer bardak şarap koyup bir sigara yaktım.

"Bir şiir daha ister misin?"

Omuz silkti. "Bir tane daha -belki."

Daktiloma dönüp hiç zorlanmadan on dize daha yazdım. Dük

kollarını kavuşturmuş beni seyrediyordu.

"Okumamı ister misin?"

"Elbette –ben dinler."

Okudum:

Ey mahzun denizden gece geçen kağnılar
Sessiz kuşlar konar tuzlu tekerleklerinize.
Havadaki ağırlık yere indirir bulutları
Tekerlek izlerinin arayışı ile.
Martılar çığlık çığlığa, balıklar sıçrar, ay belirir.
Çocuklar nerede?
Ne oldu çocuklara?
Aşkım uzakta, ve çocuklar gitmiş.
Kara bir tekne geçer ufukta.
Neler olmuş burada?

Dük mektubu elimden aldı ve kuşkulu bir şekilde ağzını büzdü.

"Beğenmedin mi?" diye sordum.

"Yedi dolar verir."

Şiiri elinden kaptım. "Olmaz. İyi bir şiir bu. Şimdiye kadar yazdığım en iyi şiirlerden biri. Pazarlık etme benimle. Beğenmedinse beğenmedim de."

Derin bir soluk aldı. "Postaya koy." Zarfı kastetmişti.

Cebinden bir tomar para çıkarıp içinden bir onluk çekti. Teşekkür ettim, parayı cebime koydum. Daktiloya doğru dönüp, "Şimdi sana küçük bir ikramiye vereceğim, Dük," dedim. "Gerçekten beğeneceğin bir şey." Rupert Brooke'ın en sevdiğim sonesini yazmaya başladım; Tepe.

Soluk soluğa bıraktık kendimizi rüzgârlı tepeden aşağı,
Güldük güneşte, yemyeşil çimleri öptük.
Ve sen şöyle dedin, "Görkemden ve esrimeden geçiyoruz;
Rüzgâr, güneş ve toprak kalır, kuşlar hâlâ ötecek
Yaşlandığımızda, yaşlandığımızda..." "Ve öldüğümüzde
Bize ait herşey de ölecek; ve hayat
Başka aşıklarda, başka dudaklarda yanmaya
devam edecek," dedim.

"Yüreğimin yüreği, cennetimiz şimdi, hakettik!"
"Dersini topraktan alan en iyi öğrenciler biziz.
Çığlığımızdır hayat. İnancı sürdürdük!" dedik;
"Başımız güllerle taçlanmış olacak ve kararlı
Adımlarla ineceğiz karanlığa!..." Gururluyduk,
Ve güldük bu denli cesurca doğruları dillendirmemize.
Ve sen birden ağladın, dönüp uzaklaştın.

Okumayı bitirdiğimde yüzünü ekşitti, kağıdı elimden kaptı ve öfkeyle baktıktan sonra elinde buruşturdu.

"İğrenç!" diye haykırıp elinde top haline getirdiği kağıdı yere fırlattı. Kısa boylu bir adamdı ama ayağa kalktığında devasa bir kaplumbağa kadar cüsseliydi. Birden ellerini koltuk altlarıma soktu ve tavana doğru havalandım, deli gibi sarsılıyordum. Asabi yüzü ve için için yanan gözleri bana bakıyordu.

"Sardinya Dük'ünü kimse kazıklayamaz. Capeesh?" Parmakları açıldı ve koltuğa yığıldım. Giderken yolunun üstündeki kağıttan topa sert bir tekme çaktı ve çıktı.

On sekizinci Bölüm

Dük kum dolu el arabasını her gün bir buçuk kilometre uzaklıktaki balıkhaneye, sonra da eve geri çekiyordu. Bir akşamüstü zamanını ölçtüm. İki saat sürdü. Her seferinde bitap dönüyor, yüz üstü kuma yığılıyordu. Ona yakınlık göstermek istiyordum. "Merhaba," diyor, gülümsüyordum. Yine de öfkeleniyordu. Bir akşamüstü terden sırılsıklam, soluk soluğa, "Yarın dövüşmek," dedi. "Olimpic Salon. Sen gelmek." Şaşırmıştım, bir şey söylemek üzereydim ki çenemi tuttu. "Yarın! Anladı?"

Başımı salladım. "Kiminle dövüşüyorsun, Dük?"

"Hayvan," dedi. "Ad Richard Lionheart."

"İyi mi?"

"İyi. Ben onu öldürür yine de."

Güçlükle denize yürüyüp suya girdi, bir kaplumbağa kadar mutluydu suda. Dövüşünü izlemeye gitmek için en ufak bir istek duymuyordum. Düşündükçe nefret etmeye başladım bu fikirden, ama sıyrılmanın bir yolu vardı. Arabama atlayıp Wilmington'a sürecek, sinemalardan birine girecektim. Sudan çıktı, gelip kurulandı.

"Benim arabayı almak yarın," dedi. "Altıda gitmek. Hazır ol."

Evine girdi.

Lanet dövüşünün bir parçası olmak istemiyordum, gitmemeye karar verdim. O gün akşama kadar gitmemeye karar vermekle doğru yaptığımı söyleyip durdum kendime, yatağa girdiğimde öyle bir karşı koyuş içindeydim ki uyku tutmadı. Dönüp durdum. Sabahın ikisi olduğunda daha fazla dayanamadım, yataktan fırlayıp süratle giyindim. Usulca kapıya yürüdüm, gıcırdatmamaya özen göstererek kapıyı açtım ve dışarı çıktım. Sessizce arabama gidip direksiyona geçtim. Anahtarı kontağa soktum, bir el gırtlağıma yapıştı. Dük karşımdaydı.

"Nereye gitmek?"

"Canım çikolata çekti. Çikolata almaya," diye doğaçladım.

"Çok geç çikolata için," dedi. "Git yat."

Arabadan inip eve doğru yürüdüm. Yılmaz bir bekçi gibi izledi beni. Ön kapıyı çarpıp kilitledim. Öyle kızgındım ki içimden onu öldürmek geldi. Ön kapıyı açıp bağırmaya başladım:

"Cehenneme kadar yolun var, iğrenç İtalyan köylüsü! Yarın seninle gelmeyeceğim –başının kopacağını bilsem bile! Pislik herif! Sahtekarın, yalancının, bok herifin birisin! Öyle aptalsın ki Rupert Brooke'un sonesini bile beğenmedin. Aldattım seni, saksı kafalı. Saf Brooke, ve sen beğenmedin!"

Kapıyı çarptım, kilitledim ve yatağa girdim.

Ertesi sabah balkonumda otururken buldum onu. Pişmanlık dolu gözlerle baktı bana.

"Sen kızgın mı?" diye sordu.

"Hayır."

"Sen benim dost. Ben seni sevdi."

"Ben de seni sevdim."

"Ben yalnız gider dövüşe."

"O kadar önemli mi?"

"Seyirciler beni sevmez. Köşemde biri lazım."

İç geçirdim. "Tamam, Dük. Geleceğim seninle."

Yanıma geldi, elini enseme koyup beni hafifçe sarstı. "Grazie," diye gülümsedi.

Gazetelere göre o Perşembe akşamı yapılan güreş karşılaşmasını beş bin kişi izlemişti. Sardinya Dük'ü haklıydı –ben hariç salondaki herkes ondan nefret ediyordu. Otoparkta arabasından inip Olympic Salona doğru yürümeye başladığımız andan itibaren peşimize nefret dolu bir güruh takıldı. Meksikalılar, zenciler, gringolar; Dük'e birşeyler fırlatıyor, bağırıyor, çağırıyor, küfrediyorlardı. Dük'ün yanında yürüyüp onunla birlikte nefret dalgalarını yararak ilerledim.

Güreşçilere ait yan kapıdan girmek üzereyken devasa bir zenci elindeki limonlu pastayı Dük'ün suratına fırlattı. Hiç utanmadı Dük. Adamın bacaklarına dalıp onu yere yıktı. Sonra da üstüne oturup yüzündeki limonlu pastayı adamın yüzüne sürmeye başladı. Anında kalabalık sarmıştı etrafımızı, kavgayı ayırdılar. Bir polis geldi, Dük'ü holden geçirip soyunma odasına soktu. Dük canlanmıştı şimdi, canı dövüşmek istiyordu, Richard Lionheart'a hazırdı.

Dövüş saati geldiğinde gladyatörümün peşinden salona girdim, ringe çıkıp köşesine gittim. Dük'ün neden olduğu nefret ortamı kemiklerime işledi. Seyircilerin ondan bu denli nefret etmelerini anlayamıyordum. Dük'ün onlara pis pis sırıtıp, edepsiz el kol hareketleri yapması da yangına körükle gitmekten başka bir şey değildi. Kadının teki koltuğundan fırlayıp Dük'ün yüzüne bir tokat attı. Dük kadının yüzüne tükürdü. Yer göstericilerden birkaçı Dük'ün yanına gelip ringe çıkarken onu korudular. Dük ringde öfkeli bir şekilde gezinip seyircilere yumruğunu salladı, seyirciler öfkeli bir çığlık attıktan sonra ringe birşeyler fırlatmaya başladılar. Hakem ringe girip Dük'den oturmasını istedi. Dük oturdu, ortalık biraz yatıştı.

Birkaç dakika sonra heyecanlı bir kükreme yükseldi seyirciden. Islıklar, bağrışlar, Richard Lionheart salona girmişti. Beyaz ipekten bir bornoz vardı üstünde. Ayakkabıları açık maviydi, berber elinden çıkma sarı saçları omuzlarına dökülüyordu. Harikuladeydi ve seyirci ona tapıyordu. Beyaz bornozunu çıkardı, şortu çivit mavisiydi. Bütün görkemi ile eğilip halkı selamladı. Sonra hayli gösterişli bir biçimde ringin ortasına diz çöküp istavroz çıkardı, başını önüne eğdi, gözlerini yumdu ve dua etti. Dük birden köşesinden fırlayıp iki

ayağı ile tekmeleyerek Richard'ı yere serdi. Aslan gibi kükredi seyirci. Ellerine geçeni fırlatmaya başladılar –iskemle, şişe, meyve, domates. Artık biliyordum herkesin neden bu adamdan nefret ettiğini. Düşmandı o.

Dramın sonu belliydi. Dük'ün bu salonda kazanması olanaksızdı. Bol acı verecekti, çünkü şeytanı temsil ediyordu, ama masumiyetle kutsanmış Richard sonunda onu yenecekti. Halk bunun için para veriyor, bunu seyretmeye geliyordu.

On dokuzuncu Bölüm

İki güreşçi ringin ortasında karşı karşıya geldiler ve dövüş başladı. Dük'ün boyu bir elliydi, kilosu yüz on. Richard Lionheart'ın da kilosu yüz ondu, ama boyu iki metre. İki güreşçi oyun arayışı içinde ringde dönmeye başladılar. Dük birden Lionheart'ın bacaklarının arasından geçip uçuşan saçlarına yapıştı. Richard bir ton kömür gibi yığıldı yere. Dük üstüne sıçrayıp onu boyunduruğa aldı. Lionheart'ın yüzü morardı, çaresizlik içinde yeri tekmeliyordu. Seyirci ayaklanmıştı, öfke içinde bağırıyorlardı. Kadının teki iplerin arasından geçip ringe girdi ve çantasını birkaç kez Dük'ün yüzüne indirdi. Seyirci alkışladı. İki kadın daha ringe tırmandı, ayakkabılarını çıkarıp Dük'e öyle bir saldırdılar ki Dük boyunduruğu bozmak zorunda kaldı.

Hakem ringi boşalttı, iki güreşçi bir kez daha ringin ortasında karşı karşıya geldiler. Bu kez hamleyi Richard yaptı, Dük'e birden yapışıp havaya kaldırdı, birkaç kez döndürdükten sonra yere çarptı. Seyirci çıldırdı. Dük hiç hareket etmedi, kendinden geçmiş gibiydi. Lionheart, Dük'ü yerden kaldırdı, iplerin yanına taşıdı, kaldırıp ön sırada oturan üç kadının kucağına fırlattı. Dük hiç hareket etmedi.

Kadınlar onu yere fırlatıp üstünde tepindiler. Dük yerde yuvarlanıp kadınlardan uzaklaştı, güçlükle ayağa kalkıp acı içinde ringe tırmandı. Yüzü kan içindeydi.

Hakem düdüğünü öttürüp köşesine gitmesi için Dük'e yardımcı oldu. Doktor çağrıldı. Doktor Dük'ün yüzündeki kanı sildi ve Dük'ün dövüşe devam edebileceğine karar verdi. Dük ayağa kalktı ama o kadar kötü durumdaydı ki ringde aptal aptal gezinmeye başladı. Lionheart karşıdan gelip Dük'ün karnına sıkı bir tekme gömdü. Dük bir kez daha yere serildi. Lionheart, Dük'ün üstüne atladı, bacağını tuttuğu gibi geriye kıvırdı. Bir zevk mırıltısı yükseldi seyirciden. Hakem yere çömelip Dük'ün omuzlarının yere değip değmediğine baktı. Dük'ün bacağını bükmeye devam eden Lionheart muzaffer bir eda ile seyirciye el salladı, seyirci de el sallayarak karşılık verdi. Dük'ün yenileceğinden çok hayatından endişe ediyordum, çünkü gözleri kapalıydı, güç soluk alıyor, hiç hareket etmiyordu.

Birden hamlesini yaptı, kısa ve kalın kolu Lionheart'ın saçlarına uzandı. Seyirci dondu. Dük, Lionheart'ı saçlarından tutup üstünden fırlattığında acılı bir kükreme doldurdu salonu. Dük ters dönmeye çalışan bir yengeç gibi debelenip ayağa kalktı. Kadınlar çığlık attılar. Dük, Lionheart'ı saçından tutup ringin içinde döndürdüğünde ağlayanlar oldu.

Dük, hücum taktiğini değiştirdi. Lionheart'ın çenesine bir tekme yerleştirdi. Sonra yüzünün üstüne oturup acımasızca sıçramaya başladı. Bir yandan da seyirciye gülüyor, onlarla alay ediyordu. Çok geçmeden Lionheart'ın sırtını yere getirdi, omuzları yere değmek üzereydi. Harikulade adam birden pes etti, omuzları yere yapıştı. Dük, Lionheart'ın üstüne oturup burnunu büktü. Hakaretlerin en büyüğü. Hakem Dük'ü ilk raundun galibi ilan etti.

Seyirci galeyana geldi. Beş bin kişi ringe yürüdü, bir düzine kadar fanatik ringin içine girip Sardinya Dük'üne saldırdı. Polis yetişmeseydi onu paralarlardı. Dük'ü ringden indirip soyunma odasına götürdüler.

Lionheart'ın yardımcıları onu kaldırıp köşesine götürdüler.

Doktor ringe girip onu muayene etti. Lionheart ağlıyordu. Doktor ile hakem fısıldaştılar. Masa hakemlerinden biri gongu çaldı. Takip eden sessizlikten sonra hakem dövüşü berabere ilan etti. Ortalık karıştı. Lionheart'ın taraftarları ringe girip hakeme saldırdılar, gömleğini parçalayıp adamı yere yatırdılar. Hakemin imdadına polis yetişti. Ben ringden aşağı atlayıp Dük'ün soyunma odasına topukladım.

Dük soyunma odasındaki masaj masasının üstüne uzanmıştı, masörlerden biri ona masaj yapıyordu. Yanına gittiğimde bana gülümsedi.

"Fena değil, ha?" diye sordu.

"Berabere bitti, Dük."

"Berabere mi?" Masaj masasından sıçradı. "Kim demiş?"

"Hakem."

Dük soyunma odasından fırlayıp göz açıp kapayıncaya kadar holü katetti. Önüne çıkan kalabalığı yarıp ringe doğru ilerledi. Polisler anında üstüne çullanıp onu kaba kuvvet kullanarak tekrar soyunma odasına soktular ve kapıyı kapattılar. Ne yapacağımı bilmez bir halde on dakika kadar holde bekledim. Dük soyunma odasında bağırıp çağırıyor, eşyaları duvara fırlatıyordu.

Ring kenarına gidip güreş tutan yeni güreşçilere baktım. Sıkıcıydı. Dışarı çıkıp arabaya bindim, bir sigara yaktım. Bir saat bekledim Dük'ün çıkmasını. Son güreş bitti ve halk dışarı çıkmaya başladı. Arabalar birer birer otoparkı terkettiler, Dük'ün Marmon'undan başka araba kalmadı otoparkta.

Dük bir saat sonra salondan çıkıp arabaya doğru geldiğinde geceyarısı olmuştu. Kapıyı açıp direksiyona geçti, Yüzü yara bere içindeydi, burnu kanıyordu, ellerine ve pantolonuna kan bulaşmıştı. Torpido gözünü açıp bir paket kağıt peçete çıkardı. Paketten bir peçete çekip yüzündeki yaralara tuttu. Binanın köşesinde bir itfaiye musluğu gördüm, ona söyledim. Arabadan inip musluğun yanma gittti, musluğu açtı. Avuçlarını bitiştirip yüzüne su serpti. Acıdım ona. Birileri canını yakmıştı, öfkeliydi, canı sıkkındı. Arabaya dönüp direksiyona geçti yine. Bir kağıt peçete uzattım ona. Arada sı-

rada elini uzatıyor, ona temiz bir peçete veriyordum. Avalon Bulvarına saptı ve limana gitmek için sağa döndü. Arada sırada hıçkırarak ağlamasını saymazsak tam bir sessizlik içinde yol aldık.

Yirminci Bölüm

Ertesi gün yataktan hiç çıkmadı Dük, yüzü duvara dönük yattı. Defalarca kapısını çalıp içeri girdim ama hiç kımıldamadı.

"İyi misin?" diye soruyordum her seferinde.

"Teşekkür. Git."

Ertesi gün aynı şey. En ufak bir hareket saptayamıyordum vücudunda.

"Bir şey ister misin?"

"Hayır. Git."

"Bir şeyler yemelisin, Dük."

"Lütfen. Yalnız bırak."

Üçüncü günün sabahı uykumda Marmon'unun motor sesini duydum. Yataktan kalkıp kapıya gittiğimde arabasını geri vitese takmış park yerinden çıkıyordu. Beni görünce frene bastı. Arabanın yanına gittim. Dinlenmiş görünüyordu, gülümsedi.

"İyi misin?"

"İyi. Dövüş için Los Angeles'a gitmek."

"Kiminle dövüşeceksin."

"Yine Lionheart. Rövanş. Bu sefer öldürürüm onu." Vitese tak-

tı, el salladı ve gazladı. Hava karardığında hâlâ dönmemişti. Geceyarısına doğru arabanın sesini duydum.

Sabah uyandığımda yük arabasının kumda çıkardığı tekerlek sesini duydum. Dük iş başındaydı yine. Koşumlarını takıp kendini el arabasına bağlayışını, yumuşak ve beyaz kumda arabayı çekişini seyrettim. Balkona çıkıp seslendim:

"Dövüş ne zaman?"

"İki hafta sonra. Olympic Salon."

"Bu kötü, Dük. O salonun seyircisi senden nefret ediyor."

Sırıttı.

"Hayır, hayır. Severler beni. Herkes sever Sardinya Dük'ü."

Balkonda oturmuş Melville okuyordum, bir araba yanaştı. Model-A bir Ford, direksiyonunda da bir kız. Motoru söndürüp arabadan indi. Kumsala baktım. Dük görünürde yoktu. Kız, Dük'ün ön balkonuna çıkıp kapıyı çaldı. Mavi puanlı eteği ve lacivert kazağı ile harikulade görünüyordu. Kıçı cennettendi. Siyah saçlar ve pırıl pırıl gözlerle çerçevelenmiş yüzünün hatları son derece zarif.

"Evde değil," dedim. "Kumsalda idman yapıyor."

Kumsalda bir aşağı bir yukarı baktı. "Ne tarafa gitti?"

Başımla gittiği yönü gösterdim. "O kocaman kırmızı yük arabasını çekiyor."

"Teşekkür ederim," dedi. "Dönmesi çok sürer mi?"

"Bir saat kadar. Dük ve ben dostuz. Neden oturup beklemiyorsun?"

Etrafına bakınıp bir iskemle aradı.

"Afedersin," dedim. "İçeri gelmek istemez misin"

"Hayır, teşekkür ederim." Balkonun direğine yaslanıp sessizliğe büründü. Ayağa kalktım. "İçecek bir şey ister misin? Kahve filan? Taze, az önce yaptım."

"Hayır, teşekkür ederim."

"Adım Arturo Bandini."

Gülümsedi. "Memnun oldum. Benimki Jenny Palladino."

"Lompoc'tan," dedim gülümseyerek.

Şaşırdı "Nereden biliyorsun?" diye sordu.

"Dük bana senden bahsetti." Kapıyı açtım. "İçeri gel, lütfen. Çok iyi kahve yaparım."

"Hayır, teşekkür ederim."

"Korkman için bir neden yok. Dük'ün arkadaşıysan benimle emniyettesin. Sardinya Dük'ünün kız arkadaşına askıntı olacak birine benziyor muyum?"

Ciddiyetle süzdü beni, sonra gülümsedi. "Sanmıyorum."

"İçeri gel," diye ısrar ettim. "Misafirim ol."

"Bilmem ki..." dedi.

"Endişe etmen son derece yersiz. Hem Dük'ten ödüm patlar."

Geldi. Onu en iyi koltuğuma oturttum. Aklım başımdan gitti birden. Gözlerinde ve alt dudağının çizgisinde onaylamayan bir şey vardı. Ona asılmak değildi niyetim, oyun oynamak istiyordum sadece. Bir fincan kahve koyup verdim, teşekkür etti. Harikulade ve şehvetli bir kızdı, ama yine de arzulamıyordum onu, iki yavru kedi gibi oynaşmaktı tek isteğim. Önünde diz çöktüm, ayaklarını hızla koltuğa çekti.

"Sen, Havva'nın çocuklarının en güzeli," diye başladım şarkı tonunda, "gözlerin, ancak bir heykeltraşın elinden çıkabilecek boynun beni büyüledi, sevgili bakire. Sürgün etme beni, tek isteğim o harikulade gözlerinin pırıltısında güneşlenmek."

Kaşlarını çattı. "Sensin demek!" dedi. "Dük olmadığını biliyordum. Olamazdı zaten."

Onu incitmeyeceğim, diye geçirdim içimden. Onu baştan çıkarmaya çalışmayacağım. Biraz güldüreceğim sadece.

"Dinle, aşkım! Samanlıkta eşini arayan kekliğin kanat çırpışını dinle. Onu bana getir sevgili kuş, korku içinde uçup gitmesine izin verme."

Ayağa fırlayıp beni yana itti. "Rahat bırak beni," dedi. Sonra da bağırdı.

"Dük! Dük!"

Ayakkabılarını çıkarmak için bir an duraksadıktan sonra ürkmüş bir geyik gibi koşmaya başladı. Uzakta kırmızı el arabasına koşumlanmış Dük'ün yorgun figürünü seçtim. Bir süre dehşet içinde kala-

kaldım. Sonra yapılacak tek şeyi yaptım.

Giysilerimi bavula doldurdum, daktilomu kaptım ve arabama koşup her şeyi arka koltuğa fırlattım. Kalan eşyaları almak için tekrar eve girdim. Dışarı çıktığımda Jenny Palladino kollarını sallayarak Dük'e olanları anlatıyordu. Dük koşumlarını çözdü ve bana doğru koşmaya başladı. Kitaplarımı ve yağmurluğu kaptım, arabaya atladığım gibi motoru çalıştırdım. Evin bahçesinden çıkıp yola girdiğimde Dük elli adım gerimdeydi. Dikiz aynasından baktığımda yumruklarını sallıyor, küfür yağdırıyordu. Karayoluna girip Los Angeles köprüsüne doğru sürdüm.

Yirmi birinci Bölüm

Yuvaya uçan bir kuş gibi Bunker Tepesi'ne uçtum, eski otelime, hayatımda tanıdığım en müşfik kadına. Arabayı otelin önüne park ettim, iki bavulumu indirip içeri taşıdım. Kimse yoktu lobide. Öylece durup mekanın kokusunu ciğerlerime çektim, Helen Brownell'ın geçmişi anımsatan tütsüsünün kokusunu. Sevgi dolu gözlerle etrafıma bakındım. Ne dayanışma. Ne süreklilik. O lobi sonsuza dek var olacak, beni bekleyecekti sanki. Resepsiyon masasına gittim, bavullarımı yere bırakıp zile bastım. Masanın arkasındaki kapı temkinli bir şekilde aralandı, aralıktan bana şüpheyle baktığını gördüm, gözleri beni seçemiyormuş gibi.

"Merhaba, Helen," dedim gülümseyerek.

Bana öylece bakmayı sürdürdü. Sonra kapıyı kapattı. Bir süre bekledim. Dışarı çıkmayınca zile bastım yine. Kapı açıldı. Sert bir ifade ile baktı bana. Saçını fark ettim. Bembeyazdı, pamuk gibi.

"Helen," dedim ve masanın arkasına geçtim. "Ah, Helen, seni görmek ne büyük mutluluk." Ellerimi omuzlarına koyup onu öpmek için eğildim.

"Yapma," dedi. "Lütfen yapma."

"Seni seviyorum."

Sırtını döndü bana. "Git," diye yalvardı. "Seni burada istemiyorum. Katlanamam."

"Lütfen kalmama izin ver. Eski odamı tekrar ver bana."

"İmkansız. Odan dolu. Lütfen git."

"Konuşalım biraz," dedim gönlünü yapmaya çalışarak. "Bir fincan kahve ikram et bana, lütfen."

"Neden bu kadar inatçısın? Seni artık burada istemediğimi neden anlamak istemiyorsun?" Hızla masanın arkasındaki kapıya doğru yürüdü. "Git, Arturo. Yaşıtın birini bul. Ben sana göre değilim. Hiçbir zaman da olmadım." Kapıyı kapattı.

Yaralamıştı beni. Sedire oturup düşünmeye çalıştım. Onu dönmeye nasıl ikna edebilirdim? Ne diyebilirdim? Çok yorgun hissettim kendimi birden. Ne yapmıştım ki ona? Neden ilişkimizi eskisi gibi sürdüremiyorduk. Ufak bir anlaşmazlık geçmişti aramızda, hepsi buydu. Neden dost olamıyor, muhabbet edemiyor, akşamları verandaya oturup kentin ışıklarını seyredemiyorduk? Neden yolumu kesiyordu? Benden çok daha yaşlı olması umurumda değildi. Sonsuza dek sevebilirdim onu. Doksan yaşına geldiğinde bile onu hâlâ sevecektim, Yeats'in şiirindeki kadın gibi:

Yaşlandığında ve ak düştüğünde saçlarına, ateşin
Karşısında uyuklarken bu kitabı al eline,
Ve oku yavaşça, ve düşle bir zamanlar gözlerinin
Sahip olduğu o yumuşak bakışı, ve gölgelerini derin;

Niceleri sevdi o neşeli görkemini,
Ve güzelliğini sahte ya da gerçek bir aşkla,
Ama sadece bir kişi sevdi göçebe ruhunu,
Ve değişen yüzünün hüzünlerini.

Yirmi ikinci Bölüm

Temple sokağında bir oda buldum, Filipin restoranının üstünde. Havlu, çarşaf ve yastık kılıfı hariç haftalığı iki dolardı. Odayı tuttum, yatağın üstüne oturup hayatım üstüne karamsar düşüncelere daldım. Neden vardım? Şimdi ne olacaktı? Kimleri tanıyordum? Kendimi bile tanımıyordum. Ellerime baktım. Bir yazarın yumuşak elleri, köylü bir yazarın yumuşak elleri, güç işler yapmaya uygun olmayan. Ne yapabilirdim? Etrafıma bakındım, şarap lekeleri ile kaplı duvarlara, çıplak döşemeye, Figueroa sokağına açılan küçük pencereye. Aşağıdaki Filipin restoranından yemek kokusu geldi burnuma. Arturo Bandini'nin sonu muydu bu? Burada, şu gri şiltenin üstünde mi ölecektim? Birileri beni buluncaya kadar haftalar geçebilirdi. Diz çöküp dua etmeye başladım.

"Sana ne yaptım, Tanrım? Neden böyle cezalandırıyorsun beni? Tek istediğim yazmak, birkaç arkadaş, avareliğimin son bulması. Huzur ver bana, Tanrım. Değerli bir insan yarat benden. Şu daktilonun şarkı söylemesini sağla. İçimdeki şarkıyı bul. Bana iyi davran, çünkü çok yalnızım."

Bu dua beni yüreklendirmişti sanki. Daktilonun başına oturdum.

Gri bir duvar belirdi önümde. İskemlemi geriye itip sokağa çıktım. Arabama binip dolaşmaya başladım.

Çarşaf ve battaniye satın almama rağmen o küçük odada uyumakta zorlanıyordum. Sorun gündüzlerin sefaletiydi, yaratma kısırlığım geceleri de odada peşimi bırakmıyordu. Sabah uyandığımda da oradaydı, kendimi yine sokağa atıyordum. Sonra Edgington'ın aksiyomlarından birini hatırladım: "Takıldığında yola çık." Günbatımında arabamı otoparktan çıkarıp sokakları turlamaya başladım. Saatlerce araba sürdüm. Denizden yükselen yamaçlarıyla, beyaz balonlar gibi parlayan sokak lambalarıyla, her yöne giden geniş bulvarlarıyla devasa bir parktan farksızdı kent. Hangi yöne gittiğinin önemi yoktu, insanı rahatlatıyor, tazeliyordu. Yeni bir öykü için fikir vermiyordu ama. Trafiği izlerken kaç kişinin daha kentten kaçmak için benim gibi yollara düştüğünü merak ediyordum. Trafik gece gündüz akıyordu, bu kadar insanın araba sürmek için bir nedenleri olduğuna inanmak güçtü.

Şubat ayında Liberty Films Velda van der Zee'nin filmi Günah Kasabası'nı piyasaya sürdü. Bir akşamüstü filmi seyretmek için Wilshire Bulvarı'ndaki Wiltern sinemasına girdim. Filmden nefret etmeye hazırdım, salonun yarısının bile dolmadığını görmek beni sevindirdi. Bir torba patlamış mısır satın alıp salonun yan tarafına doğru yürüdüm. Adımın filmin jeneriğinde yer almayacağını bilmekten mutlu koltuğuma kuruldum. Film başlayıp jenerikte Velda van der Zee'nin adı belirdiğinde yüksek sesle güldüm. Filmin ilk sahnesinde posta arabası göründüğünde bir kez daha yükses sesle güldüm. Bir el omuzuma dokundu. Arkama döndüğümde asık suratlı bir kadınla karşılaştım.

"Beni rahatsız ediyorsunuz," dedi.

"Elimde değil," diye cevap verdim, "çok gülünç bir film."

Derken saldırgan Kızılderililer göründü, nahoş bir kahkaha attım. Etrafımda oturan birkaç kişi kalkıp yer değiştirdiler.

Ve bu şekilde sürdü. Film yaptığım çalışmadan o denli uzaktı ki şaşırtıcıydı, inanılmazdı. Sadece iki yerde yönetmenin silmediği, benim yazmış olabileceğim cümlelere rastladım. İlki filmin başında

şerifin atını dört nala Günah Kasabası'na sürüp barın önünde atına "Çüşşş!" diye bağırışıydı. Bu cümleyi yazdığımı hatırlıyordum: "Çüşşş!" Benim cümlem. Bir süre sonra şerif bardan çıkıp atına bindiğinde de "Deh!" diye bağırdı. O cümle de bana aitti. Çüşşş ve Deh -senaryonun yazarı olarak tatminim.

İyi bir film değildi. Sürükleyici de değildi. Filmin son sahnesinde salonun ışıkları yandığında bezgin seyircilerin koltuklarında uyukladıklarını gördüm, en ufak bir memnuniyet ifadesi yoktu yüzlerinde. Sevindim. Doğruluğum kanıtlanmıştı. Adımı senaryodan çıkarttığım için daha iyi bir insandım sanki, daha iyi bir yazar. Zaman kanıtlayacaktı. Velda van der Zee'yi kimse hatırlamazken dünya Arturo Bandini'yi konuşacaktı. Dışarı çıktım, temiz havaya. Kendimi iyi, tazelenmiş, yenilenmiş hissediyordum. Çüşşş ve Deh! Olacak iş değildi. Kafama takıldı yine. Arabama atladım, Wilshire Bulvarı trafiğine takılıp otele sürdüm.

Odama çıktım, bitkin bir şekilde yatağa yığıldım. Aldatıyordum kendimi. Günah Kasabası'nı görmek zevk vermemişti bana. Velda'nın başarısızlığı memnun etmemişti beni aslında. Gerçekte üzülüyordum onun için, bütün yazarlar için, mesleğin sefaleti için. O küçük odada uzandım ve duvarlar bir tabut gibi üstüme kapandı.

Kalkıp sokağa çıktım. Yarım blok ötede bir Filipin barı vardı. Bara oturup bir bardak Filipin şarabı söyledim. Etrafımdaki Filipinliler gülüyor, dart oynuyorlardı. Bir bardak şarap daha istedim. Sıcaktı ve azıcık nane katılmıştı içine, midesini ısıtıyordu insanın. Beş bardak daha içtikten sonra gitmeye karar verip ayağa kalktım. Midem bulanıyordu, göğsümde yüzüyordu sanki midem. Kaldırıma çıktım, elektrik direğine yaslandım ve dizlerimin bağı çözüldü.

Sonra her şey silindi, yatakta açtım gözümü. Büyük pencereli bir odadaydım, gündüzdü. Burun deliklerimden ve boğazımdan içeri tüpler sokulmuştu ve kusmak üzereydim. Yatağımın başucunda duran hemşire midem boşalıncaya kadar kusmamı seyretti. Spazmlar kesildi, geriye midemdeki ve boğazımdaki ağrı kaldı sadece. Hemşire tüpleri çıkardı.

"Neredeyim?" diye sordum.

"Georgia Hastanesi'nde," dedi.

"Neyim var?"

"Zehirlenmişsin," dedi. "Arkadaşın burada."

Kapıya baktım. Helen Brownell duruyordu karşımda. Usulca yatağın yanına gelip oturdu. Elini tuttum ve ağlamaya başladım.

"Endişeye gerek yok," dedi, "her şey yoluna girecek."

"Neyim var benim?" dedim hıçkırarak. "Neler oluyor?"

"Hatırlamıyor musun?"

"Biraz şarap içtim –hepsi bu."

"Fazla şarap içtin," dedi. "Kendinden geçmişsin, içtiğin şarap seni hasta etmiş."

"Kim getirdi beni buraya?"

"Polis ambülansı."

"Senin nasıl haberin oldu?"

"Adresim cüzdanındaymış."

"Ne kadar oldu sen geleli?"

"Geceyarısından beridir buradayım."

"Gidebilir miyim artık?"

Hemşire bir adım öne çıktı. "Henüz değil," dedi. "Doktorun sizi muayene etmesi gerekiyor."

Bayan Brownell ayağa kalkıp elimi sıktı. "Gitmeliyim."

"Otelde görüşürüz."

Dudağını ısırdı. "Gelmesen daha iyi olacak."

"Neden? Seni seviyorum."

"Söyleme bunu," dedi.

"Doğru," diye ısrar ettim. "Dünyada herkesten çok seni seviyorum. Hep sevdim, hep seveceğim."

Cevap vermedi, dudaklarında çok hafif bir gülümseme ile döndü ve odadan çıktı. Midemin kasıldığını hissettim, tasın içine kusarken hemşire başımı tuttu.

Doktor beni muayene edip çıkış iznini verdiğinde hava kararmaya başlamıştı. Tedavi masrafını sorduğumda hesabın ödendiğini söyledi.

"Kim ödedi?"

"Bayan Brownell."

Giyindim, koridoru geçtim ve ön kapıdan sokağa çıkıp Hill Caddesi tramvayına bindim.

Yirmi üçüncü bölüm

Otelin resepsiyon masasının arkasında bir adam duruyordu. İnce, uzun, kır saçlı bir adam. Bayan Brownell'ı görmek istediğimi söyledim.

"Burada değil," dedi.

"Ne zaman döner?"

"Bilmiyorum. San Francisco'ya gitti."

Aşina geldi adam bana. "Siz akrabası mısınız?"

"Kardeşiyim," dedi. "Sizin adınız Bandini mi?"

"Evet."

Kayıt defterini kaldırıp altındaki zarfı bana uzattı. Adım yazılıydı üstünde. Zarfı yırttım. İçinden Georgia Hastanesi'nin ödendi kaşesi basılmış on iki dolarlık faturası çıktı. Bir açıklama bulma ümidi ile zarfın içine baktım. Yoktu başka bir şey. Adam beni seyrediyordu.

"Bu zarftan başka not bıraktı mı?"

"Hayır."

Cüzdanımı çıkarıp ona on iki dolar verdim. Teşekkür etmeden parayı çekmeceye koydu. Başımla Bayan Brownell'in daire

kapısını işaret ederek. "Orada olmadığından emin misiniz?" diye sordum.

Kapıyı açıp kollarını kavuşturdu. "Kendiniz bakın?"

Başımı salladım. "Böyle bir davranışı ona yakıştırmam."

Yaşlı adam gülümsedi. "Bu senin fikrin, evlat."

Sokağa çıktım. Güneş batı istikametinde otuz kilometreyi yıkıyordu, günbatımının neşeli renkleri ile bezenmişti kent. Ufuk bulutlarla yüklüydü, yağmur yoldaydı. Bunker Tepesi'nin altından kentin gürültüsü geliyordu, tramvay çanları, trafiğin kükremesi; derinden. Üçüncü Cadde Tüneli'nin üstündeydim, tünele giren arabaların aniden kesilen sesleri ve öbür uçtan çıkanların ani vızıltısı.

Ne işim var burada, diye sordum kendime. Nefret ediyorum buradan, bu yalnız kentten nefret ediyorum. Neden beni istenmeyen bir öksüz gibi itip kendinden uzaklaştırıyordu? Yeterince acı çekmemiş miydim? Canımı dişime takıp çalışmamış mıydım? Neydi benimle alıp veremediği? O fasılasız taşralılık duygusu, başından beri taşıdığım ait olmama inancı mı?

Los Angeles da değilse, neresi? Aradığım konukseverliği, beni seven ve düşünen, benimle gurur duyan insanları nerede bulacaktım? Sonra yanıtı geldi bana. Vardı öyle bir yer, vardı beni seven insanlar, onların yanına gidecektim. Öyleyse canın cehenneme, Los Angeles; palmiye ağaçlarının, nefis kıçlı kadınlarının ve görkemli caddelerinin de canı cehenneme, çünkü eve dönüyorum, Colorado'ya, ABD'nin en kral kasabasına –Boulder'a.

Yirmi dördüncü bölüm

Arabamı bir garaja koyup iki bavulumla otobüse bindim. Çok sıcak bir gündü, otobüs akşamın yedisinde Los Angeles'tan yola çıktı. Bir ay boyunca göreceğim son sıcak gündü hatta. Otobüsün içi dışardan da sıcaktı, deri koltuklar alev alev yanıyordu, kent dışına çıktığımızda herkes oflayıp poflamaya başlamıştı. Günlerden beridir yoldaydılar sanki, otobüsün içini sigara dumanı kaplamıştı.

Nevada'ya vardığımızda ilk kar taneleri düşmeye başladı. Kar fırtınasında geçtik Nevada'yı, yollarda kar birikmeye başlamış, otobüs iyice yavaşlamıştı. Utah'ya vardığımızda mola verdik, kar lastiklerin boyunu geçmişti. Terminale koşup iğrenç kahveden içtik ve otobüse bindik yine. Saatler geçti, kar sinsi bir kararlılıkla yağmaya devam ediyordu, bizi ovaya gömmek istercesine. Wyoming'de kar temizleme makineleri gelip bizi kurtardı, kaplumbağa hızı ile ilerliyorduk. Boulder terminaline vardığımızda güçlükle ayağa kalkıp sendeleyerek indim otobüsten.

Kar yağışı ürkütücüydü, para büyüklüğünde kar taneleri yere iniyor ve öylece kalıyorlardı, erimeden. Üstümde ince bir kazakla terminalin önünde tir tir titriyor, gözlerimi kırpıştırarak kasabamı

arıyordum. Hangi cehennemdeydi? Kar insanın görüşü ile oynuyordu. Yarım blok ötede bir köprü olduğunu biliyordum, ama yoktu. Caddenin karşı tarafında bir kereste deposu olduğunu biliyordum, onu da göremiyordum. Titriyordum. Bir sigara yaktıktan sonra ayaklarımı sıcak tutmak için yere vurmaya başladım. Birden biri belirdi önümde. Tanıdıktı ama konuşuncaya kadar emin olamadım.

"Ne işin var burada?"

Babamdan başkası olamazdı.

"Eve döndüm."

Buhar çıkıyordu ağzından.

"Üşüyorsun," dedi. "Palton nerede?"

"Üstünde," dedim. Koyun derisinden ağır paltonun düğmelerini çözüp üstünden çıkardı.

"Giy," dedi paltoyu benim için tutarak.

"Ya sen?"

"Beni düşünme. Giy."

Paltoyu giymeme yardımcı oldu. Gömleği ile kalmıştı, kar onu dövüyordu.

"Gidelim," dedi. Hızla yürümeye başladık. Sıcaklığı vardı paltoda. Parçalardan biriydi, hayatımın bir parçası, eski bir koltuk gibi, ya da çarpık bir çatal, ya da annemin şalı, hayatımın parçaları, o çok değerli, paha biçilmez, üzerine titrenen şeylerden biri.

"Ne demeye döndün?"

"Dönmek istedim. Mecburdum. Çok yalnızlık çektim."

"Hollywood'daki işini bıraktın mı?"

"Bir süre için –ilerde yine yaparım belki."

"Senin için bir şey yok burada." dedi buhar soluyarak. "Ne yapacaksın."

"Bir şey bulurum," dedim.

"Beni dinlemiyorsun," dedi. "Babanın sözünü hiçbir zaman dinlemedin."

"Kendi yolumu çizmek zorundaydım."

Küfretti. "Ne geçti eline?"

Tipi dinmek bilmiyordu. Arapahoe Sokağı'na baktım. Büyük

karağaçlar şimdi devasa görünüyorlardı karın ışığında. Evler fırtınaya yakalanmış hayvanlar gibi birbirlerine sokulmuşlardı. Bir araba geçti zincirleri takırdayarak. Bir kilometre ötede Rocky Dağları'nın tepeleri vardı, ama kar beyaz bir tül gibi gizlemişti onları. Sokağın karşı yakasında, Dellaney'lerin bahçesinde Elsie duruyordu. Delaney'lerin ineği. Fırtınada hiç istifini bozmadan geçişimizi seyretti.

Ne harikulade sokak! Bir ömür geçirmiştim o sokakta, karağaçların altında, evden yarım blok ötede –Noel ve beysbol ve ilk ayin ve Cadılar Bayramı, uçurtmalar ve kızaklar, oyunlar ve Paskalya ve mezuniyet; pencerelerinde donuk ışıklar yanan eski evleri ile o sokağı görünce bütün hayatım canlanmıştı ve ev yarım blok ötedeydi.

Eve vardık ve oradaydı, kaldırıma park edilmişti; kardeşimin külüstür Overland cipi. Üstü açık, içi yeni kar dolu. Önemi yoktu. Dokuz canlıydı. Kar eridikten sonra çalışacaktı. Babamla ön balkona çıktık, içeri girmeden önce ayakkabılarımızdaki karı silkelemek için tepindik. Babam kapıyı açarken, "İşte karşınızda!" diye bağırdı.

Annem mutfaktaydı, ocağın başında, elinde kepçe. Döndü ve beni gördü. Tanrı'ya bir şükran çığlığı attıktan sonra kollarını açtı, elindeki kepçeyi fırlatıp kollarıma koştu.

"Biliyordum," dedi."sabahtan beri söylüyorum."

Odanın ortasında kucaklaştık, öpüştük, gözyaşları yüzümü ıslattı. Kardeşim Mario kenarda bekliyordu, utangaç. Son gördüğümden bu yana hayli büyümüştü, on dokuz yaşında, kendini iyi ifade edemeyen utangaç bir delikanlıydı şimdi. Kızkardeşim Stella kollarıma sokuldu. On altı yaşındaydı, çok güzel ve çekingen, gözyaşlarından utanmıyordu ama. Kızkardeşimin omuzunun üstünden küçük kardeşim Tommy'yi gördüm, Kutsal Yürek Orta Okulu'nda ikinci sınıf öğrencisi. Kucaklaştık.

"Sandığımdan daha ufak tefekmişsin," dedi.

Annem elimden tutup mutfağa götürdü beni.

"Bilmediğimi mi sanıyorsun?" dedi. "Geleceğini bilmesem bu

kadar zahmete girer miydim?" Ocağın üstündeki fırın tabağını gösterdi. "Bak!"

Lazanya, bir hamur okyanusunun içinde domates salçası köpürüyordu.

"Nasıl bilebilirsin geleceğimi?" dedim. "Son ana kadar ben bile bilmiyordum."

"Biliyordum çünkü gelmen için dua ettim."

Kardeşim Tom elimi tutup beni yatak odasına götürdü. "Hedy Lamarr'ı hiç gördün mü?"

"Defalarca."

"Yalan söylüyorsun." Sonra, "Nasıl biri?" diye sordu.

"İnanılmaz. Odaya girdiğinde bütün bina sarsılıyor."

"Ona mektup yazdım. Cevap bile vermedi."

"Ben gitmeden önce bir tane daha yaz. Evine gidip kendi elimle veririm."

Sırıttı, sonra da "Yalancının tekisin," dedi.

Elimi göğsüme bastırdım. "Allah canımı alsın."

Yoksulduk, ama soframız herzamanki gibi doluydu; salata, annemin pişirdiği ekmek, lazanya ve babamın karahindiba şarabı. Yemek bitince konuşmaya geldi sıra, savurgan oğlun sorgulanmasına. Başarısız değildim onların gözünde. Bir kahramandım, uzak savaş alanlarından dönen bir fatih. Önemli biri olduğum duygusunu bile yaşattılar bana.

"Pekala," dedi babam şarabını bitirerek, "eve neden döndün?"

"Ailemi görmek için, itirazın mı var?"

Gözlerini yüzüme dikti."Paran var mı?"

"Biraz."

"İhtiyacımız var. Annene ver."

Cüzdanımı çıkarıp içinden iki yüzlük çektim, anneme doğru ittim. Annem ağlamaya başladı.

"Çok fazla," dedi.

Babam parladı. "Parayı al ve sesini kes."

Annem parayı önlüğünün cebine koydu.

"Arturo," dedi Stella, "Clark Gable'ı tanıyor musun?"

"Tanımak ne kelime –gayet samimiyiz."

"Gerçekten o kadar kibar mı? Yoksa kendini beğenmişin teki mi?"

"Bir kuş kadar çekingendir."

Babam bardağına şarap koydu. "Ya Tom Mix'i? Onu hiç gördün mü?"

"Stüdyoda, her gün. Onu ve Napolyon'u."

Babam gülümsedi. "Napolyon. Muhteşem bir at."

Kardeşim Tom bön bön bakarak, "Hedy Lamarr'ın boyu kaç?" diye sordu.

"Seninkinden çok daha uzun."

"Ukala pislik."

Babam yumruğunu masaya indirdi. "Bu evde bu şekilde konuşamazsın." İtaatkar bir sessizlik yaşandı. Sonra Mario konuştu.

"James Cagney'e hiç rastladın mı?"

"Defalarca."

"Arabası ne marka?"

"Duesenberg."

"Tahmin etmeliydim," dedi Mario.

Yirmi beşinci bölüm

İyiydi evde olmak. İyi uyuyor, iyi besleniyordum. Birkaç gün evde aylaklık ettim, giysilerimle hava attım. Dolup taşan bavulumdaki giysiler annemi büyülüyordu –takımlarım, spor ceketlerim, pantolonlarım. Eksik düğmeleri dikti, takımlarımı ütüleyip astı. Ne zaman üstüme yeni bir şey giysem annem mest oluyordu. Elbisenin kumaşını okşuyor, beni hayranlıkla seyrediyordu. İki kişiliğim vardı. Kadife pantolonumu ve tişörtümü giydiğimde oğluydum, ama üstüme mükemmel oturan takım elbiselerimden birini giydiğimde prens.

"Tanrı bana cömert davrandı," diye iç geçirirdi. "Çok önemli görünüyorsun."

Birkaç gün sonra evin içinde dolanmaktan sıkılınca kasabada gezinmeye, eski mekanlara uğramaya başladım: Pearl Sokağı'ndaki Benny'nin Bilardo Salonu, Walnut'daki bowling salonu. Kütüphaneye gidip hayatımı değiştiren kitapları buldum: Sherwood Anderson, Jack London, Knut Hamsun, Dostoyevski, D'Annunzio, Pirandello, Flaubert, De Maupassant. Kasabada karşıma çıkan eski arkadaşların soğuk merakına kıyasla gayet sıcak karşıladılar beni.

Bir gün Joe Kelly'ye rastladım, Boulder Times gazetesinin muhabiriydi. El sıkıştık, ikimiz de birbirimizi görmekten hoşnuttuk. Lisedeyken Kelly ile otostop yapıp Batı Ligi beysbol maçlarını seyretmeye giderdik. Times'ın bürosuna götürdü beni Joe, fotoğrafımı çekip bir söyleşi yaptı. Çok iyi bir söyleşi olmamıştı, kötü de değildi, ama benimle ve işimle ilgili soruların çoğu yeterince açıklığa kavuşmamıştı sanki. Söyleşi gazetede çıktığında babam yirmi beş gazete satın aldı ve evin fertleri yemek masasına oturup kendi gazetelerinden söyleşiyi okudular.

Ertesi gün Agnes Lawson aradı. Kilisenin sponsorluğunu yaptığı Kırmızı Kurşunkalem edebiyat derneğinin üyesiydik ikimiz de. Son kez iki yıl önce görüşmüştük. Varlıklı bir ailenin kızıydı; şımartılmış, kibirli. Beni evinde vereceği partiye davet ettiğinde ilk aklımdan geçen reddetmek oldu. Sesinde o nezleli ton vardı yine züppenin.

"Dernek üyelerinin çoğu geliyor," dedi. "Ünlü birisin artık, seni görmek istiyoruz."

"Gelmeye çalışırım," dedim. "Bir başka partiye davetliyim, ama bir ara sana da uğrarım."

Davet annemi çok heyecanlandırdı çünkü Agnes kasabanın önemli ailelerinden birinin kızıydı, babası en iyi giyim mağazasının sahibiydi.

Ertesi gece Agnes'ın partisi için özenle giyindim. Gri tüvit takım, kırmızı kravat, gri gömlek. Annemin yüzü sevinçle parlıyordu.

"Ne büyük onur!" dedi. "O güzel evlere gittiğin için ne kadar sevinsen azdır! Gurur duyuyorum seninle."

Kardeşim Mario cipindeki karı temizledi, ön koltuklara branda bezi serdi ve beni Lawson'ların üç katlı evine bıraktı. Nahoş anılarla baktım o eve, bir zamanlar bana yasak olan bir evdi. Agnes'in o evde verdiği ve beni davet etmediği bütün o partiler geldi aklıma, ailemin babasının mağazasına olan borcunu da unutmam mümkün değildi. Bay Lawson ona olan borcumuzdan hiç söz etmez ama beni her gördüğünde rahatsız edici bir şekilde bakmayı da ihmal etmezdi.

Zili çaldım, kapıyı Agnes açtı. Hemen yanında Colorado Üniversitesi futbol takımının yıldız beki Biff Newhouse duruyordu, kolunu Agnes'in beline dolamıştı. Önüne altın renginde "C" harfi işlenmiş bir kazak vardı üstünde. Agnes elini uzatıp, "Merhaba," dedi.

"Merhaba, Agnes."

Ufak tefek bir kızdı, saçlarını alagarson kestirmişti ve üstünde günün modasına uygun siyah bir elbise vardı.

"Bu Biff Newhouse."

Biff'le el sıkıştık. Gerektiğinden fazla sıkmıştı elimi.

"Merhaba, Biff," dedim.

Bir düzine kadar davetli vardı salonda. İlkokulda ve lisede birlikte okuduğum insanlar. İfadesiz yüzlerle baktılar bana, sıcaklığın zerresini bile esirger gibi. Sadece Joe Kelly gelip elimi sıktı.

"Benim hakkımda yazdıklarından hoşnutum," dedim.

"Sevindim. Biraz korkuyordum doğrusu."

"Bir içkiye ne dersin?" diye sordu Agnes.

"Olur. Bir skoç soda alırım."

Bara gidip içkimi hazırladı. Uzun boylu, gözlüklü bir kız geldi yanıma.

"Senarist olduğunu duydum," dedi.

"Hollywood'un en iyi senaristi," dedim.

Çok hafif gülümsedi. "Böyle bir şey söyleyeceğini biliyordum. O sefil şiirleri yazıyor musun hâlâ?"

"Nesi sefil? New Yorker'a sattım bir tane."

Agnes içkimi getirdi. Bir dikişte içtim. Şöminenin karşısındaki geniş koltuklara oturduk. Agnes bana bir içki daha hazırladı.

"Hollywood için çalışmak nasıl bir şey?" diye sordu.

"Olağanüstü," dedim. "Gelip beni ziyaret etmelisin."

Güldü. "Ben Hollywood'da? Gülünç."

"Siz senaristler ne kadar kazanıyorsunuz?" diye sordu Biff.

"Düşük maaşla başladım. Haftada üç yüz. Şu anda haftada bin dolar alıyorum."

Kuşkulu bir gülümseme belirdi yüzünde. "Palavra," dedi.

"Senin için palavra olabilir, benim için iyi para."

"Joel McCrea'yı tanıyor musun?" diye sordu uzun boylu kadın şair.

"Tanımak ne kelime, en yakın arkadaşlarımdan biridir."

Agnes bir içki daha verdi bana, bir yudum aldım.

"Ya Ginger Rogers'ı?" diye sordu Agnes.

Alay dolu gözlerine baktım.

"Ginger Rogers üstün bir insan. Çekici, güzel ve yetenekli. Zamanımızın en iyi aktrislerinden biri olduğunu düşünüyorum. Yine de favorim Norma Shearer. Soluk kesici bir güzelliği var. Gözleri harikulade, vücudu nefis. Nefis vücutlu pek çok aktris tanıyorum –Bette Davis, Hedy Lamarr, Claudette Colbert, Jean Harlow, Katharine Hepburn, Carole Lambard, Maureen O'Sullivan, Myrna Loy, Janet Gaynor, Alice Fay, Irene Dunne, Mary Astor, Gloria Swanson, Margaret Lindsay, Dolores del Rio. Hepsini tanıyorum. Hayatımın parçaları onlar. Onlarla yemeğe çıkar, dans ederim, sonra da sevişiriz ve size şu kadarını söyleyim –hiçbiri benimle hayal kırıklığı yaşamamıştır. Gidin Arturo Bandini'yi sorun onlara, hiç hayal kırıklığına uğrayıp uğramadıklarını sorun."

Duraksadım ve viskiyi dipledim. Sonra ayağa kalktım.

"Neyiniz var sizin?" Gidip bar tezgahına yaslandım. "Bu sıkıcı hayatlara nasıl tahammül ediyorsunuz? Hiç mi güzellik yok içinizde?" Biff Newhousa'a baktım. "Futboldan başka bir şey düşünmez misin sen? Bana hiç uymaz, evlat! Ben farklı yaşarım. Hem içine ettiğim karı da yok orada. Güneşte oynarım. Bing Croby, Warner Bawter ve Edmund Lowe ile golf. Nils Ashter, George Brent, William Powell, Pat O'Brien ve Paul Muni ile tenis. Gündüzleri oynar, akşamları sevişir, sabaha kadar da çalışırım. Jonny Weismüller, Esther Williams ve Buster Crabbe ile yüzerim. Herkes beni çok sever. Anladınız mı? Herkes."

Havalı bir şekilde döndüm ve topuklarım yerden kesildi, kendimi yerde buldum, içkim yere döküldü. Gülüştüklerini duydum, ayağa kalkmaya çalıştım, ama bir kez daha kayıp yere düştüm. Biff Newhouse ayağa kaldırdı beni. Birden nefret ettim ondan, bir yum-

ruk salladım. çenesine isabet etti. Gözlerinde öfke parladı ve sıkı bir yumruk çaktı –tam burnumun üstüne, kan boşaldı burnumdan, göğsümden aşağı akıp pantolonumu da berbat etti. Bulanıklığın içinden diğerlerinin hareket ettiklerini gördüm, etrafımdan dolanıp evden çıkıyorlardı. Sonra Joe Kelly beni ayağa kaldırdı, burnumun altına bir bar havlusu dayadı ve ben üstümdeki kanı silerken beni doğrulttu.

"Seni eve götüreyim," dedi. Koluma girdi, dışarı çıkıp balkonun basamaklarını indik. Arabalar orayı terkediyorlardı. Joe beni Ford'una bindirdi. Hâlâ kan geliyordu burnumdan. Havluyu burnuma bastırdım.

Eve vardık, arabadan inip kapıyı yavaşça kapattım. Kelly gazladı, ben eğilip bir avuç dolusu kar aldım ve kanama kesilinceye dek burnuma tuttum. Karda usulca kardeşimin penceresine yürüyüp camı tıklattım. Yan kapıya geldi. Kan içindeki yüzümü görünce telaşlandı.

"N'oldu?" diye sordu.

"Düştüm, burnumun üstüne. Sessiz ol. Annemin duymasını istemiyorum. İhtiyar evde mi?"

"Yatıyor."

"Buradan ayrılıyorum," diye fısıldadım. "Gidiyorum –bu gece, şimdi. Sessiz ol."

Yan kapıdan içeri girdik. Bavullarımı açıp giysilerimi sessizce dolaptan çıkardıktan sonra bavullara yerleştirdim. Mario giyindi ve kanlı yüzümü ve ellerimi yıkayışımı seyretti. Üstümü değiştim, kanlı elbisemi ve gömleğimi yuvarlayıp bavula tıktım.

"Gidelim," diye fısıldadım. Mario bavulların birini aldı, ben ötekini. Çıt çıkarmadan dışarı, kara çıkıp Mario'nun külüstür cipine doğru yürüdük. Sesi titriyordu Mario'nun.

"Anneme ne diyeceğim?" diye sordu.

"Hiçbir şey."

"Düştüğünden emin misin?" diye sordu. "Birinin seni benzetmediğinden emin misin?"

"Kesinlikle."

Bavulları cipin arkasına fırlatıp terminalin yolunu tuttuk. Denver otobüsü ön tarafta park etmiş, bir hayvan gibi soluyordu. Los Angeles'a bir bilet alıp otobüse bindim. Mario penceremin altında durmuş yaşlı gözlerle bana bakıyordu. Hızla otobüsten inip sarıldım ona.

"Sağol, Mario. Bunu unutmayacağım."

Başını omuzuma gömüp hıçkırdı. "Dikkatli ol, Artüro," dedi. "Başını belaya sokma."

"Kendimi korumayı bilirim, merak etme."

Dönüp otobüse bindim. Çarşamba gecesiydi. Yolculuğun büyük bölümünde yollar karlıydı. Güneşli, pırıl pırıl bir Cumartesi sabahı Los Angeles'a vardık.

Yirmi altıncı bölüm

Bir kez daha Los Angeles'taydım, iki bavul ve on yedi dolarla. Memnundum; uçsuz bucaksız mavilik, yüzümde güneş, o sevimli ve davetkâr sokaklar, eski ayakkabıların rahatlığındaki asfalt ve kaldırım taşları. Bavullarımı kaldırıp Beşinci Cadde'de yürümeye başladım. Nereye gittiğimi biliyordum, yürürken bir yandan da ona neden hiçbir zaman Helen diyemediğimi düşünüyordum. Kendimi buna alıştırmalıydım. Bunker Tepesi'ne çıkıp kolllarımı açacak "Helen, seni seviyorum," diyecektim.

Yeniden başlayacaktık. Woodland tepelerinde küçük bir ev satın alırdık belki, Kansas tipi, bahçesinde tavuk kümesi ve bir köpek. Belki de otelde kalmayı yeğleyecekti. Yıllanmış, harikulade bir görünümü vardı otelin, soylu, aynı Helen gibi. Kendime yazmak için bir oda seçecektim ve günlerimizi birlikte noktalayacaktık. Ah, Helen. Seni terkettiğim için beni bağışla. Bunker Tepesi tramvayına binip uzaktan tepedeki otele baktım. Sihirliydi, masal kitaplarındaki kaleler gibi. Bu kez bağrına basacaktı beni. Yıllarımın gücünü hissettim, ondan daha güçlü olduğumu; kollarımda eriyeceğinden emindim. Otelin lobisine girip bavullarımı duvara yasladım. Resep-

siyon masasının arkasında değildi. Masaya gidip zile bastığımda gülümsedim. Yanıt alamayınca bir kez daha çaldım zili. Kapı hafifçe aralandı. Daha önce gördüğüm adam belirdi kapının arkasında, kardeşi olduğunu söyleyen adam. Dışarı çıkmadı ve fısıltı ile konuştu.

"Evet?"

"Helen'i görmek istiyorum."

"Burada değil," dedi ve kapıyı kapattı. Masanın arkasına geçip kapıyı çaldım. Kapıyı açtı, ağlıyordu.

"Gitti. Yok artık. Öldü."

"Nasıl?" dedim. "Ne zaman?"

"Bir hafta önce. Kalp krizi."

Dizlerimin bağı çözüldü, pencerenin yanındaki koltuğa çöktüm. Ağlamak istemiyordum. Derin ve insanı çeken bir şey çökmüştü üstüme, emiyordu beni. Göğsümün hıçkırıklarla sarsıldığını hissettim. Kardeşi yanıma geldi.

"Üzgünüm," dedi.

Kalktım, bavullarımı alıp dışarı çıktım. Angel's Flight'ta bir banka oturdum ve deli gibi ağladım. İki saat kaldım orada, üzüntüye boğulmuş ve şaşkınlık içinde. Onu tanıdığımdan beri çok şey gelmişti aklıma, ama öleceği asla. Benden yaşlı olmasına rağmen içimdeki sevgiyi beslemişti. Şimdi her şey gitmişti. O artık yoktu, onu düşünemiyordum. İki saat boyunca, içim boşalıncaya kadar hıçkırdım, ağladım, her zamanki gibi yapayalnız hissediyordum kendimi.

Otelin Filipinli yöneticisi memnun oldu beni görünce. Odamın boş olduğunu söylediğinde şaşırmadım. Tam bana göre bir odaydı. Hakediyordum o odayı –Los Angeles'ın en küçük ve en itici odası. Merdivenin basamaklarını tırmanıp o korkunç deliğin kapısını açtım.

"Bunu unuttunuz," dedi yönetici. Elinde portatif daktilomla kapının eşiğinde duruyordu. Şaşkınlıktan küçük dilimi yutacaktım, orada olduğu için değil, daktilomu tamamen unuttuğum için. Daktiloyu masanın üstüne koydu ve ona teşekkür ettim. Kapıyı kapattıktan sonra bavuluma gidip Knut Hamsun'un Açlık kitabını çıkar-

dım. Hazine değerindeydi benim için, Boulder kütüphanesinden çaldığım günden beri yanımdan ayırmamıştım. O kadar çok kez okumuştum ki ezberlemiştim. Ama önemi yoktu artık. Hiçbir şeyin önemi yoktu.

Yatağa uzandım ve uyudum. Uyandığımda alacakaranlıktı, ışığı yaktım. Daha iyi hissediyordum kendimi, yorgun değildim. Daktilonun başına oturdum. Bir cümle yazmaktı niyetim, bir mükemmel cümle. Bir mükemmel cümle yazabilirsem iki de yazardım, iki yazabilirsem üç de yazardım, üç mükemmel cümle yazabilirsem kimse durduramazdı beni zaten. Ama ya yazamazsam? Ya harikulade yeteneğimi yitirmişsem? Biff Newhouse'ın burnumun üstüne çaktığı yumrukla ya da Helen'in sonsuza dek ölmesi ile uçup gitmişse? Nice olurdu halim? Abe Marx'a gidip komiliğe mi dönerdim? On yedi dolar vardı cüzdanımda. On yedi dolarım ve yazma korkum sadece. Daktilonun başında dimdik oturup parmaklarıma üfledim. Lütfen Tanrım, Lütfen Knut Hamsun, şimdi terketmeyin beni. Yazmaya başladım:

"Zamanı geldi," dedi Walrus,
"Bir çok şeyden söz etmenin:
ayakkabılardan-ve gemilerden- ve balmumundan-
lahanadan-ve krallardan-"

Şöyle bir göz atıp dudaklarımı yaladım. Bana ait değildi, ama canı cehenneme, insan bir yerden başlamalıydı.

JOHN FANTE

Bunker Tepesi Düşleri

"Kadınlar! Hiçbir şey bilmiyordum kadınlar hakkında. Mümkün değildi onları anlamak. Bavulumu açıp eşyalarımı içine fırlatmaya başladım. Oda benimle konuşuyor, kalmam için yalvarıyordu -duvardaki Maxfield Parrish tablosu, masanın üstündeki daktilo, yatağım, harikulade yatağım, tepeye bakan pencere, düşlerimin, düşüncelerimin, sözcüklerimin kaynağı; kendimin yankısı yalvarıyordu bana kalmam için. Gitmek istemiyordum ama kabullenmekten başka çarem yoktu, kırdığım potla kendimi tekmeleyip kapı dışarı etmişim, geri dönüş yoktu. Elveda Bunker Tepesi."

Çeviri: Avi Pardo

